Wij
vlaams nationaal

Beheer : M Lemonnierlaan 82, Brussel 1. Tel. 11.82 16. pcr. 1711.39, Wij Vlaams-nationaal, Brussel 1 Redaktie : Sylvain Dupuislaan 110, Brussel 7 Tel 23.11.98 Losse nummers 8 fr.

Verkrijgbaar bij alle dagbladverkopers VOLKSUNIE

Weekblad — 13de jaargang — nr 38 — 23 september 1967

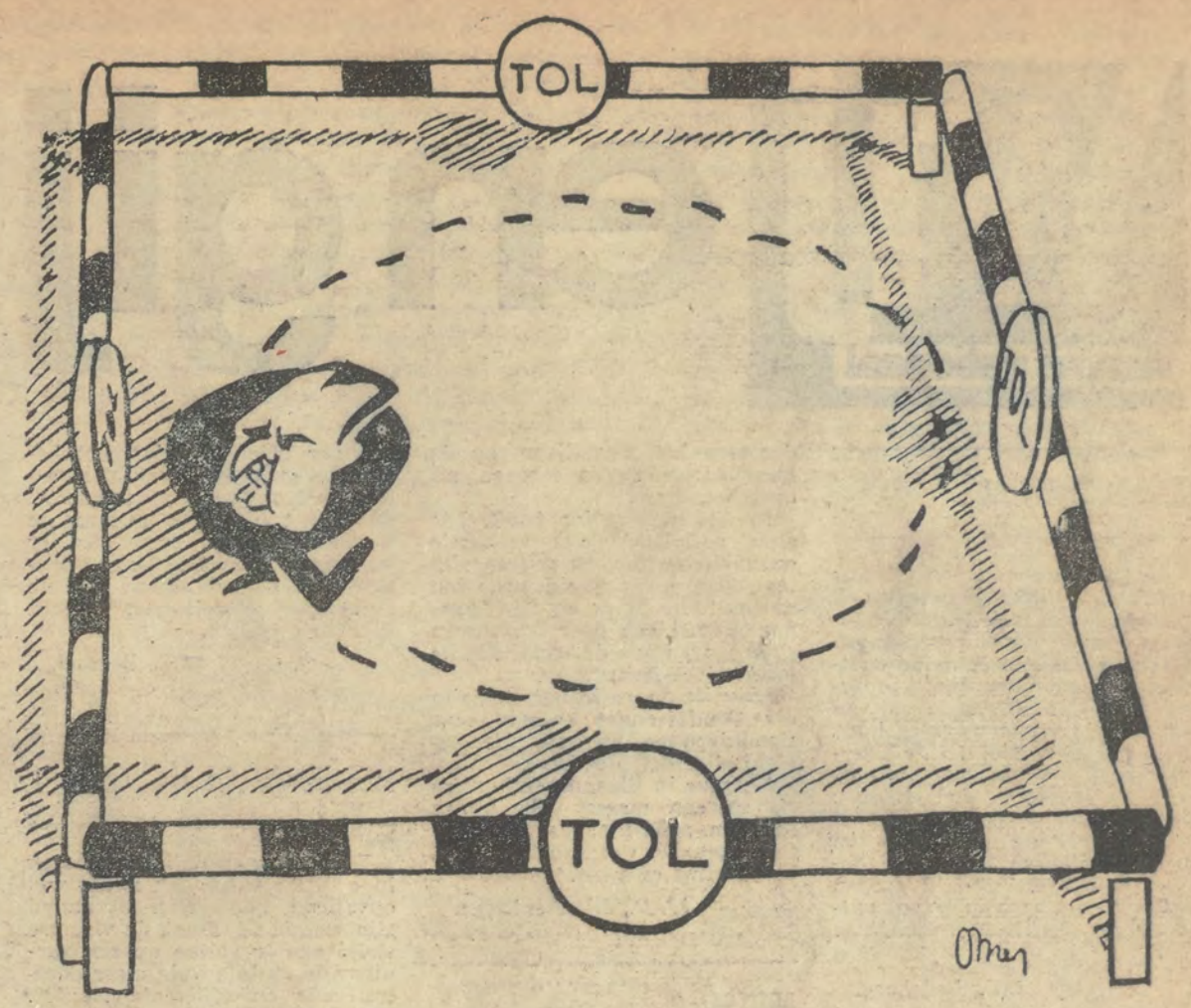

DIEVEN IN DE NACHT

Een goed jaar geleden poogden de belgische bonzen de vlaamse openbare mening te nekken door de kardinaal vooruit te schuiven in de zaak Leuven. Wat onze aartsbisschop en in zijn zog de belgische bisschoppen daarover wisten te dekreteren hadden we al weken voordien gelezen in « La Libre Belgique ».
De slag van de kromstaf is toen echter niet vol berusting door de vlaamse kudde aanvaard, integendeel de kromstaf bleek een boemerang te zijn en kardinaal Suenens beseft tans dat hij niet meer al te openlijk het werktuig mag zijn van de brusselse bonzen.
De zaak diende dus anders aangepakt.

Als de kardinaal zomaar niet meer ter beschikking was dan was er toch nog de partijvoorzitter van de CVP, de h. Houben. De h. Houben is een man zonder vlaams refleks, anders zou hij nooit voorzitter van de CVP geworden zijn.

Hij kreeg het karweitje op de hals geduwd omdat Vanden Boeynants als eerste minister ook al voorzichtig moet zijn.

De h. Houben is echter nog niet verbruikt. Hij wordt nog niet grondig gewantrouwd en vermits hij geen vlaams refleks heeft is hij ook nog argeloos genoeg om voor het antivlaams spelletje op te draaien.

Dat anti-vlaams spelletje heeft als doel Brussel volledig te verfransen en van daaruit Vlaams-Brabant. Kan Leuven-Frans niet te Leuven blijven, dan mag ze niet naar Wallonië, maar moet ze wel naar Brussel. Hoe meer men koncentreert te Brussel, hoe belangrijker Brussel wordt naast Vlaanderen en Wallonië en hoe meer de kansen groeien voor de verfransing van Vlaams-Brabant.

Dat de h. Houben niet beseft dat door de verhuis van Leuven-Frans naar Brussel heel het CVP program van decentralizatie en van demokratizering van het hoger onderwijs over boord gegooid wordt bewijst eens te meer dat zelfs de zogenaamde ideologen van de partij hun partijprogram als een vodje papier beschouwen.

Hoe wil de CVP decentralizeren als ze zo een belangrijke zaak als het hoger onderwijs nog verder wil koncentreren te Brussel ? Begrijpt de heer Houben niet dat hij daardoor zichzelf en zijn partijprogram belachelijk maakt ?

Hoe wil de CVP de demokratizering van het hoger onderwijs bevorderen zo ze de universiteiten niet goed spreidt over heel het land maar ze nog gaat koncentreren te Brussel, dat al veruit én in volstrekte cijfers en in betrekkelijke het hoogst aantal studenten telt ?

Is de CVP een demokratische partij of is ze de willoze handlanger van de wensen van het brussels grootkapitaal en van de brusselse Rijk-life ?

De propaganda om de katolieke universiteit naar Brussel te brengen bewijst dat de CVP geen demokratische partij is die haar bevelen krijgt van haar leden en van haar kiezers maar dat ze nog steeds is wat ze altijd was : het werktuig van Kerk, Koning en Kapitaal, van de samenzweerders van de brusselse salons.

Potsierlijk is het dan ook dat de Libre Belgique nog het oude klerikale ros uit de stal haalt. Moet Brussel dan aan de vrijzinnigen alleen overgelaten worden, huilebalkt het blad ?

Welhoe ? In de glorietijd van het klerikalisme, in de volle 19e eeuw, en bij gelijk welke schoolstrijd heeft men niet gedacht aan de schone ziel van het universitair kind en heeft men nooit een katolieke universiteit te Brussel geeist ! Wordt die nu nodig in de tijd dat de afstanden een veel geringere rol spelen dan vroeger ?

Het is te idioot om los te lopen, deze huichelachtige praat. Trouwens als de « Libre Belgique » begint over het geloof dan moet er ergens een geldkoffer in gevaar zijn of dient er één verder gevuld. Dat deze huichelaars ophouden met het geloof verder te kompromiteren. Ze hebben er nu al genoeg van geprofiteerd en het al genoeg naar de dieperik geholpen. Hun enig doel is het overwicht van de franstaligen en hun stoffelijke voordelen te behouden. Daarom dient Brussel als frans bastion verstrekt. De rest is verouderde prietpraat die zelfs een gewone vlaamse CVP-gelovige niet meer slikt.

Dat partijvoorzitter Houben echter het willoos werktuig wil zijn van deze brusselse antidemokratische kliek is bedenkelijk voor de CVP.

Dat hij het gedaan heeft in bezwarende omstandigheden, in volle vakantie, dus als een dief in de nacht, maakt zijn geval zoveel zwaarder.

De redenering is duidelijk : de vlaamsgezinde CVP-ers afzonderen. Houben heeft immers nu het voordeel van het initiatief. Hij heeft de waalse en franstalige brusselse partijgenoten achter zich, de niet vlaamsgezinde vlaamse CVP-parlementariërs hebben de idee al half binnengelepeld en denken niet aan verzet. De vlaamsgezinden in de vlaamse CVP-vleugel zitten dus nu in de minderheid in de partij en moeten zoeken naar een tegenzet.

Het schaakspel is goed gespeeld. Verroken en Co. zullen nu al wel aarzelen om de strijd nog te beginnen. Misschien aarzelen ze om de taktiek - Hertoginnedal te herhalen : hun nederlaag te verbloemen tot een overwinning ?

De vlaamse betoging te Antwerpen komt dus niets te vroeg, is verre van overbodig, ja is allernoodzakelijkst. Tegen het anti-demokratische, Brusselse kaste-offensief moet de vlaamse volkswil gemobilizeerd worden .

Wij hebben geen andere troef. Wij die dus zo krachtig mogelijk moeten spelen om de verkiezingsangst er in te jagen.

De vlaamse massa tegen de brusselse salonkliek : dat is Antwerpen 5 november.

Wat het wordt hangt mee van onze militanten af.

De handen uit de mouwen, vrienden !

WIM JORISSEN

HUN BELGIE

In de badstad van ex-burgemeester « monsieur le comte Lieppaanse » zal de PVV dus einde dezer maand kongresseren. De bedoeling is de Belgen opnieuw blauwe bloemen wijs te maken . moderne beheersmetodes, minder ministers, minder senatoren, public relations (daar kennen ze inderdaad iets van), opiniepeilingen, volksraadpleging enz. enz. En boven alles : de eenheid van het land.

Op een perslunch zei PVV-voorzitter Vanaudenhove dat ér een materiële fout in het verslag van een zekere De Croo was geslopen bestemd voor de sektie « grondwetsherziening ». Tot veler verbazing had men inderdaad gelezen als zou de PVV plots instemmen met de toevoeging van een bis aan artikels 3 en 38 van de grondwet. De PVV had destijds op de desbetreffende rondetafelkonferentie haar veto gesteld. Dit ontwerp van voorstel werd slechts door de CVP en de BSP goedgekeurd, de andere partijen w.o. de VU werden er geweerd.

Artikel 3 bis voorziet de grondwettelijke vastlegging van de taalgemeenschappen en dus van de taalgrenzen, art. 38 bis was (het gebruikelijk belgisch) tegengewicht, nl. het sisteem van de verschillende meerderheden, waardoor een bepaalde taalgemeenschap wetten, die ze voor zich zelf schadelijk acht, kan doen stranden. 3 bis is dus bedoeld om de Vlamingen een schijnwaarborg te geven, 38 bis is bedoeld als tegengewicht voor de Walen doch bekrachtigt in werkelijkheid het frankofoon overwicht in de unitaire staat. De VU heeft destijds niet nagelaten deze koehandel en dit bedrog aan de kaak te stellen.

Vanaudenhove heeft nu een korrektie aangebracht : de PVV blijft gekant tegen 3 bis (de zgn. waarborg voor de Vlamingen) doch zou over 38 bis (de bestendiging van het frankofoon overwicht) wel willen praten. De PVV stuurt hiermee doelbewust aan op een waals-brussels monsterverbond.

De BBC-repressionist wenst op het kongres te Knokke ook volmacht inzake taalkwesties van zijn partij te krijgen, om deze op regeringsvlak alleen na ruggespraak met zijn dagelijks bestuur aan de orde te kunnen stellen. De partij van de vrijheid blijkt bezeten te zijn door de volmachtformule. Ook zou steeds volgens de PVV het parlement ter zake moeten uitgeschakeld worden, vermits in de kommissie Meyers de partijen reeds hun zeg zouden gehad hebben...

Indien de badstadkongressisten uit Brussel zich voorstellen dat hun wensen werkelijkheid zullen worden dan vergissen ze zich. De koude woede in Vlaanderen tegen deze naoorlogse incivieken zal zich vroeger dan ze denken ontladen in een reaktie, die hen uit ons Vlaanderen zal wegvegen. Samen op een hoopje in een brussels vuilblik.

S.W.

WIJ en gij

vlaams nationaal

GEEN LEEUWEVLAG

Als weduwe van een vlaams oudstrijder 1914-1918 ben ik ook op 20 augustus naar Dismuide gegaan voor de 40e IJzerbedevaart.

Toen wij door een kleine westvlaamse stad reden heb ik opgemerkt, dat er aan het lokaal van het ACW geen leeuwevlag hing. Weten zij daar niet dat de IJzerbedevaart een vlaamse hoogdag is ? En indien zij het weten : waarom mag er aan hun lokaal geen leeuwevlag hangen, is het hun verboden en door wie ? Zovele vragen die gesteld mogen worden en waarop geen antwoord zal worden gegeven. Arme CVP !

L.K., Ledeberg.

GEEN SOCIALIST !

In het « Vlaams Weekblad » van 26 augustus staat op de voorpagina onder de titel « IJzerbedevaart voor alle Vlamingen ? » een artikel dat iedere socialist die op de IJzervlakte tegenwoordig was, met walging zal gelezen hebben.

Nadat de schrijver laat opmerken dat er elk jaar, na de IJzerbedevaart, in sommige kranten van katolieke strekking een traan gepleegd wordt over het wegblijven van een gedeelte van de Vlamingen, geeft hij volgende redenen : «Andersdenkenden dan katolieken kunnen geen twee uur lang litanieën van alle heiligen luidop, noch anders bidden. Zij zijn wars van uniformdragers die niet nalaten andersdenkenden tegen de vlakte te slaan en met hun laarzen te bewerken, omdat zij geen « kruis » op de borst willen dragen ; zoals voor twee jaar gebeurde toen een vlaams joernalist weigerde het katoliek kenteken te kopen ».

En hij besluit « Een socialist doet niet mee aan dergelijke katolieke nationalistische kermissen ».

Wie elk jaar op de vlakte aanwezig is, staat ieder keer verwonderd over het kalm en ordelijk verloop er van, niettegenstaande de tegenpartij, op sensatie uit, er een paar rustverstoorders tussen zaait.

En ik geloof ook niet dat er vele tranen zullen gestort worden om het wegblijven op de IJzerbedevaart van mensen als opsteller dezes.

En als men gezien heeft, hoe onze socialisten met volleerde nazimetoden tewerk gegaan zijn ingevolge de eenheidswet, dan mogen Wim Maes en zijn mannen gerust een paar kursussen gaan volgen aan de socialistische knokuniversiteiten.

Maar de doorn in hun oog zijn die tienduizenden en nog eens tienduizenden mensen, die bezield zijn met idealisme.

Nergens in Vlaanderen kunnen zij zo een massa volk bijeen brengen, zelfs niet met hun gratis tombola van koekebroden, bloedworst en pens.

J.V.P., Blankenberge.

BRUSSEL

De foto in uw weekblad betreffende het weren van het Nederlands in de publiciteit op de grote aanplakborden in de hoofdstad, heeft me biezonder genoegen gedaan. Hopelijk werkt dit de belangstelling van tal van Vlamingen voor dit aspekt van de taalstrijd in het brusselse.

Maar zoals reeds zo vaak geschreven en gezegd volstaat het niet dat we te Brussel taalmisstanden vaststelen, er zou iets efficiënt dienen ondernomen om hierin verbetering te brengen.

In tal van sektoren beschikken we over belangrijke troeven om de franse ééntaligheid tot een volstrekte tweetaligheid te doen ombuigen.

Enkele voorbeelden : de firma's die hun reklame op de aanplakborden uitsluitend in het Frans voeren, dienen meestal ook hun waar in het vlaams landsgedeelte aan de man te brengen.

De ambassades, internationale reisbureaus en luchtvaartlijnen vertegenwoordigen er hun land voor gans België, dus ook voor Vlaanderen. Agentschappen van belangrijke banken met een aktiviteit in gans België weigeren halsstarrig een normale tweetaligheid in te voeren.

De grote automerken hebben hun belangrijkste kliënteel in de vlaamse provincies ; toch oordelen ze het niet nuttig in hun toonzalen en bij officiële verdelers alhier, op een strikte tweetaligheid, zowel naar buiten als naar binnen, aan te dringen.

Het volstaat niet dat een paar goedmenende Vlamingen hiertegen per brief of briefkaart bestendig protesteren. Willen we tot tastbare rezultaten komen, dan dient hiertegen massaal te worden geageerd en zouden er ten minste enkele tientallen protesten in de brievenbus van de firma's of instellingen terecht dienen te komen.

J.T., Brussel.

MET DE WALEN

Wanneer men de lezersrubriek in « WIJ » volgt, dan is het wel opvallend hoe velen overtuigd zijn van de noodzaak de vlaamse strijd aan te vatten op een vernieuwde en bijgevolg meer doeltreffende en efficiënte manier. Het is onnodig te onderstrepen dat de VU deze weg sinds geruime tijd, zoniet vanaf haar ontstaan, rezoluut is ingeslagen. Het politiek spel kan niet zakelijk genoeg (ik zou bijna zeggen : keihard realistisch), gespeeld worden. Ik denk hierbij nog aan het woord van senator dr. Elaut : onze tegenstanders onder de gordel slaan, zoals zij het met ons — naïeve Vlamingen — al te lang hebben gedaan.

Zouden wij meteen ook niet een stap verder gaan ? Voor het vlaams levensbelang kan er niet genoeg op het spel gezet worden. Waarom zou de VU inderdaad (zonder aprilmop) geen ernstig verbond trachten aan te gaan met de waalse federalisten ? Laten wij nu eens nuchter zijn en sentimentele overwegingen eruit laten : dit zou een nooit geziene stoot vooruit in de federalizering betekenen. O ja : wij weten dat de Walen maar al te vaak hun woord hebben gebroken, maar er kan toch een weloverwogen plan, een modus vivendi bestaan ?

Het zou in ieder geval een veel hardere stoot betekenen dan moties en betogingen. In dit verband ben ik dan ook zo vrij te twijfelen aan de betekenis van de grote betoging van 5 november a.s., alhoewel ik er met man en macht zal heen trekken. Het kan misschien wel een nooit geziene kaakslag voor Brussel betekenen. Maar er zijn reeds zovele betogingen en andere marsen op Brussel geweest. Is er daarmee veel veranderd ? Het stemhokje schijnt dan toch heel wat meer (en drastischer) effekt te hebben !

K.T., Wezembeek-Oppem.

EKSKLUZIEF ?

Het verslag over de IJzerbedevaart van S.W in uw blad heeft mij om twee redenen geërgerd.

Enerzijds omdat hetgeen hij schrijft onder de titel « onbeschofterikken » (sic !) sterk ruikt naar klerikalisme. (Voor meer uitleg over dit fenomeen verwijs ik naar de rabbijnen in M. Gijsens « Joachim van Babylon »). Ik ga in zekere zin akkoord met hetgeen de auteur schrijft over de onbeschofte gedragingen van deze joernalisten, maar de metode die hij aanprijst om dergelijke dingen in de toekomst te vermijden is ook op zijn minst onbeschoft.

De vraag of de IJzer-« bedevaart » zulk een godsdienstig karakter heeft (en moet blijven behouden) mag zeker gesteld worden. Het gevaar bestaat namelijk dat wanneer men de IJzerbedevaart als een ekskluzief-katolieke manifestatie gaat beschouwen — in plaats van een vlaamse — sommige Vlamingen zich uitgestoten zullen voelen en voortaan thuis zullen blijven. En ik kan hen geen ongelijk geven !

R.V., Opheers.

NMBS-PREMIES

In uw hoofdartikel in uw weekblad van 2.9.67 klaagt u terecht het feit aan dat NMBS aan haar topambtenaren belangrijke eindejaarpremies uitbetaalt. Vroeger droeg deze benaming « deelneming in de winsten », tans « premies voor goed beheer » (?).

De vakbonden zijn van dit schandaal op de hoogte maar hebben het nog nooit aangedurfd dit aan te klagen omdat er veel van hun mannetjes via de vakbond tot de hoogste funkties zijn opgeklommen. Aangezien het vlaams pendelleger het meest getroffen wordt door de verhoging, hopen we dat de VU haar stem tegen deze maatregel in het parlement zal verheffen. De NMBS wil het doen voorkomen dat ze op het stuk van personeel drastisch saneert, voor het lager personeel doet ze dit wel, welk VU-parlementslid vraagt echter eens aan de minister hoeveel hogere ambtenaren er in 1945 waren en hoeveel tans ? We zouden versteld staan over de cijfers !

A.L., Brussel.

De redaktie draagt geen verantwoordelijkheid voor de inhoud der gepubliceerde lezersbrieven. Ze behoudt zich het recht van keuze en inkorting voor. Over de lezersrubriek wordt geen briefwisseling gevoerd.

van de redaktie

Brussel 20 sept. 1967

Betr.: inburgering van WIJ

Met de uitbreiding van ons blad de laatste jaren en de stijging van het peil qua inhoud en prezentatie - we zijn er daarom niet ten volle tevreden over en zoeken verder - is er geleidelijk vanwege de "buitenwereld" - dat is dan de niet-volksunie wereld - meer en meer waardering voor het blad (en uiteraard ook voor onze partij) gekomen. We kunnen dat vaststellen aan enkele feiten, die zich vooral de laatste maanden laten gelden. WIJ wordt meer en meer uitgenodigd op allerlei perskonferenties een of andere manifestatie, waarop de pers is uitgenodigd zoals vorige maandag met de inhuldigingsvlucht van de nieuwe luchtlijn Deurne-Schiphol. Ook sturen meer en meer verenigingen openbare diensten, muzea en kulturele instanties mededelingen in, omdat ook zij hebben vastgesteld dat daarvan - in de mate van het mogelijke en steeds de eigen lijn van WIJ voor ogen houdend - een echo weerklinkt in onze kolommen. Vooral voor Brussel is dat het geval ook omdat bepaalde kultuuruitingen meer plaats in ons blad ingeruimd krijgen (beeldende kunst). WIJ geraakt dus geleidelijk als een volwaardig orgaan ingeburgerd en wordt steeds meer door vriend en tegenstander gewaardeerd. Dat is uiteindelijk een prikkel om te volharden en zich nog meer in te spannen.

WIJ

● Turk Westerling achterna

exit jean schramme ?

(red.) Nadat vorige week te Brussel de benadeelden van de kongolese politiek van België protesteerden tegen hun behandeling kwam Kongo zelf deze week in het nieuws met de mogelijkheid van evakuatie van Schramme en zijn huursoldaten onder de hoede van het internationale rode kruis. Moboetoe zou ingestemd hebben met een voorstel van de Organizatie der Afrikaanse Eenheid, die te Kinsjasja een topkonferentie hield. Daarbij zou aan Schramme, de blanke huurlingen en de katangese gendarmes een vrijgeleide verstrekt worden, zodat ze Kongo stiekum zouden kunnen verlaten. Enkele dagen later poogde Moboetoe op eigen houtje de katangese muiters van deze « faciliteiten » uit te sluiten (die wraakgevoelens en stamvijandigheid, nietwaar). Dit stuitte op verzet van de andere afrikaanse leiders.

Intussen heeft Schramme's luchtafweer nog een kongolees vliegtuig neergehaald en weet men niet juist of er al kontakt is en zo ja, of Schramme instemt met dit voorstel. Zoals we vroeger schreven wijst alles er op, dat Schramme Turk Westerling (de man die destijds Soekarno wekenlang het vuur aan de schenen legde) achterna gaat. Dan zal denkelijk het laatste belgisch-blank avontuur in Kongo achter de rug zijn. Op de brusselse patriotieke redakties heeft men de triomfbazuinen al opgeborgen.

● Deurne-Schiphol

lijnverbinding ondanks sabena

(r. c.) Maandag werd de taxiluchtverbinding Deurne-Schiphol ingevlogen met Beechcraft-vliegtuigen van de Delta Air Transport NV, die daarvoor met de KLM een akkoord heeft afgesloten na nauwelijks één week onderhandelingen. Daaraan waren acht maanden — vruchteloze — onderhandelingen met de Sabena voorafgegaan, een van 's werelds zeldzame luchtvaartmaatschappijen die jaarlijks verlies boeken. Onder meer tot grote verbazing van de KLM-mensen, die niet begrijpen hoe Sabena het aan boord legt om verlies te boeken en dan nog van zulk een omvang.

De lijn Antwerpen-Amsterdam werd ingevlogen met antwerpse persmensen, de nederlandse konsul-generaal te Antwerpen, leden van de antwerpse handelskamer en van het vliegveld Deurne als genodigden. Na een korte ontvangst te Deurne scheepten we met zijn allen in aan boord van de tweemotorige vliegtuigen, die elk voor 9 passagiers — komfortabel — plaats bieden plus voor twee piloten, dus 11 in totaal. Heen- en terugvluchten verliepen normaal en stabiel en namen elk nauwelijks 30 minuten in beslag. Voor de zakenman uit Antwerpen of Amsterdam die « in de gauwte » even over en weer wil naar het noorden of het zuiden een ideale formule, met voor de antwerpse bussiness het grote gemak, dat voortaan de omweg via Brussel zal vermeden worden. De prijs is eveneens schappelijk : 550 fr. enkel, 1100 fr. heen- en terug. Men vliegt op 1000 m. hoogte, stijgen en dalen gaat zeer vlug, want deze vliegtuigen zijn zeer beweeglijk. We voorspellen de jonge (vlaamse en nederlandstalige) DAT NV dan ook sukses met dit initiatief, een « heelnederlandse » luchtonderneming zouden we zo zeggen, en ook een zakelijk initiatief, al kan de toerist bij deze luchttaxis eveneens best terecht. Dat zal wel volgende zomer blijken.

Op Schiphol volgde een royale ontvangst: ettelijke KLM-prominenten sloofden zich uit, om het de antwerpse gasten zo gezellig mogelijk te maken, met ontvangst in één der 5 VIP-rooms (ontvangstsalons voor... voorname reizigers, hm), aperitief, korte, zakelijke toespraken, een lunch in het restaurant met lunchpakket Iste klasse KLM, en dan een kijkje achter de schermen van nieuw Schiphol, de moderne nederlandse luchthaven die dit jaar klaar kwam, naar de plannen van prof. Duynstee: mooi en funktioneel. Een omstandige beschrijving van hetgeen we daar aan moderne efficiency te zien kregen gaat in het bestek van dit artikel niet op. Schiphol 1967 mag echter met alle grote wereldluchthavens qua komfort, passagiers-leiding, bevoorrading (er worden ca 90 vreemde luchtlijnen bevoorraad) wedijveren. De « cartering » (bevoorrading) is op zich zelf al een bezienswaardigheid : een bedrijf met 450 man personeel in drie ploegen zorgt er met een semi-automatische inrichting voor de bevoorrading van tans 3,5 miljoen passagiers (in 1966 3 miljoen, binnen weinige jaren gaat het naar de 10 miljoen en meer), er is een elektronische regeling voor alle vluchten (geen enkele passagier hoeft er verloren te lopen), er is het zgn. slurfsisteem voor het in- en uitstappen, er zijn in de grote pierhal drie rollende tapijten (240 m.), kortom Nederland mag op Schiphol 1967 fier gaan. Er zijn ook 2 miljoen bezoekers per jaar, die elk 50 cent in het KLM-laatje brengen. Verder : selfservice (taksvrij), tentoonstellingsgalerij, kommerciele stands, overal zit- en rustgelegenheid, een snel uitbreidende serie salons voor pers, radio en tv (die er een vaste kamer krijgt) enz. enz.

Deze dag was te snel om en om halfvijf stegen we weer op, naar Deurne, met twee KLM-gasten op retour. Te Deurne regende het pijpestelen en vielen we letterlijk en figuurlijk uit de lucht, want na al die gigantische Schipholdrukte was Deurne een terugval in de pionierstijd...

● Belgische achterlijkheid

dodend brussels centralisme

(r. c.) Bovengaande bitterzoete bedenkingen zijn normaal vooral als men voorgeschiedenis en achtergronden van deze voor ons land beschamende vergelijkingen kent. De VU-gemeenteraadsfrakties van Antwerpen, die zich steeds hebben ingezet voor Deurne-Luchthaven, weten er alles van. Ze zullen deze KLM-DAT-lijn stellig samen met ons en vele andere, ook niet VU-mensen

(Leest door blz. 4)

beroepshalve bekeken

De twee regeringspartijen zijn momenteel in een grof pokerspel gewikkeld. Beide worden gewaar dat de publieke opinie zich tegen hen keert ingevolge de desastreuse belastingspolitiek en zien uit naar middelen, om daarvan de resp. partner de schuld te kunnen geven en desnoods met de minste kleerscheuren uit het VDB-avontuur te geraken, wanneer het veroordeelde kabinet overstag zou gaan en er vervroegde verkiezingen zouden uitgeschreven worden. Het blijkt dat de PVV daarmee is begonnen, omdat nu toch zelfs een blinde ziet dat deze partij precies het tegenovergestelde doet van hetgeen ze het kiezerskorps heeft beloofd, vooral op sociaal en fiskaal vlak. Vandaar de eerste « opstand » in de Napelse straat, die echter na bezoek van Omer Vanaudenhove aan VDB even luwde, om opnieuw op te flakkeren, ook in het kader van de propaganda voor het a.s. PVV-kongres. Alle baten helpen en men moet het de PVV toegeven dat ze iets van propaganda (vooral leugenachtige) kent. Terzelfdertijd heeft ze een zeer konkreet punt gevonden om er de CVP mee aan het vel te zitten : het wetsontwerp De Paepe inzake pensioenen. Met veel tamtam wordt aangekondigd dat de PVV een wetsvoorstel zal indienen, uitgekiend door het Hymansinstituut o.l.v. kamerlid De Weert, « PVV-denker », die ook het futuristisch programma van het PVV-kongres op stapel heeft gezet. Dit tegenvoorstel komt er naar liberale traditie op neer, dat iedereen opslag zal krijgen doch niet meer zal moeten afdragen. De PVV heeft dat al herhaaldelijk op fiskaal vlak beloofd (en niet gedaan), ze kan niet eeuwig op het zelfde vlak loze beloften doen.

De CVP (nationaal dan, want de Vlaamse CVP ronkt lustig voort en de Verrokens zullen pas in november met dikke ogen in de Wetstraat verschijnen) reageert met politieke zetten. Houben wenst nl. een topkonferentie met de twee Vans om nu eens uit te maken, of de PVV een regeringspartij is of niet. Maar hij heeft ook nog andere pijlen op zijn boog gezet, nl. de grondwetsherziening, waarvan hij zou willen weten wanneer dit onderwerp ter sprake komt. Daarmee is meteen VDB's taalbestand roemloos gekeld. Want wanneer de CVP-voorzitter al met dergelijke problematiek voor de dag komt, waaraan zoveel taaldistels eng vastgeknoopt zitten, dan moet men daaruit besluiten dat de man van oordeel is, dat het taalbestand zijn tijd heeft gehad (voor zover het ooit door Brussel, FDF en PVV werd geëerbiedigd). Tevens beklemtonen ACV en LBC dat het projekt De Paepe niet mag gewijzigd worden (tenzij op hun voorwaarden, wat eigenlijk ook niet helemaal met de demokratie strookt) en wordt anderzijds de arme De Paepe door VDB onder handen genomen en onder zware druk gezet. Want lepe Paul (die het goed kan zeggen voor de TV, maar het veel minder goed kan doen) voelt instinktmatig aan, dat het « paepse » projekt wel eens de bananenschil zou kunnen zijn waarover hij en heel zijn kabinet zal uitglijden.

De CVP reageert niet zo handig, want ze neemt als tegenzet een zuiver politiek probleem dat minder tot de verbeelding van het publiek spreekt dan een sociaal probleem, wat de PVV wel in de gaten heeft. De massa is gevoeliger voor konkrete dingen als pensioenen dan voor abstrakte problemen als de grondwetsherziening. Daarmee blijkt eens te meer dat de CVP ondanks haar kaders, haar ervaring als regeringspartij, haar omvang en massa-karakter, voeling verloren heeft met deze massa en haar muziek niet afstemt op wat het meest tot het oor van Jan Publiek spreekt.

Houben heeft intussen ook nog een ander afleidingsmaneuver uitgehaald : hij kondigde aan dat de inrichtende macht van Leuven de splitsing der budgetten voor beide afdelingen vraagt. Straks pakt de slapende vlaamse CVP daarmee uit als met een grote overwinning (in de aard van de kongolese rad omedelingen over « ons leger heeft een grote overwinning op de bandieten van Schramme behaald »). Houben ruikt sneller onraad en heeft hier met minder lastige en gevaarlijke tegenstanders te doen dan met de uitgekookte PVV-bedrijvers. Het zal niet baten, want bewust (dagelijks aangroeiend) Vlaanderen laat zich aan die (budgetaire grote overwinning) niet meer vangen. 5 november naar Antwerpen gaan kijken, mijnheer Houben.

We beleven dus de zoveelste akte van het wederzijds huwelijksbedrog blauw-geel. Daar tegenover heeft de BSP het gemakkelijk, ze geraakt eindelijk « in » : na het protest tegen de fiskale roofridders eist ze nu via Van Eynde recht op TV-antwoord. De VU kan dus met evenveel recht meer zendtijd eisen want zij is in Vlaanderen de tweede oppozitiepartij.

In deze tijd van vallende bladeren vallen niet alleen in de deficitaire Sabena en NMBS vette premies voor de topambtenaren. Ook in Openbare Werken worden tans 25 miljoen prebenden uitgedeeld, zogezegd omdat die topambtenaren anders naar de privé-sektor overlopen en het departement dan peperdure studies door privé-ondernemingen zou moeten doen uitvoeren. Alsof dat nu al niet gebeurde. Zijn deze topambtenaren trouwens zo bekwaam ? Pulle, onze autostrades (sic) en onze havens (zie Zandvliet, waar het zand zich inderdaad opstapelt !) enz. bewijzen eerder dat deze topambtenaren niet van de beste zijn, zonder te gewagen van het vele privé-werk dat in Openbare Werken tijdens de diensturen door deze topbeambten of in hun opdracht wordt uitgevoerd. Weet de alwèter van Mechelen dat soms niet ?

Om deze wekelijkse kijkspiegel te besluiten : de boeren roeren zich verder, nu ook in het Waasland, waardoor ze de Saegers-grootheidswaanzin de voet kunnen dwars zetten. Zelfs de Boerenbond wordt gedwongen op straat te komen, dank zij de vrije boerenverenigingen en andere drietanders. De vernietiging van tonnen appelen pleit anders ook niet voor het beleid van de landbouwkollega van Jos De Saeger...

In belgische (sic) optiek is er de virtuele aftocht van Schramme uit Kongo. Voorbij de trikolore reportages in de zgn. vaderlandse in werkelijkheid incivieke pers van Brussel. Vaarwel Belgisch Kongo, postkoloniale uitgave...

P.D.

(Vervolg van blz. 3)

(die het hart op de rechte plaats dragen) met vreugde begroeten. Misschien is deze taxi-lijn naar Amsterdam de kiem van een heropbloei, ondanks alle brusselse sabotage en Sabena-kleingeestigheid. We stellen intussen vast, dat België niet alleen op havengebied achteruit boert doch ook op luchtvaartgebied : een monopolizerende maatschappij, die zich dank zij rijkssubsidies de lukse van jaarlijkse verliezen kan permitteren doch tevens elk initiatief ontbeert en wanneer het van een ander komt tegenwerkt, bijna steeds met (negatief) sukses.

Amsterdam heeft zijn luchthaven, Antwerpen wordt dat geweigerd. Een gevolg daarvan is dat de haven van Antwerpen binnenvaarttrafieken kwijtspeelt, ten voordele van Rotterdam of Amsterdam, omdat zakenlieden vandaag de dag vlug ter plaatse willen zijn wanneer er iets met de scheeptrafiek van hun firma schort. Dat kunnen ze in Nederland, dat kunnen ze niet in België, omdat ook zij tot de omweg via Brussel gedwongen worden (terloops : West- en Oostvlamingen kunnen niet eens rechtstreeks per trein naar Antwerpen rijden, en ze kunnen niet vliegen ook, want de Sabena duldt geen binnenlandse luchtlijnen en richt er zelf geen in). Dat is geen uit de lucht gegrepen bewering, men doe maar eens navraag in antwerpse scheepvaartkringen.

Heel deze scheef groeiende toestand is een gevolg van het brussels centralisme — CVP, waar is Uw decentralizatie-programmapunt ? — dat alles in het werk stelt, om zijn macht zodanig te vergroten dat het ook in een zogezegd federaal heringerichte staat het alles voor het zeggen blijft hebben. Het ongeluk wil dat ook te Antwerpen de kleurpartijen slechts verbaal de antwerpse belangen verdedigen en met een bedelaarsmentaliteit behept zijn : mogen we a.u.b. een eigen universiteit krijgen, mogen we a.u.b. een eigen vliegveld krijgen, mogen we a.u.b. dit, mogen we a.u.b. dat. De huidige toestand van Deurne-Vliegveld is het nefast gevolg van deze kruipers- en bedelaarsmentaliteit. We hebben dan ook de grootste bewondering voor de wroeters van Deurne-Luchthaven en voor het handvol mensen, dat dank zij gedurfd initiatief en tegen alle belgische immobilisme in, toch doorwerkt. Te Deurne o.a. dank zij een KLM, die dat overigens uit zakelijke overwegingen doet, maar tot daar toe. Het zal een schande te meer zijn van Brussel (en van de in een starre wetgeving gevangen tans in Pretoria « lerende » minister) dat Antwerpen alleen dank zij een « vreemde mogendheid » een kleine luchtverbinding heeft veroverd. Moge ze bloeien en groeien, tot spijt van wie het benijdt. Er komt toch een tijd, dat wij in Vlaanderen daarover zelf zullen beslissen, nl. eens dat we ons van de brusselse voogdij zullen bevrijd hebben en deze verstikkende en verslindende unitaire macht zelf onder voogdij zullen hebben gesteld. Tot wat een taxivlucht aan overwegingen al niet leidt...

● **Manke havenpolitiek**

een gedurfd voorontwerp

(r. c.) Men kent de diskussie rond de havens van Antwerpen en Zeebrugge. Er zijn kringen die pleiten om Zeebrugge tot voorhaven van Antwerpen uit te bouwen ingevolge de stijging van de gemiddelde tonnages en het feit dat de Schelde niet kan bevaarbaar gemaakt worden voor supertankers en supercargo's. We hebben er reeds gewezen op het feit dat de sluis van Zandvliet (kapaciteit : 100.000) niet toegankelijk is voor dergelijke schepen om de eenvoudige reden dat de Schelde momenteel voor deze tonnage niet toegankelijk is. De werkelijkheid op de Schelde is gebleken anders te zijn dan in het waterbouwkundig laboratorium. Er is trouwens meer : men heeft vastgesteld dat voor de sluistoegang zich zand en slijk heeft aangeslipt waardoor men verplicht is extra-bagger- en zuigwerken te ondernemen om deze toegang weer vrij te maken. Dat zulks in sommige pers tot schampere en niet altijd ad-rem-kommentaar aanleiding geeft maakt de zaak niet, wel dat dit incident aantoont dat er veel met onze havenpolitiek verkeerd loopt (cfr. onze reportage van enkele weken geden). Bovendien blijkt dat door de vestiging van grote chemische bedrijven als bij vb. de Badische Aniline Werke de afval van deze bedrijven in zekere mate de aanslibbing van de Schelde nog zal vergroten.

Daar tegenover staat dat te Zeebrugge de aan gang zijnde — geringe — aanpassingswerken sinds 5 maanden praktisch stil liggen. Anderzijds is er de aanleg van de olie-pijpleiding Zeebrugge-Gent, die tans Brugge noordwaarts voorbijsteekt en waarover in ons vorig nummer uitvoerig werd gehandeld.

Deze verbinding schept o.i. een precedent, want inderdaad : waarom is een pijpleiding Zeebrugge-Gent verantwoord en waarom zou het doortrekken van deze leiding tot Antwerpen niet verantwoord zijn. We stellen deze vraag niet lichtvaardig, doch we menen dat er wel iets voor pleit, vermits men toch quasi-zekerheid heeft dat er een pijpleiding Rotterdam-Antwerpen komt en dat mettertijd ook aan overslag Brest-Antwerpen zal gedaan worden. Intussen weten we ook al dat de containertrafiek zal toenemen, eveneens in steeds hogere tonnematen. De statistieken wijzen op een zeer snel stijgende bouwkurve van superschepen, niet alleen in de olie- doch ook in de container- en stukgoederentrafiek, zonder van de ertstrafiek te spreken.

jean f. collin

Als je met een paar voorbeelden zou moeten illustreren dat de PVV werkelijk de partij van de geldmannen is, dan kom je onvermijdelijk al vlug bij Jean F. Collin terug.

Een keiharde jongen ! Grote baas van de bouwmaatschappij « Etrimo », die eerst de brusselse agglomeratie en nu ook stilaan de ommelanden aan het volzaaien is met reuze-buildings die nou precies niet onder de benaming « sociale woningen » vallen.

Een man van beperkt politiek formaat, zo beperkt dat hij zelfs in de aan feniksen niet zo rijke PVV met een scheef oog bezien wordt. Alleen maar met een scheef oog overigens, want frontaal gaat geen enkele blauwe broeder tegen Jean F. op : daarvoor is de man voor Vanaudenhove's vendel te belangrijk. Neem nou bijvoorbeeld de jongste verkiezingsstrijd : Collin stelde de helft van zijn administratief personeel ter beschikking van het PVV-hoofdkwartier en een groot deel van de gelden die de peperdure kampanje « tegen het duur leven » (hi-hi — wie lacht daar ?) opslokte, werden met een royaal gebaar door de baas van Etrimo voorgeschoten. Er is daar achteraf in het blauwe huishouden nog een flink woordeke over geklapt, toen bleek dat er een paar kleine misverstandjes in het spel waren : een aantal PVV-groten leefde in de zalige overtuiging dat alles wat Collin voorgeschoten en ter beschikking gesteld had een regelrecht geschenk was. De Grote Bouwheer heeft die optimistische zielen deerlijk ontgoocheld door het indienen van een paar miljoenenrekeningen bij de partijkas. Laat ons echter terzake niet te nauw kijken : de transakties zullen wel voordeel voor beide zijden afgeworpen hebben. Jean F. kreeg een senaatszetel en hij zal dus wel niet al te krenterig geweest zijn bij het innen van de hem door de partijkas verschuldigde bedragen.

Etrimo kwam in het politieke nieuws toen bleek dat de firma in een van de brusselse rezidentiële wijken, op een plaats waar luidens de diensten voor urbanizatie slechts villaatjes mochten komen, een reuzegrote woonblok neergeplant had. Er kwamen klachten los van de zijde der villa-bewoners die zich plots beroofd zagen van hun stukje hemel en het uitzicht op de bomen die hen destijds tot bouwen op die plaats verleid hadden. De zaak groeide uit tot een met heel veel belangstelling omgeven geding, waarbij Etrimo veroordeeld werd om de blokkendoos terug af te breken. Zover is het inmiddels nooit gekomen...

En kijk, een zaakje van ongeveer dezelfde aard — maar vermoedelijk met een zeer duister kantje — doet tans verhalen ontstaan in de politieke salons.

Etrimo kreeg in januari 1965 toelating van de gemeente St Agatha-Berchem om er drie luxueuze woonkazernes te bouwen van niet minder dan 39 m hoog en 120 m lang. Het « toeval » wilde, dat de maatschappij van Jean F. eens te meer haar deskundig oog had laten vallen op een buurt, waar tot op dat ogenblik alleen nog maar villa's van niet al te grote omvang werden gebouwd. De geschiedenis, zei de filozoof destijds reeds, is een eeuwige herhaling : weer waren er villa-mensen die het niet namen dat ze van hun uitzicht en hun zon werden beroofd. Er werd heel wat over en weer gelopen naar het gemeentehuis, het regende klachten bij de vroede burgervaderen, maar de boer hij ploegde en Jean F. hij bouwde voort.

Einde 1965 schopte een der villabewoners het hogerop. Zonder zijn tijd te verliezen bij rechtbanken van allerlei instantie, zocht hij zijn toevlucht tot de Raad van State. Hij meende, een stevig dossier te hebben en heel wat troeven om Etrimo te dwingen, de blokkendozen weer af te breken. Immers, zo redeneerde hij, voor de wijk in kwestie bestond er geen bijzonder plan van aanleg en dus, vervolgde hij, ware het logisch dat Urbanizatie en Gemeente bij hun beslissing rekening hadden moeten houden met het karakter van de buurt als villawijk.

De Raad van State heeft die zienswijze niet kunnen bijtreden. Deze hoogste instantie heeft — en het komt ons voor : terecht — geoordeeld dat, bij gebrek aan een bijzonder plan van aanleg, ze zich niet het recht mocht aanmatigen het gezond oordeel van Urbanizatie en Gemeente aan te vechten.

Tot zo ver is, dierbare medeburgers, alles dik in orde. Maar verder niet meer !

Want de man die de zaak voor de Raad van State schopte, heeft gegronde redenen om te veronderstellen dat zijn vroede gemeentevaderen in januari 1965 géén gezond oordeel hebben uitgebracht. Hij beroept zich daarbij op het feit dat de schepen van Openbare Werken van Berchem in oktober 1965 aan een brusselse krant volgende verklaringen aflegde : « Het groene licht (voor de bouw van de Etrimo-blokken n.v.d.r.) is gegeven door de gemeente, maar ook door hogere instanties (...) En voorts, een kleine gemeente zoals St Agatha-Berchem staat machteloos tegenover een grote maatschappij ».

Of je die tekst nou in het Nederlands, het Frans of het Chinees leest, hij schijnt alleen te kunnen betekenen dat de gemeente Berchem wel iets had tegen de Etrimo-plannen, maar niet kon optornen tegen de big bussiness van blauwe Jean F.

Het zou héél interessant zijn, om van de schepen een woordeke méér te horen.

Spijtig genoeg is dat onwaarschijnlijk : wie sinds drie jaar moet vaststellen dat hij machteloos staat, leert wel zijn mondje te houden.

Jean F. Collin zal het ons ook niet vertellen !

dio Genes.

● **Super-voorhaven Zeebrugge**

vertraging verwarring tegenkanting ...

(r. c.) Ingenieur Mertens, die belast was met een studie i.z. aanpassing van Zeebrugge tot 200.000 ton, doch van deze opdracht werd ontlast door een minister, die ter zake geen deskundige is (en die overigens i.v.m. met de linkeroeverplanning op tegenstrijdige uitspraken betrapt wordt) is met zijn studie eerder klaar gekomen dan de datum waarop hem het verbod tot verdere studie toekwam. Dat maakt dat er een verslag van 250 blz. in de maak is en dat er ook een voorontwerp van doorsnede- en grondplannen klaar is, waarbij de ir. in kwestie de bouw van twee grote zeeweringen voorstelt, met aan de rechterbazis een atoomcentrale (tans reeds te Zeebrugge voorzien) waarvan het waterdebiet zo krachtig is, dat het de aanslibbing in de nieuwe vaargeul sterk zou verminderen. Dit zou dus de baggeringskosten verminderen.

We willen niet voorbarig zijn, doch stellen de vraag : waarom wordt dit projekt niet proefondervindelijk in het waterbouwkundig labo onderzocht ? Er is nog steeds geen zekerheid over de toekomst van de Schelde, maar alles wijst er op, dat de Schelde als stroom voor superverkeer niet in aanmerking komt. Waarom doet men dan geen inspanning om een eigen vlaamse wisseloplossing (nota bene : ten voordele van Antwerpen !) te vinden of ten minste een inspanning daartoe ? Men ontkomt niet de indruk dat in gans dit vraagstuk andere (ons voldoende bekende) unitaristische machten achter de schermen én Zeebrugge én Antwerpen tegenwerken. Wanneer zal men in de betrokken stadsbesturen desgevallend daaruit de logische konkluzie trekken ?

● **In Hoofdstad - Brussel**

socialistische kolonizatoren

(red.) Uit de statistieken, vorige week hier gepubliceerd, van de taalverhoudingen onder de bedienden hogere kategorie in Hoofdstad-Brussel (parlementaire vraag van senator Jorissen) blijkt zeer duidelijk dat de socialistische gemeentebesturen de ergste kolonizatoren zijn. Te St Gillis b.v. waar de BSP-senator Franck aan het hoofd staat van een homogeen socialistisch schepenkollege is de toestand het slechtst van gans Brussel: 44 Frans tegen 1 (één !) Nederlands. De taalwet van 2-8-63 wordt er trouwens gesaboteerd want op die datum was de toestand: 43 F, 1 N. Dus de franstaligen kregen er nog één bij. Ook in Molenbeek, homogeen BSP bestuurde gemeente gebeurde hetzelfde. Op 2-8-63 was de toestand 27 F 6 N. Op 30-11-66 was hij 28 F 6 N ! Ook te St Joost-ten-Noode, homogeen bestuurde BSP-gemeente onder de BSP volksvertegenwoordiger-burgemeester Cudell kwam er geen verbetering. De toestand is op 3 jaar en 4 maand niet veranderd. Hij is gebleven 19 F 3 N. Alleen te Anderlecht kwam 1 (één) nederlandstalige hoger bediende bij. Over dezelfde periode veranderden de cijfers van 72 F 16 N naar 64 F 17 N.

De socialisten die beweren anti-kolonialistisch te zijn mogen dus met trots neerblikken op het kolonizatiewerk van hun brusselse partijgenoten, die zich niet erg veel schijnen te bekommeren om hun overwegend vlomssprekend kiesklienteel.

WIJ nazijn

vlaams nationaal

HIJ BELT EEN MAAL

Wie? De postbode natuurlijk, wanneer hij de kwijtschriften zal aanbieden voor de vernieuwing der driemaandelijkse abonnementen op « WIJ ». Wil dus het geld - slechts 90 fr. - klaarleggen, dat bespaart u onnodig heen- en weer geloop en verzekert u de verdere regelmatige toezending van het blad. Dank bij voorbaat.

FINANCIELE SANKTIES ?

Het is iedereen opgevallen dat minister Henrion de stakende tolbeambten en het ander personeel van financiën bedreigd heeft, de wedde voor een ganse maand niet uit te betalen zo ze op maandag 18 februari niet aan het werk waren. Dus ook de dagen dat wel gewerkt wordt zouden niet betaald worden !

Daarentegen werden soortgelijke bedreigingen niet geuit tegenover het personeel van Radio en TV dat ook staakt.

Ligt het verschil hierin dat het personeel van Financiën geen deel uitmaakt van de kleurvakbonden ABVV, ACV en liberale Vakbond en dat van Radio en TV wel ?

Een andere uitleg is moeilijk te geven. Men wil het Eenheidssindikaat treffen. De andere vakbonden geven daarbij geen enkele blijk van solidariteit. Het oude tema van de ratten schijnt niet aktueel.

Hoe dan ook senator Jorissen heeft minister Henrion gevraagd naar de reden van de verschillende behandeling tussen de groep stakers en de andere. De minister heeft drie weken tijd om een aanneembare verklaring uit de duim te zuigen. Maar alle onzijdige waarnemers hebben hun besluit al getrokken.

Waarom houdt men geen verkiezingen in overheidsdiensten om te weten hoe de verhoudingen onder de vakbonden onderling liggen. Bang dat het eenheidssindikaat te veel stemmen haalt ?

AVERECHTSE DEMOKRATIE

De Standaard van vorige maandag brengt kritiek uit op het monopolium dat de drie kleurpartijen aan de dag leggen door vrij stelselmatig de onafhankelijke groepen bij het gesprek te weren : de Standaard haalt aan dat dit gebeurt op het sindikaal vlak met het eenheidssindikaat, zeer sterk in bepaalde sektoren, met de groep Henrard op 't medisch vlak, de grootste artsenvereniging, en met de Volksunie op het partijpolitieke vlak. De Standaard waarschuwt tegen dit procédé.

Wij willen er alleen aan toevoegen dat dit strijdig is met het wezen zelf van de demokratie. Wezenlijk bestanddeel van de waarachtige demokratie is de eerbied voor minderheden en oppozitiegroepen en niet het opbouwen van een sektaire « republique des camerades ».

Nu hun bekrompenheid wreekt zich onmiddellijk, want de jongste tijd ziet iedereen in dat de zogenaamde quarantainegroepen zoals het eenheidssindikaat, de federatie Henrard of de Volksunie alleszins niet zwakker worden door het feit dat men ze weert. Het tegendeel is waar. De sektaire regering V.d.B. en schoonmoeder Van Audenhoven mogen, wat ons betreft, dus rustig hun spelletje voortzetten !

De goden slaan met blindheid degenen die ze in het verderf willen storten.

Toen de 4000 betogende douaniers einde vorige week in protestmars voorbij het gebouw van het ministerie van Financies stapten, jouwden ze hun baas Soc.Gén.-minister Henrion uit, evenals het personeel dat aan het werk was gebleven. Dat is al een voorsmaakje van « simpatiebetuigingen » voor deze vreselijk « populaire » regering. En het is nog maar een begin !

Daar aan de voorgevel van het parlement te Brussel herstellingswerken worden uitgevoerd werd een overdekte gaanderij gebouwd om hen, die in en uit het gebouw gaan, tegen eventueel vallende stenen en brokstukken te beschermen. We hopen dat er binnen in het gebouw bij de a.s. opening van de zittijd geen andere voorwerpen zullen rondvliegen in het halfrond, vermits deze zittijd stormachtig belooft te worden.

WAARSCHOOT

Dat velen huiverig staan tegen al te veel bemoeiingen van de staat willen we begrijpen, het vrije initiatief heeft zijn (grote) waarde. Vrij initiatief mag echter nooit droodroof betekenen en dat is nog maar al te vaak het geval. Zo ook Waarschoot.

Overwegen de geldbonzen daar niet 'n belangrijk en bloei end tekstielbedrijf zo maar op te doeken omdat ze menen dat hun geld elders wat meer kan opbrengen.

Niet minder dan 700 arbeiders worden aldus op straat gezet. Nochtans hebben zij meer dan de geldbonzen ervoor gezorgd dat het kapitaal van de zaak zijn winsten afwierp.

Het zou toch eens moeten gedaan zijn dat in België de fabrieken hun deuren kunnen sluiten wanneer ze willen. In vele andere landen kan dat niet. En terecht !

Vaak zegt men dat de huidige arbeider alleen maar rechten kent, geen plichten. Hoe zit het dan met de fabrieksbaas? Heeft die geen plichten? Of telt voor hem alleen de willekeur ?

België, sociaal land, waar (ex) syndikale bonzen sinds tientallen jaren mee in de regering zetelen en waar geen afdoende wet komt tegen kapitalistische maneuvers en misbruiken op dat vlak !

DIKSMUIDE

Te Diksmuide, waar enkele maanden geleden koning Baudhuin op bezoek kwam (en met oogkleppen langs de IJzertoren werd geleid) hebben de arbeiders van de enige metaalfabriek aldaar het gebouw bezet als protest tegen het gemis aan bestaanszekerheid. Deze fabriek werd aan de vorst getoond als een verwezenlijking van de regionale politiek in dit vergeten gewest. Men zal te Diksmuide tans geen vorstelijk bezoek moeten verwachten. De « verwezenlijking » is trouwens met de zwarte noodvlag versierd. Daarmee worden de vakbondsleiders verwelkomt die er ook geen gat in zien. Intussen bazelt TV-vedette VDB over de « expansie van ons bedrijfsleven ». Onder « ons » moet men natuurlijk « brussels » en « waals » verstaan.

NAAR KONGO ?

In Kinsjasja zijn de besprekingen tussen Bihin en Bomboko over de waarborgen, die de kongolese overheid inzake veiligheid van buitenlanders moet verstrekken, wil België de onderbroken bijstand hervatten, opnieuw van wal gestoken. Het voorstel, om een gemengd kongolees-belgische veiligheidskommissie te installeren maakt veel kans. Er heerst te Brussel optimisme. Toch vragen we ons af, of dat wel een afdoende waarborg is, want deze kommissie zal ten slotte slechts kunnen doen wat haar voorgangster, een homogeen kongolese kommissie, vroeger deed, toen er blanken mishandeld of gedood werden: post factum ter plaatse afstappen en een onderzoek instellen.

We vrezen dat indien de blanken niet het recht verkrijgen er wapens te dragen, er van veiligheid in Kongo niet veel zal terecht komen. We blijven van mening (want wapendracht door blanken kan ook tot misbruiken aanleiding geven) dat onze technische en financiële bijstand aan Kongo moet verminderd worden, geleidelijk maar konsekwent. Er is trouwens van die bijdragen wel wat af te nemen om eigen mensen te helpen, te Oostmalle en in de Westhoek bij vb. (want de staatslening van 100 miljoen is geen oplossing en blijft een uiting van voorbijgestreefde liefdadigheid).

MALE

Vele VU-getrouwen waren jl. zondag ongenodigd aanwezig op de onthulling van een basreliëf (een klauwende leeuw) in de muren van het gerestaureerd grafelijk slot van Male omdat ze aanvoelen dat daar op stilte doch indringende wijze ook aan de herwording van ons volk wordt medegewerkt. Het historisch slot herbergt tans een vrouwenklooster, een konferentie- en medidatie-oord waarvan de geest heel-nederlands blijkt te zijn. Met oudrektor tans abt van Dendermonde, dom Filip Decloedt, is dat ook niet verwonderlijk.

AUTOVIGNET

De kommentaar op de jongste stunt van de onovertroffen regering, het A-vignet is wat verstild. Er zijn er zelfs die in deze nieuwe aderlating willen berusten zoals sommige kusthoteliers, die bereid zijn, de kosten van het gebruik der autostrade (sic) Brussel-Oostende te dragen en aan hun kliënten terug te betalen. Dat komt wellicht omdat er onder de kustbevolking heel wat blauwe kiezers zitten, die op die manier hun ontspoorde blauwe leiders uit de penarie trachte te helpen. Overigens moeten deze kiezers ook Jan Piers niet erg dankbaar zijn want hij zit mede in de regering die gezworen blijkt te hebben iedereen uit te zuigen en te kelderen niet het minst de middenstand en de zelfstandigen van de kust. Wanneer zullen die mensen hun ogen open gaan ?

20 JAAR, VOLKS-BEWUSTE-VENDELS. 10 JAAR, VERBOND - BLAUWVOET VENDELS !

1 OKTOBER 1967

Gent : kongres. In de voormiddag sektievergaderingen voor de leden van de beweging.

15u. Kongreszitting met als gastspreker Drs. M. Coppieters. 19u. feestavond met Jos Ghysen en Miel Cools

Vrijdag 29 sept. : afstemmen op Brussel Nederlands. Na de nieuwsberichten van 17u. volgt een korte toespraak over onze organizatie.

DE KWAKZALVERS

Om niet ten achter te blijven bij de Chinezen, die het rode boekje van Mao hebben, gaven de PVV-ers bij de jongste verkiezingen hun blauwe boekje uit met op het kaft de beeltenis van hun leider, Van Audenhove.

Nu de tijd van de vallende blaren nadert is het niet zonder heimwee dat men het slothoofdstuk van dit boekje « Onze verbintenissen » doorbladert. Stervende bladeren met hopen.

STRIJD TEGEN HET DURE LEVEN !

Het klisjee van hun verkiezingsaffiche kan nog flink dienst doen. Alleen zullen er nog meer verhogingen moeten opgetekend worden dan onder de vorige regering. Steeg de prijs van het brood niet driemaal met een halve frank? Steeg de prijs van de spoorwegen al niet tweemaal op één jaar? Maakte de prijs van de sigaretten ooit een spektakulairder sprong dan onder deze regering met de PVV?

GEEN NIEUWE BELASTINGEN !

Voor de goedkeuring van de volmachten werden we door deze regering al bedacht met ongeveer twee miljard nieuwe belastingen, ook « aanpassingen » genoemd. Zo kenden we de 1ste aanpassing van de spoorwegtarieven, van de telefoon- en telegraaftarieven en kleinere verhogingen allerhande voor automobilisten.

Na deze aanpassingen kwamen de volmachten.

De eerste fiskale trein kostte 2.100 miljoen, de tweede en derde 3.400 miljoen.

Het duo Van den Boeynants-De Clercq kent iets van treinen en spoorwegvervoer. Het zijn uitstekende machinisten, die straks hun ministeriële weddeaanpassing dik zullen verdiend hebben.

Hun treinen rijden immers vlug en volgen elkaar vooral vlug op.

De PVV-ers trachten in hun bekende kwakzalverstijl de schuld van de verhoogde belastingen op hun CVP-kollega's af te wentelen. Zonder de CVP te verontschuldigen merken we echter op dat de belastingen bevolen worden door de ministers van Begrotingen en de ministers van Financiën. De eerste is de vice-eerste-minister De Clercq en de tweede is Henrion, beiden PVV-ers.

Ook van hen kwam het bevel het begrotingsevenwicht in stand te houden door verhoging van radio- en TV-taks en door tolgeld op onze beruchte autosnelwegen met instortende bruggen en barstend wegdek. Volgens minister De Saeger is het hier in de zomer immers warmer dan in Zuid-Frankrijk of in Italië zodat het wegdek hier niet ruslig kan blijven liggen. Alleen minister De Paepe draagt de volle verantwoordelijkheid voor zijn plunderingsplan op de pensioenrezerves van de bedienden.

Het PVV verkiezingsprogram omvat echter nog andere fraaie dingen : verhoging van de bouwpremie tot 45.000 fr., verhoging van het pensioen voor de zelfstandigen tot 32.000 fr. en van het inkomstenplafond daartoe tot 60.000 fr.

Hebben zij dit doorgevoerd? Neen! Onze senaatsfraktie heeft hun voorstellen onder vorm van wetsvoorstellen moeten indienen. De PVV-ers hebben bij de bespreking in de senaat tegen gestemd wat de verhoging van de bouwpremies betreft en wat de pensioenen van de zelfstandigen aangaat schenen niet erg gehaast om met de bespreking te beginnen!

Voor de zelfstandigen vinden we ook nog de gelijkheid van kindervergoeding vooropzet in dit program.

Al enige aanpak van dit vraagstuk door een blauw heerschap opgemerkt, lezer? Wij evenmin.

En verdere beloften? De « daadwerkelijke pariteit of gelijkheid voor de landbouwers met de aanpassing van de verkoopprijzen van de landbouwprodukten aan de werkelijke produktiekosten »?

Niets meer en niets minder! Hoe zit het daarmee?

De jongste weken beleefden we het dat honderden ton appelen op het stort terecht kwamen zoals enkele maanden voordien tonnen bloemkolen en de ene landbouwbetoging volgt tans de andere op.

Dank zij de schitterende PVV politiek, getrouw aan haar program.

Over het beroepsleger en de legerdienst van 6 maanden zullen we het maar niet hebben evenmin als over de politiek van hoge lonen met afremmen van de buitensporige verhoging van de sociale lasten naast de eigendom binnen het bereik van ieder! Wie kan nog bouwen met de huidige grond- en bouwprijzen? Daarvoor moet men dan al PVV-er zijn, met flink wat inkomen.

GELUKKIG ZIJN ER DE SANERINGEN NOG !...

Toen de PVV-senator Lahaye, getrouw aan het PVV-program, voorstelde een paar miljard te bezuinigen door besnoeiing van overbodige parastatalen, vond hij alleen steun bij de Volksuniesenatoren.

Heel de PVV liet hem in de steek.

Hoe de PVV wil bezuinigen vernamen we vorige week nog in de pers. In het Fonds van de Schoolgebouwen kwamen er niet minder dan 15 topambtenaren bij! Vanzelfsprekend allen PVV-ers. Nu dat moeten we toegeven in zake benoemingspolitiek zal niemand de PVV overtreffen. Daar heeft zelfs de naamverandering van de partij niets meer kunnen aan verbeteren!

Dat de kiezers tans de PVV kwakzalvers zullen doorzien, daar zal de aanwezigheid van de PVV ministers op alle mogelijke feesten, met verplichte (!) close-up door de TV niet veel meer aan veranderen, evenmin als de toneel en TV-lessen die de heer Van Audenhove volgt om goed voor te komen.

DIE MAN STAAT TANS IN SLECHTE SCHOENEN.

W. JORISSEN.

FESTIVAL VAN VLAANDEREN...

Het festival van Vlaanderen is uitgegroeid tot een kulturele gebeurtenis van internationale allure en faam. Het is dan ook na een aanvankelijke aarzeling opgenomen in het Festival van Europa. Ontstaan te Gent werden vrij spoedig andere vlaamse steden in het festival opgenomen : Brugge, Kortrijk, Antwerpen, Tongeren, zonder de bakermat Gent te vergeten. Pas dit jaar werd Brussel ingeschakeld en blijkbaar met sukses, vermits de vlaamse kulturele aanwezigheid in de hoofdstad van die aard was, dat zulks onze brusselse frankofonen op de duur niet kon ontgaan. Deze imperialisten, die van België mordikus een uitsluitend franstalig land willen maken, zien met lede ogen het sukses van dit zuiver-nederlandstalig en steeds hoogstaander vlaams initiatief. Ook omdat hetgeen als Festival van België wordt aangediend (een frankofone aangelegenheid) op europees vlak niet voor vol wordt aanzien is de nijd des te groter.

...DOORN IN BRUSSELS OOG

Tot veler verbazing heeft het geduurd tot dit jaar vooraleer in de Soirs en Dernière Heures giftige pijlen op het Festival van Vlaanderen werden afgeschoten. Eens echter dat Leuven en Brussel in het festival werden ingeschakeld was de doorn in de ogen der frankofone ondermijners van de eenheidsstaat te scherp geworden. Le Soir is dan ook gestruikeld over aanplakbrieven waarin de Vlamingen worden aangezet de koncerten en opvoeringen van het Festival van Vlaanderen te Brussel bij te wonen, vooral wanneer onder deze affiches de naam van de h. Vanden Bussche, direkteur-generaal van de BRT voorkomt. Summun van « vlaamse driestheid » in de ogen van deze hatelijke krant is het feit dat dergelijke aanplakbrieven aangebracht worden op de muren van de koninklijke biblioteek te Brussel. Quel sacrilège ... Le Soir vraagt dan ook wanneer een FDF-er of een PVV-er of een frankofoon CVP-er tot de minister van Kultuur een parlementaire vraag zal richten, om deze « vlaamse arrogantie » aan de kaak te stellen. We zijn benieuwd of die vraag er komt en welk antwoord minister Wigny of desgevallend minister Van Elslande zal verstrekken. Le Soir heeft intussen nog eens getoond wat dit blad (en de kringen die er achter staan) onder « onthaal voor de Vlamingen in de hoofdstad » verstaan. Er kan nog geen affiche voor een kultureel gebeuren van af. Meteen blijkt hun afgunst, omdat la capitale zelf niet in staat is, ook maar een tiende te verwezenlijken in de aard van het Festival van Vlaanderen. Voor als na schiet Brussel in zijn hoofdstedelijke taak te kort. En dan zou men ons Vlamingen doen aanvaarden, dat Brussel het voor zijn toekomstig statuut alleen voor het zeggen zou hebben. Het antwoord daarop blijft kort en goed : nooit !

EISDEN SLUIT

Een tweede Zwartberg is in de maak : de mijn van Eisden zal sluiten. De kleurpartijen en de regeringsinstanties hebben lange tijd de toenemende geruchten over de nieuwe mijnsluiting gelogenstraft of voorgewend dat deze sluiting « slechts op lange termijn zou gepland zijn ». 1500 ondergronders en 300 bedienden zullen binnen enkele maanden — in 1968 — afgedankt worden. Daarmee is de beschaamde politiek van de machthebbers nog eens duidelijk gebleken. Ten tijde van Zwartberg logen ze dat ze zwart zagen. Zo brutaal hebben ze het met Eisden niet meer durven doen, maar ze waren niettemin verplicht « rekening te houden met vermindering van aktiviteiten ». Het ACW-Maaskant van zijn kant tracht de facade te redden met zich blijvend voorstander te verklaren van de spreiding der produktievermindering over de verschillende limburgse mijnen. Het Kolendirektorium bleef echter bij zijn radikaal advies. Aldus zal geschieden. Of er intussen al rekonversiemaatregelen voor de betrokken 1800 werkkrachten voorzien zijn, is weer de vraag. Als men de jongste mededelingen van Van Offelen over de vestiging van nieuwe bedrijven in ons land nagaat kan men er op aan, dat voor Limburg weeral niets voorzien werd. In het kader van haar volmachten zorgt de regering in allereerste instantie voor Wallonië, voor Limburg is er niets. Integendeel, men zorgt er voor, het aantal werklozen binnen afzienbare tijd met 1800 eenheden te verhogen...

Des te meer daar van gezaghebbende zijde het Van Offelen-optimisme formeel wordt tegengesproken.

Sindikale en kleurpolitiekers in Limburg houden het bij verbale protesten en het uiten van voorkeuren. Wanneer het te Eisden zal nijpen zoals te Zwartberg zullen ze opnieuw vaandelvlucht plegen en zelfs de zijde van de eventuele verdrukkers kiezen. Als een socialist op arbeiders mag laten schieten waarom zou een kristen-demokraat dat niet mogen ?...

VRAGEN MAAR...

Wat kunnen onze parlementariërs doen als Kamer en Senaat niet zetelen zodat mondelinge vragen en interpellaties uitgesloten zijn. Schriftelijke vragen stellen en zo de regering het vuur aan de schenen leggen .

Het is wel jammer dat niet zo veel lezers geabonneerd zijn op het Bulletin van vragen en Antwoorden. Zij zouden zien hoe aktief onze verkozenen daarvan gebruik maken. Zo wij ze alle wilden overdrukken zouden we elke week heel wat bladzijden van «WIJ» ermee moeten vullen. We zullen een poging doen om voortaan de aktualiteit vlugger op de voet te volgen, want ook de jongste weken zijn er een massa parlementaire vragen geweest over de jongste gebeurtenissen : prins Karel, de staking van het personeel van Financiën enz. enz.

Vooral de senatoren Ballet en Jorissen stelden belangrijke vragen, waarvan we het antwoord met nieuwsgierigheid tegemoet zien.

Volksvertegenwoordigers Schiltz en Goemans in een gemoedelijk praatje met stakende tolbeambten aan de stapelhuizen te Antwerpen. Vele beambten vonden dat simpatiek en waren van mening dat alleen de VU een begripsvolle houding tegenover de eisen van de douane-ambtenaren vertoont. De drie kleurpartijen kunnen niets doen omdat hun kleursindikaten uit broodnijd tegenover het eenheidssindikaat de staking trachten te kelderen, in samenwerking met de regering...

KENTERING TEGENOVER PRETORIA?

Op de reportage van een bekend publicist van de Standaard waarin een heel wat geschakeerder standpunt ten opzichte van Zuid-Afrika werd ingenomen, geheel verschillend van de doorgaans klakkeloos overgenomen internationale berichtgeving in deze kwestie, is het bezoek van minister Bertrand gevolgd. We weten niet of dat gesinkroniseerd is, al is het vermoeden sterk vermits ook in ander kranten genuanceerder beschouwingen over Zuid-Afrika zijn verschenen. Bovendien stijgt het handelsverkeer tussen beide landen en werden zeer onlangs akkoorden tussen twee bankinstellingen uit beide landen ondertekend ter bevordering van de wederzijdse handel. Zal Brussel nu eindelijk een eigen politiek ten opzichte van Zuid-Afrika volgen, na jarenlang de getrouwe slaaf van Amerika en Engeland ter zake te zijn geweest ? Brussel bevindt zich anders in goed gezelschap nadat Malawi, waarvan de leiders nochtans onverdachte afrikaanse nationalisten zijn, uit zakelijke overwegingen besloten nauw met Pretoria te gaan samenwerken. We hebben sterk de indruk dat het tij ten opzichte van Zuid-Afrika keert, als gevolg van de wanorde in de vele afrikaanse staten en het luiden van een andere dan gefrusteerde britse klokken. Zonder dat men daarom in alles de apartheid moet bijtreden had de best georganizeerde staat van Afrika wel recht op wat meer begrip van West-Europa en waarbij zelfs stamverwantschap niet noodzakelijk wat ons betreft een rol hoeft te spelen. De voorlichting van Londen en Washington is echter zo eenzijdig geweest dat uiteindelijk wel een koerswijziging zich moet aftekenen, vooral wanneer in Amerika zelf het rassenvraagstuk tot veel groter wanordelijkheden dan in Zuid-Afrika aanleiding geeft en Londen weldra zelf met een rassenvraagstuk zal gekonfronteerd worden...

REIZEN OM TE LEREN

Nog in verband met Bertrands reis in Zuid-Afrika stellen we er prijs op, de nederigheid van de minister te onderstrepen, die op een eerste banket te Johannesburg zei dat hij « gekomen was om te leren ». Misschien zal de minister in Zuid-Afrika kunnen leren hoe men spoorwegen deskundig exploiteert, zonder hoge prebenden aan hoge ambtenaren en hoe men in Zuid-Afrika aan mijnexploitatie doet. Al gaat het hier niet allemaal om kolenmijnen en al is minister Bertrand in de huidige regering minister van Verkeer, als Limburger zou Zwartberg hem voor ogen kunnen staan en nu ook Eisden. Kan de zuidafrikaanse regering hem niet vertellen wat de belgische in Limburg te doen staat ? Of is die banket-verklaring maar een boutade ?

De britse supercargo Trewidden met o.a. 180 ton rottend en ziekteverwekkende beendermeel uit India werd te Antwerpen door onze dokkers gelost na grondige ontsmetting door een gespecializeerde firma. Vlaamse dokwerkers durven meer dan anderen ...

BOYKOT

Reeds twee jaar weigert de waalse afgevaardigde Michel van de vaste taalkommissie te zetelen, uit persoonlijke dwarsdrijverij en niet omdat naar op het eerste gezicht zou lijken, hij de waalse belangen bedreigd acht (de kommissie is trouwens paritair samengesteld). Door deze boykot telt de kommissie slechts 9 leden, 4 Walen en 5 Vlamingen, waaruit de frankofone hetzepers natuurlijk besluit dat de Walen er geminorizeerd zijn. Waarop wacht Herman Vander Poorten om de saboteur in kwestie te vervangen ? Of is frankofonen alles toegelaten ? Niet dat de kommissie niet kan werken, maar het mag niet dat een Waal weer eens door dwarsdrijverij het odium van « vlaams imperialisme » op een kommissie werpt, die goed werk kan verrichten, hoe betrekkelijk dat dan ook in de werkelijke minorizering van de vlaamse gemeeschap ook is.

LEVE DE GAULLE

Net zoals het F.D.F. is « Wallonie Libre » een politieke groep die alles wat frans is tot het ziekelijke toe ophemelt. Dat de grote de Gaulle een politiek genie is, spreekt van zelf. « Wallonië Libre » heeft andermaal haar grote bewondering voor le grand chef uitgedrukt aan de hand van beschouwingen over de Kanadareis van de Gaulle.

Het frans taalracisme aan de ene kant, de kwistig uitgereikte zware franse franks anderzijds zorgen er wel voor dat er in België een sterke pro-franse propaganda blijft aanhouden, in de hoop dat België ooit Frans zal worden en in het kader van de Rijnpolitiek bij Frankrijk zal kunnen worden aangehecht.

De zaak is of de minister van Justitie het wel allemaal goed vindt dat Frankrijk zo veel geld geeft aan die politieke partijen en groepen om hier haar politiek te voeren.

VROEGER EN NU

Bij de opening van de wereldkampioenschappen te Heerlen werd de burgemeester van Heerlen door de nederlandse Wielerunie verzocht het Frans als eerste taal te gebruiken. Hij sprak dus eerst Frans, nadien Nederlands. Er waren Nederlanders die hier achteraf protesteerden.

In de Internationale Wielerunie, die enkele tientallen jaren oud is, is het Frans nog steeds de eerste taal. Het hek blijft daar voorlopig aan de oude stijl.

Enige tijd geleden werd in Engeland een internationale vereniging opgericht voor de toeristische diensten van de noord-west- en zuideuropese landen. Daar werd beslist dat het Engels de eerste taal zou zijn, het Duits de tweede. Het Frans kan gebeurlijk de derde taal worden ...

Hieraan ziet men de ontwikkelingsgang van de internationale talen. In de nieuwe internationale verenigingen die tans opgericht worden komt het Frans praktisch niet meer aan bod. Na het Engels komen gewoonlijk Russisch, Spaans of Duits aan het bod.

GROOT-BRUSSEL

Wie deze week te Anderlecht tijdens de overigens aantrekkelijke jaarmarkt het verkeer in de gemeente van burgemeester Simonet gade sloeg zal bij zichzelf wellicht de bedenking gemaakt hebben : is dat een der voorsteden van de « europese hoofdstad » ? Het verkeer liep er letterlijk in het honderd. Als men daarbij dan de bedenking maakt dat dergelijke gemeentebesturen aan het land willen voorhouden hoe het in « Europa's hoofdstad » moet, met o.a. onefficiënte burgemeesterskonferenties e.d.m. zal men toch even de vraag stellen, waar men in het brusselse die pretentie vandaan haalt. Toch zeker niet in verkeersopstoppingen à la Anderlecht...

KAREL-OLIVIER

Het « proces » van Karel Raversyde tegen Olivier Allard en vice-versa is een beetje uit de aktualiteit verdwenen, wat niet belet dat meer en meer bijzonderheden uitlekken. Deze bevestigen slechts de ongehoorde wijze van «zakendoen» in dit geval met patologische allures. Zelfs Pourquoi Pas ? (dat een eerste artikel slechts onder de titel «Spijtig Monseigneur » durfde publiceren) is er quasi-zeker van dat het een katastrofale zaak wordt. Het blad laat er geen twijfel over bestaan dat het daarmee een katastrofe voor beide partijen bedoelt...

25 SEPTEMBER 1945

Over de prezident van Kongo-Kinsjasa wordt verteld dat hij eens bekende dat telkens als hij aan het drinken gaat, hij in de bodem van zijn glas het gelaat van Kimba ziet. Een van de vier mensen die hij na een schijn-proces op Pinksteren van vorig jaar liet terecht stellen. Als dit verhaal waar is, dan getuigt dit van een grotere menselijkheid dan kan afgeleid worden uit het gedrag van Charles, prince de Belgique et Comte de Flandres die de verantwoordelijkheid draagt voor 241 van de 242 politieke terechtstellingen in het vaderland van de menselijkheid waarin wij de eer hebben te leven. De 242ste staat op rekening van de tiendaagse regering van de teruggekeerde Léopold III, roi des Belges. Feiten zijn feiten, wat sentimentele dwepers met een persoon of een dinastie ook mogen dromen.

Nu het een heel werk geworden is zich nog te herinneren wat pas een jaar geleden gebeurd is, moet men meer dan ooit de woorden van Goethe overwegen : «Wer nicht von dreitausend Jahren/Sich weisz Rechenschaft zu geben, / Bleib im Dunkeln unerfahren, / Mag von Tag zu Tage leben ». (Wie zich niet over drieduizend jaar rekenschap kan geven, blijft onervaren in het duister, hij leve dan maar van de ene dag in de andere). Als de enkeling meegesleept wordt door het ogenblik of door de dag verliest hij in ruime mate zijn kern van menselijkheid. Zoals Nietzsche het met een prachtig beeld heeft uitgedrukt : het dier beantwoordt enkel daarom onze vragen niet omdat het op het ogenblik dat het antwoorden wil onze vraag al heeft vergeten. Zo verliest ook een volksgemeenschap haar innerlijke kern, haar ware menselijkheid als het verleden vergeten wordt, geen bron van leven meer is, als het « verleden niet meer leeft ».

Tweeëntwintig jaar geleden werd Leo Vindevogel te Gent terecht gesteld op bevel van Charles de Belgique, prince-régent, die nu de aandacht van zijn medemensen en van het gerecht durft te vragen voor het verlies van enkele honderden miljoenen, die de schande van zijn leven niet kunnen wegnemen. Vindevogel en Charles de Belgique, twee levensmogelijkheden — de eerste werd vermoord onder de tweede, de tweede leeft nog als hij ooit heeft geleefd. Wat is het goed voor ons volk dat het een Vindevogel heeft, nu nog altijd, omdat hij léééft. Hoe ellendig staan de dynastie en de staat ervoor omdat er vandaag de dag nog iemand rondloopt, met of zonder miljoenen, maar tot zijn laatste uur met 241 laatste uren van 241 nutteloos terechtgestelden, belast.

Hoe walgelijk doet het al dan niet kristelijk humanistisch gedoe van zovelen aan als men het verhaal hoort van wat met Vindevogel tot in de laatste minuten gebeurd is ! Alleen de figuur zelf van Vindevogel kan ons dan behoeden voor een al te grondige afkeer van hen die toch ook nog mens zijn, in welke geringe mate ook ! Want Vindevogel is gestorven als een kristen. Als een mens zonder haat. En dat die goedheid voor onze ervaring verloren is gegaan, verergert nog onze pijn...

Bij deze herdenking worden daarom, in de geest van Vindevogel de namen maar weggelaten van hen die het werk hebben gedaan dat door de prinselijke Charles werd bevestigd. Wel past het uit de tekst van zijn doodsprentje te citeren : « ...deze man van sterk geloof en diepe vroomheid... zag zijn Volk in verdrukking en nood... Hij zag de kleine, werkende man verontrecht en veronachtzaamd, in stoffelijke, geestelijke en godsdienstige nood, en hij werd een der hunnen met al de rijke gaven van zijn verstand en hart, van onvermoeibare arbeidskracht en nooit berekende toewijding... Tijdens de zware oorlogsjaren, waarin zovelen uit lafheid weigerden hun verantwoordelijkheid op te nemen, aanvaardde hij... met de enige bedoeling zijn medemensen te helpen en zijn Volk te dienen... ».

Het is een troost dat déze mens geleefd heeft ; dat een mens zo sterven kan. Het is een sterkte dat wie hem — al was het slechts uit zijn afscheidsbrief — leerde kennen, hem nooit vergeet.

NEMROD.

Allen die op 5 november nóg eens zullen marsjeren, moeten weten dat de tematiek van de 4de Mars reeds grondig afwijkt van de studentenmars naar Leuven, in september van vorig jaar. Toen eisten wij LEUVEN NEDERLANDS en OVERHEVELING, en al gaat het nu nóg om deze eisen, toch worden deze overstemd door de noodkreet : GEEN GROOT-BRUSSELSE UNIVERSITARIE KONCENTRATIE. Terwijl de CVP « kulturele autonomie » en « decentralizatie » in haar programma inschrijft, zijn het twee opeenvolgende nationale voorzitters van deze partij die — in dienst van wie ?

UNIVERSITAIRE EKSPANSIE OF BRUSSELSE MACHTSWELLUST

— de brusselse machtsgreep in wettelijke vormen willen gieten ten koste van Brabant : in 1965 bepleitte P. Vanden Boeynants, toenmalig CVP-voorzitter, de vorming van een brusselse gemeenschap, en in december 1966 (jaja, Jan Verroken !) werd het plan-Houben — thans CVP-voorzitter — tot « ontsluiting » van Brabant in beperkte kring bekend gemaakt.
Dat kardinaal Suenens en rektor Descamps van Leuven het hierdoor eens zijn met de PVV én de Vrije Universiteit van Brussel staat vast.

De universitaire koncentratie te Brussel — waarom alleen de « vrije » universiteiten? — wordt het goed voorbereide sluitstuk van de komende wet op de universitaire expansie in 1968 of 1969. En op dit stuk wordt Jan Verroken nog een tegengesproken door zijn « baas » Houben. Verroken beweert dat de nieuwe wet in 1968 een definitieve regeling van het universitaire onderwijs zal inhouden... maar patron Houben verklaart uitdrukkelijk dat de nieuwe wet in 1968 slechts een voorlopig karakter zal hebben. Wie van beiden heeft gelijk ? Wie zal het halen ?

En de vlaamse CVP bereidt zich wellicht al voor op nieuwe « overwinningen » in Limburg en te Antwerpen. Voor Limburg wordt een universiteit gevraagd en de antwerpse CVP verdedigt voor Antwerpen een dubbele volledige waaier van kandidaturen, de ene van het Rijk, de andere onder de hoede van St. Ignatius .Twee volledige reeksen kandidaturen in één stad !

Maar staan wij eerst stil bij Limburg. Het kan door niemand worden geloochend dat deze jonge provincie een schandelijk lage deelneming aan het universitaire onderwijs heeft en dat de limburgse jongeren derhalve recht hebben op meer universitair onderwijs. Met een deelnemingskoëfficiënt van 39 per duizend hangt Limburg afgetekend aan de staart. Brabant haalt 103... en Brussel 141 ! En dan stelt mijnheer Houben dat Brabant moet « ontsloten » worden.

Zo begrepen, kan ik mij volledig aansluiten bij de recente motie van de Bestendige Deputatie van Limburg, waarin een universitaire kern voor Limburg wordt bepleit.

Maar ik wil de limburgse vrienden toch waarschuwen tegen goedkope demagogie en nog meer tegen inefficiënte schijnoplossingen. De limburgse CVP-eis om « kandidaturen » voor Hasselt te vragen is het ene en het andere. Voor deelneming aan de kandidaatsstudies ligt een goedkopere en meer efficiënte oplossing voor de hand : de verhoging van de maksimale studiebeurs van 36.000 fr. voor verdienstelijke studenten en bevoordeligende maatregelen ten gunste van studenten, afkomstig uit arrondissementen met een lage deelneming aan het universitair onderwijs.

In het perspektief van een heel-limburgse universitaire ekspansie moet te Hasselt (en eventueel nog op andere plaatsen in Limburg) begonnen worden met een universitaire kern (wellicht één of meer instituten) die in licentiaten en post-graduates gespecializeerde opleidingen verzekeren die op op heden nog maar alleen in franstalige universitaire instituten bestaan.

De onderbouw hiervoor bestaat : van de ene kant , de bestaande kandidaturen aan al onze universiteiten, van de andere kant ook, de hogere niet-universitaire instituten (technische, ekonomische, pedagogische) in Limburg. Een wenselijke uitbreiding van de wetgeving, die aan afgestudeerden van het hoger niet-universitair onderwijs toegang moet verlenen tot universitaire specializatieopleidingen kan hier onverwachte toekomstperspektieven openen op industriëel vlak !

En Antwerpen ? Durft de CVP van dit arrondissement staande houden dat de dubbele waaier van kandidaturen een zinnige eis is ? Dat zo'n dubbele inplanting de « schoolstrijd » niet zou uitbreiden tot de universiteiten ? Meent de antwerpse CVP ernstig dat na zo'n verzuiling, een gemeenschappelijke bovenbouw van licentiaten en doktoraten nog mogelijk zou zijn ? Naar verluidt zou tans een formule van « mede-beheer » worden vooropgezet : een vrije universiteit zou dus met het Rijk mede-beheren ? Zonderlinge en juridische onbestaande formule ...

De oplossing voor Antwerpen ligt elders : door een nieuwe formule van mede-zeggenschap - gewaarborgd door een universitaire Raad die levensbeschouwelijk « pluralistisch » evenwichtig wordt samengesteld - moet één pluralistische antwerpse universiteit worden tot stand gebracht met rijks- of stedelijk statuut.

Wordt 1968 het jaar van een nieuwe wet op de universitaire ekspansie, dan is het de hoogste tijd dat de Vlamingen in het offensief gaan om te beletten dat de wet van 1968 — zoals destijds de wet van 1965 — alleen maar het rezultaat zou zijn van een onsmakelijke koehandel tussen de Katolieke Universiteit van Leuven en de Vrije Universiteit van Brussel, tussen CVP en PVV.

Senator Professor Houben, voorzitter van de CVP, mag de Vlamingen — reeds gewoon aan apostolische schoolstrijdmotieven — onder het mom van het gevaarlijk « vrijzinnig monopolie » te Brussel, niet doen vergeten dat, eerst en voor alle andere bedenkingen, de inrichtende machten van de twee vrije universiteiten hun inrichtingen moeten splitsen in twee autonome universiteiten : UCL en KUL wat Leuven betreft, ULB en VUB voor wat Brussel aangaat.

Daarenboven kunnen de Vlamingen over geen enkel universitair ekspansieontwerp akkoord gaan, ja, zelfs niet in bespreking nemen, zolang de overheveling van Leuven Frans naar Wallonië niet door de bisschoppen is aangekondigd, met een redelijke termijn voor verwezenlijking.

In het tweetalige gebied Brussel is de inplanting en/of uitbreiding van universitair onderwijs zaak van de Nederlands sprekenden en Frans sprekenden. Leuven-Frans heeft daar geen enkel natuurlijk recht.

En voor religieuze argumenten voor ontsluiting van Brabant zou meneer Houben waarachtig toch bescheiden moeten zwijgen i.v.m. een katolieke universiteit, die halsstarrig weigert — al heet kerk dan ook « missie » — (uit vrees ?) zich in te planten in het hart van de waalse provincies.

Vlaams-Brabant hoeft niet « ontsloten » te worden ; het herbergt de grootste universiteit van België : Leuven-Nederlands met 11.000 vlaamse studenten !

De zogenaamde « ontsluiting » van geheel Brabant is dus een franse ontsluiting, d.w.z. niets anders dan de verwezenlijking van « le très grand Bruxelles ».

Alleen de ontzaglijke medische noden van de wereldstad Brussel rechtvaardigen een uitbreiding van universitaire instellingen met akademische ziekenhuizen, en dan op de allereerste plaats nederlandstalige inplantingen, De nieuwe wet op de universitaire ekspansie zal hierin de wet van 1965 moeten wijzigen en andere, ruimere beschikkingen treffen.

De wet van 1968 zal, bovendien, veel méér moeten brengen dan alleen maar een oplossing voor de vlaams-waalsbrusselse problematiek ! Zij zal een radikale herstrukturering en een radikale demokratizering moeten inluiden met o.m. -gedifferentieerde beurzenpolitiek volgens gewestelijke deelneming aan het universitair onderwijs ;

— doorbreken van de verouderde « fakulteiten » en soepele doorstroming na zeer algemeen-opgevatte kandidaturen ;
— strukturering van het universitair onderwijs in niveaus ;
— splitsing, vanaf de licentiaten, met het oog op wetenschappelijk onderzoek of, anderzijds, op onderwijs ;
— wettelijk vastgelegde beperkingen op het inrichten van nieuwe afdelingen, scholen, instituten, enz. enz.

Het moet voor iedere burger van deze staat — en dus ook voor de inrichtende machten van de vrije universiteiten — plicht zijn zich in te passen in de rijksgebieden die door de taalwetten van 1963 zijn afgebakend. De universiteiten van Leuven en Brussel staat niets anders te doen.

Zolang de inrichtende machten van deze universiteiten de totstandkoming van autonome nederlandse universiteiten niet willen, kan er van geen rijkssubsidies of toelagen sprake zijn. Zolang de bisschoppen van België — in tegenstelling met konstituties van Vaticanum II — een franstalige universiteit laten bestaan in wettelijk nederlandstalig gebied, kan er van rijkssubsidies of toelagen geen sprake zijn.

Dat was de betekenis van de « politieke waarborg » vervat in de wet van 1965.

Om met en over Houben te kunnen praten, moet de CVP deze politieke waarborg wààr maken.

Op 5 november 1967 marsjeert het bewuste en bedreigde Vlaanderen tegen de brusselse machtswellust en het misbruik van zogenaamde « vrijheid »; tegen het Gross Brüssel van de CVP-PVV-voorzitters .

En voor een progressistische en tevens doodeenvoudige eis : een demokratische universiteitspolitiek in dienst van de vlaamse volkskracht.

M. COPPIETERS

De bezoekers van achter het IJzeren Gordijn in België volgen mekaar op. Na de minister van B.Z. van Roemenië, kwam maarschalk Spychalski, min. van landsverdediging van Polen als gast van zijn belgische kollega Poswick op bezoek (deze laatste heeft intussen alweer eens gesprongen samen met een poolse valschermgeneraal...). Hier is het de beurt aan de hongaarse minister van Buitenlandse Handel Biro (links uiteraard...) om door zijn belgische kollega De Winter verwelkomd te worden. Het kapitalisme is nu eenmaal van oordeel dat geld geen reuk heeft, wat het blauwgetinte alhier niet belet de verdediger van het privaat eigendom en initiatief uit te hangen. In hoever Spychalski geschaduwd werd zal de belgische staatsveiligheid wel (of niet) weten.

ONZE PARLEMENTSLEDEN STAAN HUN MAN!

LOTERIJWINST EN VERDELING

Kamerlid dr. Anciaux vernam van de minister van Financiën dat de winst van de Nationale Loterij van 1960 tot en met 1966 310 miljoen 864.717 fr. bedroeg. Op de vraag aan welke filantropische verenigingen deze bedragen werden toegekend en hoeveel per vereniging zal de minister rechtstreeks antwoorden na ingewonnen inlichtingen.

TOEPASSING DER TAALWETBESLUITTEN

De praktische toepassing van de taalwetbesluiten, meer bepaald bij het opmaken van de taalkaders, geeft in het buletin van Vragen en Antwoorden aanleiding tot een stevig technisch dispuut tussen senator Ballet en minister Vander Poorten. De technische uiteenzetting van de senator is in elk geval veel steviger en wordt met cijfers en percentages geïllustreerd, waarbij de h. Ballet tot de slotsom komt dat — hoe moeilijk men de aanpassingsmetodes ook kan vinden - de interpretatie van de minister niet overeenstemt met het nochtans imperatieve karakter van de wet. De minister verschuilt zich achter de vaste kommisie voor Taaltoezicht, die toezicht op al de ontwerpen in de taalkaders moet uitoefenen en over het praktisch verloop van deze aanpassingsoperatie tot taalevenwicht. Hij zegt uitdrukkelijk, niet van een vooraf nauwkeurig uitgewerkt schema te willen uitgaan om het door de wet voorziene taalevenwicht na te streven, doch de voorkeur te geven aan de praktijk van de operatie. Het is wel tipisch dat ook de heer Vander Poorten als minister met de hang naar improvizatie behept is, zo kenschetsend voor gans het belgisch staatsbeleid. Senator Ballets vraag en voorstel stelt dit glashelder en matematisch in het licht.

RECHTERLIJKE IJVER

Uit een aanvullend antwoord van de minister van Justitie op vraag van senator Jorissen blijkt dat Brussel relatief gesproken een minder groot aantal vonnissen velt in boetstaffelijke, burgerlijke en handelszaken, niettegenstaande de justitie in de hoofdstad over een veel groter aantal kamers en rechters beschikt dan « la province ».

STEEDS MEER UITSTEL

Bij de bespreking van de begroting 1967 verklaarde minister Van Elslande na een inslaande en ruim gekommentarieerde parlementaire vraag van senator Jorissen die de wantoestanden in het brussels kunstonderwijs op taalgebied aan de kaak stelde, dat voor het schooljaar '67-'68 te Brussel nederlands kunstonderwijs zou komen.

De minister heeft echter de verwezenlijking ervan andermaal voor een schooljaar uitgesteld. Tans zijn er nieuwe beloften... voor volgend jaar.

En de vlaamse dagbladpers juicht in plaats van de minister eens netjes in zijn hemd te zetten !

Als het wordt zoals de vlaamse rijksscholen van minister Grootjans (eerst 20, daarna 10, nu MISSCHIEN 6) dan is Vlaanderen weer eens gered !

GROOTJANS ONDER VUUR

Senator Jorissen, die heel het onderwijsvraagstuk in hoofdstad-Brussel van dichtbij volgt heeft minister Groot-Jans onder vuur genomen.

Hij heeft hem gevraagd hoeveel nieuwe nederlandse scholen per 1 september opgericht werden (rijk, vrij, gemeente) om te zien of de wettelijke bepaling 10 per jaar geeerbiedigd wordt. Om de klassieke uitvlucht van te weinig belangstelling te ondervangen heeft hij gevraagd, op welke datum een schoolhoofd aangesteld werd, van welke datum af er een sekretariaat was om de omschrijvingen op te nemen en wanneer met de propaganda gestart werd.

Daar alle nieuwe scholen te Brussel door gemis aan voldoende propaganda het eerste jaar niet veel leerlingen tellen, wat niet belet dat ze later bloeien, heeft onze senator de minister gevraagd hoeveel leerlingen al de bestaande nederlandse Rijksscholen telden het eerste jaar van hun bestaan en hoe hoog dit cijfer was in 1966-67.

Minister Grootjans zal het niet gemakkelijk hebben om zijn sabotage van het nederlands onderwijs, op dit bevel van zijn franstalige brusselse partijgenoten, goed te praten.

Hij en Van Elslande schijnen dezelfde taktiek te huldigen : veel beloven maar de uitvoering van de beloften telkens met een jaar uit te stellen.

Wanneer krijgen we een « vlaamse » minister, die normaal de goedgekeurde wetten durft uitvoeren ?

WAALS TOERISME

De VZW « Union Tourisque les Amis de la Nature » ontving van 1952 tot en met 1955 acht miljoen frank toelagen voor aankoop, verbouwing, binneninrichting en uitrusting van het natuurvriendentehuis van St. Gillis-Brussel ; verder voor min of meer gelijkaardige werken te Chiny, Hockai, La Reid, Wanne 2.115.000 fr. in 1964 en 3.135.000 fr. Van 1952 tot 1965 werden in totaal 2.666.000 fr. subsidies verleend voor de binneninrichting, uitrusting en aankoop ten bate van de verschillende natuurvriendenhuizen van deze vereniging, die een indrukwekkend aantal overnachtingen boekte. Er werd ook voor 84.000 fr. tussenbeide gekomen voor propaganda-doeleinden. Deze cijfers vertonen in elk geval een veel grotere omvang dan deze gelden voor een vlaamse VZW « Natuurvrienden ». Vermoedelijk de klassieke twee maten en twee gewichten...

Dit zijn gegevens uit het antwoord van minister Piers op vraag van kamerlid Babylon, die ook gelijkaardige inlichtingen vroeg nopens het « Centre Belge du Tourisme des Jeunes », waarbij de subsidiecijfers luiden als volgt : 12.835.000 fr. voor aankoop, verbouwingen enz., 1.032.000 fr voor uitrusting en aankoop van allerlei materiaal, 43.000 fr voor propaganda.

« La Besace » (een liberale toeristische vereniging) ontving van 1957 tot en met 1960 voor 6.475.000 fr. aan toelagen i.z. aankoop, verbouwing enz. en 4000 fr. voor propaganda. Deze vereniging heeft te Bohan een centrum opgericht en uitgebouwd.

SUBTIEL ANTWOORD

De minister van Europese Zaken antwoordt tamelijk subtiel (eufemisme voor ontwijkend) op een vraag van senator Ballet betreffende de toelage van 250.000 fr. aan een franstalige associatie van geheel of gedeeltelijk franstalige universiteiten. De vermelde vereniging is een louter privévereniging. Op vraag wat de regering voor het nederlandstalig onderwijs aan vreemde universiteiten doet, somt de heer Van Elslande weliswaar allerlei initiatieven op zoals detachering professoren, financiële voordelen (sic), aankoop van boeken en materiaal ten behoeve van de buitenlandse lektoraten in neerlandistiek, toezending van kultureel werkmateriaal enz., zonder dat daarbij ook maar één cijfer voorop wordt gezet. Het is nochtans nodig, cijfers bij de hand te weten wat de regering doet voor deze speciale sektor. Pas dan kan men nagaan of deze werking wel voldoende is. Het feit dat er geen Nederlands Tehuis te Rijsel van af kan stemt ter zake al tot wantrouwen.

BOUDEWIJNSNELWEG

Of liever : Baudhouin-snelweg. Senator Ballet vroeg aan minister De Saeger bijkomende uitleg over de werken aan deze weg, o.a. waarom op bepaalde vakken 100 m. lange betonplaten werden ingevoegd en elders niet. De minister antwoordt, dat men nieuwe procédés niet noodzakelijk over gans de lengte van een weg als proef kan toepassen. Wat het aantal voegen betreft werd wel degelijk het advies van deskundigen ingewonnen, wat de vragensteller betwijfeld had. Door het te vlug willen uitschakelen van alle uitzettingsvoegen zijn echter beschadigingen opgetreden, terwijl ook de onvoldoende opvulling van sommige voegen een bijkomende oorzaak van de mislukking is. Men wil inderdaad in sommige wegenaanleg wel eens te vlug « oprukken ». Aan het ministerie deze « snelheid » wat te temperen. Aan snel verslechterende autosnelwegen en ingezakte bruggen hebben we al ruimschoots genoeg.

DOKUMENT

Een dokument kan ook een standbeeld zijn. De meeste van onze oorlogsgedenktekens blinken niet uit door stijl. Dat van Sint Baafs Vijve zeker niet, niet alleen door de algemene opvatting doch ook door storende « tipografie » en taalfouten. Het bezittelijk voornaamwoord Uw staat waarschijnlijk niet in het woordenboek van het gemeentebestuur, dat er ook niet van op de hoogte schijnt te zijn dat de geldende spelling der plaatsnamen geen ae meer gebruikt doch wel de dubbele a. Een inspanning a.u.b. heren voor een overigens geringe aanpassing.

de WIJ de wereld
vlaams nationaal

DOOD VAN EEN ZONDEBOK

De al dan niet bewezen zelfmoord van maarschalk Amer blijkt de pozitie van Nasser niet versterkt te hebben. We kennen de werkelijke achtergrond van de zaak niet en de internationale pers verliest zich eens te meer in allerlei gissingen, daarbij geinspireerd door de israëlische pers die vlakaf schrijft dat Amer op last van Nasser of van diens nieuwe « sterke man » Mohedien (minister van binnenlandse zaken en als zodanig hoofd van de veiligheidsdiensten) werd vermoord. Het minste dat men wel kan zeggen dat men iemand, die reeds zelfmoordpogingen zou ondernomen hebben beter had kunnen bewaken, maar ook die zelfmoordpogingen staan niet vast. Evenmin kan men zeggen dat Nasser door een reeds lang aanslepende krizis gedwongen zou geweest zijn voor juni jl. de zet met de Akaba-golf te doen, als afleidingsmaneuver. Nu heet het dat het egyptische leger, reeds uitgezuiverd van onbekwame elementen, zich tegen Nasser zou keren, die alleen op Mohedien zou mogen steunen, omdat zijn socialistische eenheidspartij slechts een schim zou zijn. Ook maakt men gewag van een heropflakkering der anti-Nasser-gezinde Moslembroeders, die de Rais feitelijk naar het leven staan, Sommigen zien Nasser reeds de weg opgaan van Soekarno, die zijn boezemvriend zou geweest zijn. Anderzijds verslijt men Amer niet voor een verrader van Nasser doch voor een niet intelligente wapenbroeder die in de val van jongere heerszuchtige officieren zou getrapt zijn of van oudere, tans gelimogeerde officieren, die hun priviliges terug eisen. Feit is dat Nasser na de debacle van juni gepoogd heeft de motor van de egyptische revolutie, die het leger was, gedeeltelijk te vervangen door de burgerlijke en technische sektor, doch hierbij tot de vaststelling komt dat het leger in Egypte nog steeds de enige gesloten georganizeerde groep is. De dood van Amer, die door het leger als zijn man werd beschouwd en tot aan zijn ongenade door zijn vriendschap met Nasser het verbindingsteken met de Rais was, is ongetwijfeld een verzwakking van Nassers pozitie, in welke mate echter is nu niet uit te maken. Nasser is een zeer handig politikus, die het trouwens goed voorheeft doch met de enertie moet afrekenen van zijn volk en met een bepaalde kastegeest van het leger. Zijn prestige is in ieder geval aangetast, ook door Kartoem, waar de arabische wereld slechts een schijn van eenheid verwezenlijket. Het debat in de UNO en het voorstel om de arabische staten te federalizeren zullen daaraan weinig veranderen, evenals het plan Tito, dat trouwens door verscheidene arabische staten wordt afgewezen en door Israël niet eens als gespreksbazis wordt aanvaard. De krizis in Egypte is het onvermijdelijk gevolg — met vertraging — van de nederlaag van juni, mede door de katastrofale ekonomische toestand.

In Vietnam is geen vooruitgang te boeken, noch militair noch op het vlak der mogelijkheden tot bespreking. In de amerikaanse regering heersen weliswaar spanningen doch de militaire machine draait onverminderd voort en brengt tans de luchtaanvallen tot in het hart van de noordvietnamese steden en tot onder de neus van de Chinezen, die verder op naar Sikkim toe, een eerste test hebben gedaan om de indische weerstand te meten. Want naar veler mening is de chinese militaire druk op Sikkim slechts een eerste faze van een mogelijk nieuw konflikt. De nabije toekomst zal tonen of Peking van mening is dat het een nieuw avontuur tegen India aankan, nadat Nieuw Dehli sinds de eerste chinese agressie zijn leger aanzienlijk heeft versterkt (het was onder het beleid van een prokommunistische minister volkomen verwaarloosd wat de militaire zwakheid van India toen maar al te duidelijk verklaarde). Ook de inspanningen van Oe Tant lijden steeds maar schipbreuk tegenover een klaarblijkelijke amerikaanse beslistheid nog steeds op een militaire beslissing te sturen. Hierbij spelen de amerikaanse prezidentsverkiezingen een grote rol. Johnson heeft ondanks een sterk gedaalde populariteit nog steeds het grote voordeel dat de republikeinen in het duister tasten nopens hun kandidaat, die maar niet te voorschijn blijkt te willen komen. Wat de amerikaans-britse samenwerking betreft, ook hier dreigt een kink in de kabel te komen omdat het kongres van oordeel is dat Engeland niet solidair genoeg is inzake Vietnam. Om Engeland mores te leren zou men geen bestellingen van amerikaanse schepen in Engeland meer plaatsen wat voor het in ekonomische-financiële moeilijkheden verkerende Engeland wel zeer ongelukkig aankomt. Niet alleen Frankrijk volgt een anti-engelse koers, moest nu ook Washington minder begrip gaan tonen dan zouden Wilsons plannen wel eens voorgoed gekelderd kunnen worden.

De ziekte van Paulus VI plaatst de kerk voor een probleem : zijn eventuele tijdelijke vervanging en het feit dat de bisschoppelijke sinode einde deze maand moet geinstalleerd worden, evenals de hervorming van de kurie, belangrijk in deze post-konciliaire tijd.

WEDLOOP TEGEN HET UURWERK

De britse eerste minister ziet dreigende donderwolken samentroepen boven het hoofd. Op hun jaarkongres hebben de sindikaten zijn ekonomische politiek als a-sociaal gedoodverfd en veroordeeld, zijn populariteit is sterk gedaald (in Engeland doet men aan opiniepeiling, wat de PVV te Knokke als het neusje van haar kongreszalm zal voorstellen, hoewel een opiniepeiling nu in ons land een val in de diepte voor de PVV zou te zien geven) en er staat een zware winter voor de deur, die het werklozencijfer wel eens tot één miljoen zou kunnen opdrijven. Toch geeft Wilson het niet op. Hij heeft de leiding van Ekonomische Zaken aan zich getrokken waarmee hij te kennen geeft, de austrity politiek te zullen voortzetten tot ze rezultaten afwerpt, met name tot er een evenwicht in de britse betalingsbalans tot stand komt, wat zou moeten in de hand gewerkt worden door de ekonomische expansie. Wilson is niet de enige westeuropese staatsman die voor 1968 redding van zijn eigen politieke ziel verwacht, maar voor Engeland is de toestand toch bijzonder zwaar, vermits het meer en meer gewrongen geraakt tussen Euromarkt (waarvan het wegens het verzet van de Gaulle geen lid kan worden) en de amerikaanse markt.

Harold Wilson is eigenlijk het regeringshoofd van Hare Majesteit in een tijd dat het verval der britse grootheid iedereen de ogen uitsteekt. De verwarde politiek zijner voorgangers, niet het minst van Churchill, die van ekonomie heel wat minder begrip had dan van oorlogsvoering, heeft geleid tot een vlugge aftakeling van de britse wereldmacht en heeft o.a. in eigen land door een teugelloze inwijkingspolitiek, gebazeerd op het gemenebestbeginsel van de britse subnationaliteit voor de kleurlingen uit de Dominions een toestand in het leven geroepen, die binnen enkele jaren waarschijnlijk tot grote spanningen tussen blanken en kleurlingen aanleiding zal geven. Het zou dan best kunnen dat wij Westeuropeanen een brits Newark voor de drempel krijgen.

Maar dat zijn Wilsons onmiddellijke zorgen niet. De soberheidspolitiek heeft niet de gewenste rezultaten opgeleverd. Wilson had er op korte termijn veel meer van verwacht dan nu het geval blijkt te zijn. De recente regeringsomvorming is daarvan het bewijs : men moest een zondebok vinden en vond die in de persoon van de gelimogeerde ministers. Van de gelegenheid maakte Wilson gebruik om het departement van Ekonomische Zaken zelf onder handen te nemen. Dat was a.h.w. een antwoord bij voorbaat op de ergernis en de steeds luider wordende oppozitie van de Trade Unions, die traditioneel Labours linkervleugel stofferen. De bevriezing der lonen, de beperkingen van de uitvoer van deviezen, de huishuurkwestie en de kompromissenpolitiek inzake nationalizering hebben deze linkervleugel veel wapens verschaft tegen de regering Wilson, die bovendien op europees vlak door de Gaulle's vertragingsmaneuvers aan prestige heeft ingeboet, om maar te zwijgen van de quasi-totale afbouw van het voormalige Empire, waardoor de fiere britse leeuw er weldra als een geschoren schaap zal uitzien. Het zal niet het referendum van Gibraltar zijn dat het verkleurde britse wapen zal opfrissen.

Maar het kwetstbaarst blijft Wilson op sociaal vlak. Te Brighton riep op zeker ogenblik een sindikalist onder grote bijval uit « waarom men eigenlijk lidgeld voor Labour moest betalen, aangezien een Labour-regering bijna steeds een konservatieve politiek voert » ! Hier ligt het knelpunt : door de loonstop en de deflatie heeft Wilson iets gedaan dat geen enkele konservatieve eerste minister zou durven doen. De sindikale leiders konden hun leden deze bittere pil slechts doen slikken onder de belofte, dat dank zij ingrijpende, bijna chirurgikale maatregelen, binnen een zeer nabije toekomst de kans zou keren en aan loonstop en deflatie een einde zouden komen. Omdat echter de verbetering is uitgebleven en er zelfs een verslechtering is ingetreden (men telt nu reeds een half milioen werklozen en men rekent met 800.000 tot 1 milioen tegen de a.s. lente) was ook het geduld der T.U.-leden uitgeput, wat zich welsprekend genoeg te Brighton heeft geuit. Meteen namen de verontwaardigde en ontgoochelde sindikalisten de gelegenheid te baat om niet alleen de sociale doch ook de buitenlandse politiek van de Labourregering, speciaal haar houding in het Vietnam-konflikt, in scherpe bewoordingen af te keuren. Niettemin sprak het kongres in de slotrezolutie zijn vertrouwen in de regering uit ! Hoe is deze paradoksale situatie anders te verklaren dan dat de sindikaten van H.M. zelf geen uitweg zien, dat ze in de grond onmachtig zijn een andere dan een Labourregering te steunen ? Wat de leden ervan denken zal wel enigszins anders luiden en indien Wilson ook in 1968 er niet in slaagt, het roer om te gooien (voor zover dat in zijn vermogen ligt) dan is de nederlaag van Labour onvermijdelijk. Meteen is ook de zwakheid van het brits sindikalisme gebleken, het is zoals bijna overal elders politiek gehipotekeerd en door een eindeloze reeks van kompromissen uitgehold. Overigens had toch een der sindikale leiders, George Woodcock de moed, het kongres zijn mening te zeggen, nl. dat het in deze tijd van elektronika niet meer opging sindikale metodes te gebruiken, daterend uit de tijd van de stoommachine. De vakbonden, aldus Woodcock, zouden zich beter toeleggen op de studie der middelen, om de produktie op te drijven. Hij was echter een roepende in de woestijn, want de klassenstrijd beheerst nog steeds een groot gedeelte van het britse sindikale denken. Wat bij Labour zelf al lang niet meer het geval is. Deze geestelijke of ideologische tegenstellingen verklaren dan ook de « kleine kortsluiting » van Brighton 1967.

In feite hangt Wilsons toekomst minder af van dergelijke « akademische disputen » dan van een spoedige ekonomische heropleving, die gepaard aan de soberheidspolitiek in 1968 een keerpunt zou kunnen inluiden. Maar de ekonomie is nog altijd geen exakte wetenschap, net zomin als men de anti-britse houding van gaullistisch Frankrijk veel rationele kwaliteiten kan toekennen...

K.V.B.

SPAAK ACHTERNA

De voormalige FDP-voorzitter (westduitse liberalen) Erich Mende heeft de politiek na acht jaar hoogten en laagten vaarwel gezegd en treedt nu in het spoor van onze Spaak, Declerck en ks. Hij is manager geworden voor Duitsland van de investeringsfirma IOS (Investors Overseas Services) een amerikaanse holding die haar zgn. progressiviteit o.a. uit met het aanwerven van ontgoochelde doch omwille van hun relaties nog zeer goed bruikbare ex-politici. Mende poogde een tijdlang én partijvoorzitter te blijven én IOS-prominente te worden. Maar de partijleden stelden hem voor de keus en dan verkoos(de van joodse afkomst zijnde) Mende liever de bankierpost, waarmee hij de financiële tradities van zijn afkomst alle eer aandoet. Als het zo voortgaat lopen er in amerikaanse dienst in Europa een hele rij afgedankte en verbitterde ex-politieke playboys. Nooit kwam sterker de korrelatie tussen politiek en financies tot uiting dan in het Welvaart-Europa.

Na wekenlange propaganda voor Mao voer het chinese vrachtschip « Li-Ming » af uit Genua. De kapitein weigerde ze te verwijderen en het kwam tot voortdurende incidenten. Mao über alles?...

SCHIJN BEDRIEGT

De poolse overheid heeft de Gaulle ontvangen tijdens diens 6-daags verblijf op een wijze, die anders alleen aan de russische prominenten is voorbehouden. De Gaulle verbleef in het Vilanov-slot, de vroegere rezidentie van de poolse koningen. Bij zijn verplaatsingen lieten de Polen hem door de stad rijden i.p.v. langs de lange rechte en eenzame boulevard naar het slot. Ter zijner ere werd in het Teatre Vilki Faust van Gounod opgevoerd. Of daarmee ook een kleine steek onder water bedoeld was kunnen we slechts gissen: in Faust speelt namelijk Mefisto uiteraard 'n belangrijke rol, aan welke steeds neen zeggende geest de Gaulle uitdrukkelijk in zijn TV-rede van 10 augustus herinnerde, door de Fransen te bezweren, niet naar dergelijke negativisten te luisteren...

« Finesse d'esprit » van de Polen ?

GEMATIGD ISRAEL ONDER DRUK

Het is bekend dat de huidige Israël-premier Esjkol en zijn minister van buitenlandse zaken Eban eerder tot de gematigden aan de top behoren in tegenstelling tot Mosje Dajan en Igal Alon, tans resp. minister van landsverdediging en van arbeid. Maar onder druk van de gebeurtenissen komen premier en minister BZ meer en meer in het vaarwater van de radikalen terecht, die geboren zijn in Israël zelf, in tegenstelling met de anderen, die uit Oost-Europa stammen (Ebans taalvirtuoziteit in het Frans en in het Engels is daaruit verklaarbaar).

Ze zijn protegees van «aartsvader » David Ben Goerion, die al evenmin tot de gematigden in Israël behoort. Tans zijn Dajan en Alon rivalen, doch hoe hun strijd om het volgend premierschap (diverse kleine oppozitiepartijen hebben zich tans verenigd en maken aanspraak op een meerderheid in de volgende verkiezingen) ook uitloopt, indien hun partijen de strijd winnen dan kan men met zekerheid voorspellen dat er van vrede in het Midden-Oosten niets in huis komt. Vooral Mosje Dajan is als houwdegen een reaktionair te noemen ten opzichte van zijn arabische vijanden. Zijn met niet al te propere middelen veroverde grote populariteit laat dan ook het ergste vrezen voor de politieke koers van Israël binnen afzienbare tijd. Ten ware Dajan de wereld zou verbazen door het tegenovergestelde te doen van hetgeen zijn huidige reputatie laat verwachten...

Poolse kus voor Charles de Gaulle maar « Niet » van Gomoelka. Kussen verbinden tot niets zeggen de poolse leiders.

ERNST VON SALOMON

Dat wij de vijfenzestig jaar wordende auteur Ernst von Salomon niet op de literaire pagina maar wel hier voorstellen, heeft zijn reden. Want deze laatste der grote condotierri dezer eeuw die nog avontuur, samenzwering, gevecht, woord en pen ten dienste stelde niet zozeer van een politieke ideologie dan wel van een politieke vizie is méér geweest dan een letterkundige. Zijn werk is, vanaf « Die Geächteten » tot « Das Schicksal des A.D. », één groot tijdsdokument geworden. Geboren te Kiel in 1902 als zoon van een politie-officier, kreeg hij zijn opleiding in de Koninklijke Pruisische Kadettenschool. Na de oorlog werd hij vrijwilliger, vocht tegen de kommunisten die de nieuwe demokratie bedreigden, kwam terecht in een vrijkorps en streed in de Baltische staten tegen de binnenrukkende sovjets. Hij keerde verbitterd en ontmoedigd terug na het ontbinden van de vrijkorpsen, werd bediende bij een verzekeringsmaatschappij, daarna bij een bank. Na de door het Verdrag van Versailles voorgeschreven volksraadpleging in Opper-Silezië (waarbij het grootste deel der bevolking voor Duitsland opteerde) oefenden poolse benden er een ware terreur uit. Opnieuw trokken de vrijkorpsen op : von Salomon was erbij. De bloedige strijd eindigde toen de geallieerde kommissie van vier leden (waarbij een Belg), tegen de wil der bevolking in, Opper-Silezië bij Polen aanhechtte. Na de tweede wereldoorlog zouden de Polen de annexatie voltooien en ook Neder-Silezië bezetten.

De duitse regering gaf daarop haar ontslag. Door de schuld der geallieerden — vooral door die van Frankrijk en België — was de « Erfüllungspolitik » van Wirth en Rathenau mislukt : een politiek die er juist op gericht was Duitslands goede wil en bereidheid tot medewerking te bewijzen. Men wilde Duitsland vernederen en tot de « underdog » van Europa maken. De reaktie kwam, met een verscherpt nationaal verzet dat tenslotte tot Hitler zou leiden. Wanneer Rathenau viel onder de kogels van duitse nationalisten — aanslag waarbij von Salomon betrokken was — dan betekende dit het einde van een politiek die, tengevolge van de Entente-onverzoenlijkheid, utopisch moest blijken in de ogen van miljoenen Duitsers. Het betekende het einde van een verzoeningsdroom.

Tragisch was daarbij, dat juist Rathenau moest vallen onder de kogels van duitse nationalisten : hij die meer dan welk ander politicus der Weimarrepubliek van een sociaal nationalisme droomde,

Wie Von Salomons boek « Die Geächteten » leest, zal daaruit leren waarom juist Rathenau moest vallen : hij was de man die « allen die rond hem staan ver overtreft », de man die het dichst bij diegenen stond die zijn « Erfüllungspolitik » verbitterd bestreden. Von Salomon werd tot vijf jaar gevangenis veroordeeld. Na zijn vrijlating schreef hij het reeds genoemd boek « Die Geächteten » en zei vaarwel aan de praktische politiek, buiten een sporadische medewerking aan Niekisch's tijdschrift « Widerstand » en een tijdelijke aktiviteit in de Landvolkbewegung. Ook tijdens het N.S.-regime wijdde hij zich hoofdzakelijk aan zijn literair werk : niettegenstaande zijn bekendheid als vrijkorpsman, nationalist en schrijver werd hij, omwille van zijn van de officiële ideologie sterk afwijkend revolutionair nationalisme, aldra persona non grata. Othmar Spann, Hans Grimm, Ernst Jünger behoorden tot de kring van diegenen wie hij geestelijk nabij stond. Nadat in 1933 « Die Kadetten » verschenen was, wijdde hij zich aan het schrijven van filmscenario's voor de UFA en werd lektor bij Rohwolt Verlag. Zijn persoonlijke vriendschap met partijleiders en de algemene bekendheid van zijn nationalistisch verleden redden hem van de gevangenis. Op het einde van de oorlog was hij in Beieren, waar hij zoals trouwens alles wat enigzins « rechts » was, in een koncentratiekamp werd gestoken door de Amerikanen en er de gebruikelijke verhoren en folteringen onderging. Na een jaar werd hij vrijgelaten, met de vaststelling : « bij vergissing aangehouden ». Dan kwam zijn antwoord, zijn bijdrage tot de geschiedenis van die periode en wat eraan voorafging : « Der Fragebogen ». Op de geallieerde vragenlijst die de Duitsers voorgelegd werd « ter denazifikatie », antwoordde von Salomon op zijn manier : met een boek van 680 bladzijden, waarin vraag na vraag haar gepast antwoord kreeg.

Na dit boek schreef hij nog « Das Schicksal des A.D. » — evenceens een op reële gegevens gebouwd verhaal.

Von Salomon heeft, met sarkasme en bitterheid vaak maar met een niets ontziende eerlijkheid, de strijd van zijn generatie weergegeven zoals die in zijn persoonlijk tot weerspiegeld werd, de strijd voor idealen, wier juistheid nu wordt betwijfeld. In het nawoord van de jongste uitgave van zijn « Kadetten » schrijft hij over Europa dit lachwekkend aanhangsel van een groot kontinent, wiens laatste rochelen na een ongehoorde en wereldomvattende inspanning immer nog « vrijheid » heet, terwijl toch iedereen van de Elbe tot de Beringzee weet, dat de toekomst van de wereld onder de eis « orde en binding » staat ». De von Salomon die straks 65 wordt herhaalt hier, wat voor de jonge vaandrig en vrijkorps-soldaat als ideaal gold. Wat men er ook over denken moge : de auteur von Salomon heeft zijn boeken geschreven met zijn leven en de diepe nationale en sociale bewogenheid van dit leven hebben aan zijn literair werk het karakter verleend van een getuigenis en een rechtvaardiging.

A.N. Tovano.

WIJ vlaams nationaal in vlaa

PRATEN MET STRAATZANGER

WANNES VAN

De Vleminckstraat is een wegeltje in de stad, een nauw straatje met schaarse wandelaars en een parkeerverbod voor wagens die geen perskaart kunnen afficheren. Het staat doorgaans echter vol met auto's die het wel kunnen, immers de linkerstraatzijde wordt gedomineerd door de wat kleurloze gevel van De Nieuwe Gazet, de krant van Held van Wemmel, minister Frans Grootjans. Op nummer twaalf, twee hoog woont Wannes Van de Velde... liedjeszanger, schilder, muzikant, dichter, lesgever. De vrienden van voor de vedettentijd noemen hem Wim, op zijn paspoort heet hij Willy.

Zo treden Wannes Van de Velde en zijn muzikanten op het podium. Wannes voorop met de doedelzak, dan Bernard Van Lent met zijn trekzak, Flor Hermans die als vioolvirtuoos zigeunertriomfen vierde, Walter Heynen die ook een gewaardeerd koncertfluitist is. Annie van Bruggen treedt enkel mee op voor bepaalde televizie sessions en op de platen. Het kenwijsje van de groep is de oude volksdans (waarbij de doedelzak de bazistoon aangeeft)... En van den drogen hering willen wij zingen.

DOEDELZAK

Wim en vrouw Inne hebben het burgerlijke appartementje een artistiek uiterlijk gegeven met behulp van schilderijen, naïeve beeldjes, semi-antiek en de vreemde volksmuziekinstrumenten waarop Wannes dagelijks naar nieuwe folkloregeluiden peilt. Een enorme schrijftafel ligt vol boeken met liedteksten, her en der papierfrommels met al dan niet gelukkige notities voor een nieuw repertorium.

Als wij binnenkomen zoekt Wannes een nieuw melodietje op zijn concertina, het zeemansinstrument bij uitstek. Aan de muur droogt een verrassend echt naïef schilderij. « Het is natuurlijk niet echt » lacht Wannes « ik heb het zelf gemaakt. Omdat ik het graag doe en om de ongewilde trukken van de echte naïeven te doorgronden. Het is veel moeilijker dan je op het eerste zicht zou zeggen ». De halfabstrakte, luministische doeken herinneren je eraan dat de kunstenaarsloopbaan van Wannes als schilder begon en dat hij een zevental jaren geleden zelfs een onderscheiding in de « Prijs Jonge Belgische Schilderkunst » veroverde... het was tijdens de roemruchte Hessenhuisperiode toen half Antwerpen van schildersroem droomde. « Het liedjeszanger zijn heeft me het schilderen niet doen vergeten, wel werk ik minder aan schilderijen dan vroeger, maar binnenkort expozeer ik toch weer ».

Wim, zo heette hij toen nog, begon met muziek als louter amuzement.

Hij speelde jazz... en flamenco. Dit laatste echter zo voortreffelijk dat hij tijdens een reis in Spanje de held van een fiësta werd... dit riep iets wakker in hem, en de muziek werd een bijverdienste. Wannes speelde guitaar in een italiaans restaurantje en gaf privé-lessen op zijn geliefd instrument. Later kwam hij als Nino de San Andres (de jongen uit het St Andrieskwartier) in de groep van Nino de Flandes.

Zijn liefde tot Spanje beperkt zich echter tot de muziek : « Ik ben er dit jaar nog geweest. Ik ben er het hart van in... het zal wel aan het regieme liggen, zelfs de flamenco zegt de Andaluziërs niets meer ».

Nu nog assisteert Wannes op de guitaar tijdens de danslessen aan de balletschool van de Koninklijke Vlaamse Opera, voor het overige hanteert hij enkel volkse instrumenten, bij voorkeur de doedelzak. En gemoedige Wannes wordt zelfs kwaad als je dan maar het woordje « Schot » durft fluisteren : « Precies of de doedelzak een Schotse exkluziviteit is. De oorsprong van de doedelzak gaat terug tot in Indië... maar we mogen gerust zeggen dat hij ook een vlaams volksinstrument is. Bekijk de schilderijen van Breughel maar. Tot voor enkele jaren speelde men bij ons nog doedelzak... en nu noemen ze mij een Schot. Wel ik noem dat vlaamse gekomplekseerdheid... we vergeten onze eigen waarden, maar smelten voor wat uit het buitenland komt ».

ARCHIEF

Wanneer het begon ? Wannes kan het moeilijk zeggen. Zijn vader kende nog straatliedjes van vroeger en Wannes zong ze graag na. Hij woonde trouwens in een van de meest tipische antwerpse volkswijken, het St Andrieskwartier waar op vastenavond en tijdens de kermis nog duchtig gezongen wordt. Het heeft altijd in hem geleefd maar zal wellicht echt bewust geworden zijn toen de folksingers in Amerika, Schotland en Ierland weer aan bod kwamen. Ongeveer in die tijd bezocht Wannes Bretanje, voornamelijk als schilder. Hij wou er tekeningen maken van de menhirs te Carnac. Daar echter werd hij gekonfronteerd met de enorme heropbloei van de bretoense volksmuziek : « Het was geweldig hoe daar in enkele jaren de volkskunst weer tot leven kwam... dat moest bij ons ook kunnen, de tijd was er rijp voor en het internationaal muziekklimaat ongemeen gunstig. Ik wou het proberen. Het zal me wel niet gelukt zijn... maar ik vind het toch fijn dat het grote publiek me waardeert en naar mijn liedjes luistert. Wie weet gaan de mensen ooit wel eens weer meezingen ».

Officieel begon het in de artiestengroep « De Muze » waar een talentscout van de televizie Wannes « ontdekte ». Enkele weken later trad hij naast Dave Berry op in het amerikaans teater, dezelfde avond tot in de vroege uurtjes voor de Volksunievrienden van St Gillis Dendermonde. Het sukses was hartverwarmend en Wannes toog hard aan het werk : kocht boeken, speurde naar in-

Wannes Van de Velde en uw joernalist zijn oude vrienden... van in de tijd toen Rommelpot-cartoonist Herman se avant-garde te drinken bood. Beiden werkten toen als redakteurs van het atonale poëzieblad « frogal », Wim gedichten. Boven Wannes een naïef schilderij van Stefanie De Wilde, de moeder van Wannes die do haar zoc gebouwen tot de schilderkunst kwam.

laanderen

AN DE VELDE

strumenten, ging met zijn bandopnemer naar Frans Vlaanderen, praatte met zowat iedereen die hem kon helpen. Rezultaat : Wannes heeft een unieke kollektie van oude vlaamse volksmuziek, honderden misschien wel duizenden liedjes en wijsjes. En of we Wannes nu graag horen of niet, deze prestatie is voor de Vlaamse muziek van onschatbare waarde... wellicht niemand in onze streken heeft een dergelijk waardevol volksmuziekarchief bij elkaar gebracht en voor de vergetelheid veilig gesteld. « Wij Vlamingen » zucht Wannes « zijn toch barbaren. Wat wij per jaar laten verloren gaan daar zouden ze in Amerika of zelfs in Rusland paleizen van muzea voor bouwen. Waar is ons Baurscheidhuis ? Waar zijn die honderden trapgevels? Het toppunt gebeurt nu in Oostende, daar organizeren ze een tentoonstelling, gewijd aan de Jugendstil en tezelfdertijd dreunen de slopershamers op de weinige echte Jugendstilhuizen die daar nog resten. Weer die verdomde gekomplekseerdheid... we zijn beschaamd over ons eigen, terwijl we niet weten hoe rijk we zijn ».

Wannes weet het. Zijn kollektie wijsjes zou hij voor geen geld willen missen, zijn folklore voorwerpen en zijn naïeve schilderijen ook niet, zijn Poesje-poppen ook niet. « Het zou zijn of ik mijn ziel verkocht... zie je, die liedjes en die voorwerpen zijn de ziel van ons volk... eerlijk, fel, protesterend en schoon. In die liedjes zingt de vlaamse volksmens van wat hem naar het hart gaat... wel, dat gaat ook mij naar het hart, want ik ben Vlaming en volksmens ».

DIALEKT

Ja, hoe kan het anders, Wannes wordt wel eens verweten dat hij in het antwaarps zingt. « Kan het anders ? Trouwens mijn dialekt is een schoon dialekt. Hoe zou « Jef heeft m'en sjiek gerefuzeerd » in het ABN klinken ? Ik ben niet tegen het ABN, ik spreek het zelf al eens... maar oude liedjes die niet meer onder het volk leven kun je toch niet anders dan in dialekt zingen. Die liedjes zijn in het dialekt gemaakt, ongekunsteld... en je kunt ze niet anders brengen, anders doe je ze zeer, maak je ze kapot. Een schilderij van Van Eyck gaat ge toch niet opnieuw schilderen omdat b.v. het perspektief verkeerd zit. Natuurlijk kun je in beschaafd Nederlands zingen... Miel Cools en Boudewijn de Groot doen het. Maar zij brengen luisterliedjes, ik breng straatliedjes ».

Zelfs de taboes van de BRT aanvaarden het dialekt van Wannes en het publiek doet het zeker. Wannes is een vaste affiche-waarde geworden, die een deugdelijke maar zeker geen overdreven prijs vraagt. Zijn elpees en singeltjes doen het uitstekend, vooral in Antwerpen maar ook in heel Vlaanderen en zelfs in Nederland. Rond Kerstmis komt Wannes derde long-playing op de markt, vooral stokoude feestliedjes en dansen... misschien minder agressief dan de vorige platen, maar muzikaal minstens even goed, misschien beter. Daarvoor echter krijgen we (waarschijnlijk in november) nog een heel aan Wannes gewijd televizie-programma... vol met liedjes en enkele vraaggesprekken. bijna drie kwartier lang.

Ja... Wannes is vedette geworden, maar zonder vedette-allures. Al heeft hij dan een artistiek-modieus oud uniform gekocht (de flower generation tot in de volksmuziek). Wannes is de jongen van het Sint Andrieskwartier gebleven... met een ruige baard, een luide overtuigende stem, een pet zoals Jan-met-de-Pet er een draagt, een schipperstrui en een ontwapenende vriendelijkheid die de volksjongen kenmerkt.

Als wij na het fotograferen (Bruno Stevens : een gemakkelijker model heb ik nooit gehad) voor een voorlaatste pint naar de Muze trekken, moet Wannes handtekeningen zetten. « Voor mijn zoontje » vraagt een ietwat oudere dame verlegen. Op de juke-box draaien de « Zeven zatte nachten ». Zover komt het bij Wannes nooit meer : « Ik moet mij respekteren... het vraagt heel veel van iemand hard werken laat optreden. Ik geef mij altijd volkomen, na een half uur op de planken ben ik bekaf ». Wannes schroeft een zwart dopje van een soort apotekersflesje en neemt een flinke teug, op het oudmodisch etiket staat : goed voor sprekers en operazangers.

Tekst : NIC VAN BRUGGEN.

Foto's : BRUNO STEVENS.

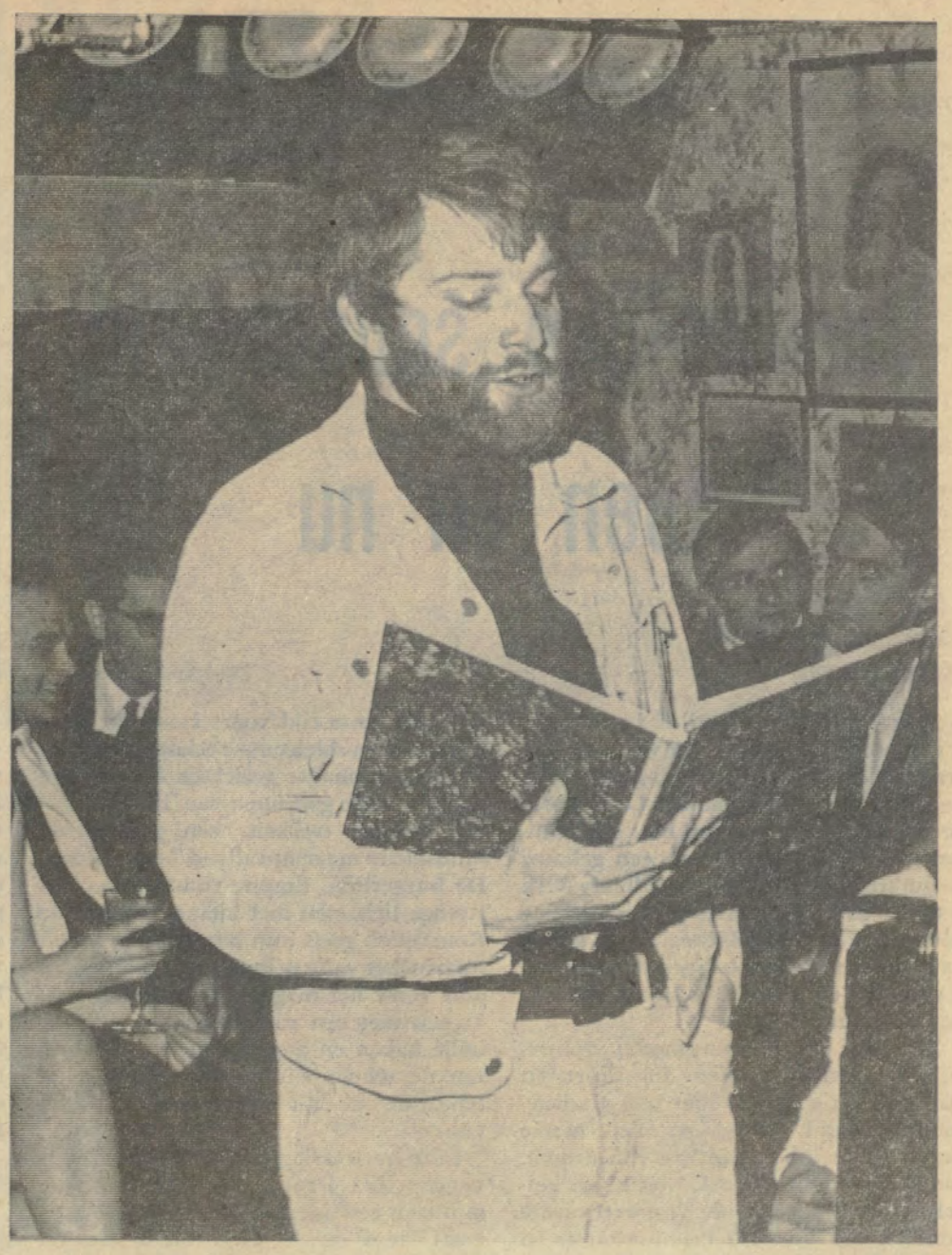

(Foto boven) Wannes zoals hij het liefst optreedt... voor een niet te groot publiek van fijnproevers. Met een van zijn archiefboeken in de hand brengt hij een van zijn honderden nummers, te veel om allemaal uit het hoofd te leren. Aan de muren een IJzeren en een p riettekening van Conscience. De foto werd genomen in het pittoreske Boshuisje te Zoersel waar (naar wij allemaal proberen te geloven) de man die zijn volk leerde lezen, zijn « De loteling » geschreven heeft.

(Foto onder) Wannes en een soldenierpop uit de legers van de Poesje, het armemansteater van Antwerpen. Hij is trouwens bevriend met de nog steeds presterende akteurs van de Poesje... allemaal gewone volksmensen die de Poesje in ere houden zoals Wannes met onze volksmuziek doet. Op de boekenrekken de oude liedboeken die Wannes in antikwariaten kocht « Ze kosten soms 400 frank en meer ». Zijn meest autentieke liedjes heeft hij echter zelf genoteerd tijdens zijn vele reizen van Frans Vlaanderen tot Maaseik.

Herman Denkens in zijn Gard-Sivik de antwerpartoon « fro », Wim met tekeningen en cartoons, Nic met die de haar zoon en haar liefde voor oude antwerpse

haar eigen WIJsje
vlaams nationaal

Vrouwelijke schoonheid toen en nu

Soms lijkt het mij alsof het begrip « schoonheid » in deze tijd veel van zijn traditionele luister heeft ingeboet, een beetje oudmodisch aandoet. Leest u onze kritici er maar eens op na : een schilderij is « belangrijk », een gebouw « funktioneel », een beeldhouwwerk « trouw aan de materie ». Er is ons nog één uitzondering gebleven... het gelaat van een vrouw, hier hebben de woorden « schoon » en « mooi » hun zin en betekenis behouden.

Ik geloof dat dit komt omdat vrouwelijke schoonheid liefde inspireert, en liefde is nu eenmaal niet aan traditie, mode of tijd gebonden. Een mooie vrouw is de inkarnatie van een droom, het beeld van een ideaal. Niet steeds hetzelfde beeld echter : de vrouwen op de panelen der Vlaamse Primitieven staan veel dichter bij onze tijd dan de Venusbrokken van Rubens en Mae West heeft plaats moeten ruimen voor de ascetischer lijnen van Shrimp en Twiggy. Welke dichter zou nu durven schrijven over de « heerlijk ronde, dubbele kin » van zijn geliefde ? In onze rederijkerskamers waren dergelijke kinnen echter de inspiratieve motor van vele talenten.

Zelfs wanneer wij de types, die in vorige eeuwen ophef maakten, ook nu nog om hun schoonheid kunnen waarderen, dan is die schoonheid toch anders dan deze, die onze tijd voortekent. De zacht buigende, middeleeuwse schonen hadden kleine, charmante gezichten en erg lange voeten. De godinnen van Titiaan hebben nobele trekken, een getemperde huidskleur maar opvallend korte benen. De burgerlijke Empire-vrouwen hebben strenge lichamen met kleine borstjes, de Romantiek geeft hun lange, wilde haren waarin het zalig schreien is... tot wij in deze eeuw het magere Burne-Jones type kregen met een romantische verfijning, holle kaken en angstige ogen... het buiten de schoonheid verleidende pin-up type... de al dan niet verziekte kindvrouwtjes.

Deze verwarring in smaakvariaties is begrijpelijk. Daar de geliefde voor de minnaar een ideaalbeeld is, is het normaal dat zij de spiegel is van de sfeer en het uiterlijk van haar tijd. De middeleeuwen waren sterk religieus : konsekwent daarmee had de ideaalvrouw iets van een heilige, ascetisch maagdelijk, jong en vergeestelijkt.

In de achttiende eeuw schreef Rousseau en werd de wereld beheerst door de britse aristokratie (die wel in Londen leefde, maar haar oorsprong had in the counties)... de jonge vrouwen van die tijd kombineerden in zich statig raffinement en een frisse plattelandselegantie. In de negentiende eeuw en rond de eeuwwisseling ontstond het rijke maar vulgaire type, de zege van de parvenue, industriële - revolutie - burgerij was totaal. De vrouw van toen was minder een « grote dame » dan een « leidende dame ». Het Burne-Jones type was een scherpe reaktie tegen de burgerlijke schoonheid... zowel op het uiterlijk als wat het innerlijk betreft. Zij werd geleid door hypergevoelige afkeer en weemoed, en schiep een delikaat poëtische fantazie-wereld waarin de Jugendstil bloeide, de Romanovs tenonder gingen en Thomas Mann door Venetië zwierf. Hun wezenloze schoonheid en droeve ogen waren het bewijs dat zij buiten de werkelijkheid leefden, zonder een echt bestaan, enkel als ijle scheppingen van een hopeloze nostalgie.

Tot zover de vrouwelijke schoonheid in de voorbije eeuwen... een periode die werd afgesloten door de charleston-meisjes in de gay twenties, door de dood van Isodora Duncan... of misschien nog voorteeft in de doffe ogen, achter de donkere bril van Greta Garbo. Over de vrouwelijke schoonheid vandaag schrijven we een volgende maal.

NIC.

DE BETOVERGROOTTIJD

Nu de herfst zorgt niet alleen voor appelen en peren, maar ook voor iewat guurdere temperaturen, is het ogenblik gekomen om een van bebetovergrootmoeders herfstrecepten op te diepen :

Neempt een Kop Boekwyte Meel, 2 Eyeren, een half Pond Korenten die wel verlezen en schoon gewassen zyn, een half Pintje soete Melck wat warm gemaekt, en zoo veel Waeter 'er by gedaen als men om het te beslaen nodig heeft. Doet hier by een weynigje gesmolte Booter of Reusel, en een Oortje versche Gist ; dit te zamen beslagen en een Uer of anderhalf laten ryzen, en koeken van gebacken, is zeer goed. Wil men 'er Peeren of Appelen in bakken, zoo laet men 'er de Korenten uyt ; en men neempt Peeren of Appelen die mals zyn, en men snyd die in dunne Stuckjes of Schyfjes maar de Klockenhuyzen moeten 'er uit gedaen worden, en dan bakt men die in dat Beslag, is heel goed ».

BEAT-WINKELS

Naast de grootwarenhuizen, winkels voor herenkleding, dameskleding, boutiques e.d.m. zijn er nu ook al Beat-winkels verschenen. Men past er de Box and Beat-formule toe : de winkelruimte is verdeeld in boxen, met omkleedkabines, scheidingsschotten die niets anders dan grote spiegels zijn en een voldoende ruimte om de jonge kliënten naar hartelust te laten « rondtasten ». De Beat-sfeer wordt in stand gehouden door een overigens op bescheiden toonhoogte afgestemde Beat-muziekuitzending.

PAARDRIJDEN

wordt meer en meer damessport. Steeds meer vrouwen stellen het « ouderwetse » paardrijden op prijs. Het schijnt een uitstekende ... vermageringskuur te zijn afgezien van het feit, dat deze sport uiteraard ook een uitstekende kuur van spierontwikkeling, zelfbeheersing en groepsdiscipline blijkt te zijn. De zelfbeoefening van deze sport verklaart meteen de stijgende belangstelling van de dames voor exploten van bekende amazones als Jeanou Lefèbvre, Diana Conelly-Carew, Monica Bachmann e.a. kampioenes in het paardrijden en paardspringen.

ZAKENVROUW

De grootste boekhandel ter wereld bevindt zich te Londen, overigens een paradijs voor de bibliofiel en de gewone boekenliefhebber. Het gaat om de Boekhandel Foyle en het merkwaardige daarvan is dat 's werelds grootste boekhandel geleid wordt door een vrouw, Miss Christina Foyle die men dagelijks in haar kantoor kan aantreffen, niet ver gezeten van een man, wie ze nu en dan vraagt een boek te gaan halen of een brochure. Op het eerste gezicht dus een sekretaris. Achteraf blijkt hij de echtgenoot te zijn van Miss Foyle, mr. Ronald Batty. Moet je daarvoor in Engeland zijn ?

Miss Foyle deed ons denken aan mevrouw Manteau, de brusselse uitgeefster van waalse afkomst, die Nederlands spreekt dat haar niemand zal verbeteren en die het prototype mag genoemd worden van de zakenvrouw in ons land. Een recente TV-uitzending lichtte daarvan een tipje van de bekende sluier op, al was het ook voor de opmerkzame toeschouwer zowat een geestelijke strip-tease. Haar kollega Miss Foyle in het zoveel grotere taalgebied van de anglo-amerikaanse wereld blijkt trouwens eveneens zekere fizische trekken met mevrouw Manteau gemeen te hebben : een nogal wijze, afstand nemende blik, die men licht met oosterse raadselachtigheid zou kunnen verwarren. Maar alle vergelijkingen gaan mank. Er komt anders wel inzicht en feeling aan te pas in de boekenwereld, vooral als men een fonds van 5 miljoen eenheden beheert. Dat verklaart dan ook waarom Miss Foyle nog nooit een maaltijd toebereid heeft, van huishoudelijke taken geen verstand heeft, van boeken des te meer. Een van haar uitspraken over ons, vrouwen, willen we U niet onthouden : « Vrouwen vervelen me altijd een beetje. Ze schijnen over niets anders te kunnen praten dan over vrouwen en hun toekomst. Altijd die toekomst. Johnnie zal weldra examen doen, Johnnie zal dit, zal dat, nooit spreken vrouwen over het heden »... Het is dan ook begrijpelijk dat deze zestigjarige zakenvrouw niet zinnens is, zich spoedig uit de zaken terug te trekken. Een minder aangenaam facet van dit zakelijk vrouwenleven was de staking van haar 100 verkopers in 1965, die loonsverhoging eisten en waartegen ze een maand lang stijfhoofdig stand hield om dan de verlangde minima (weekloon van 12 poud) toe te staan. Miss Foyle is uit het harde hout van het victoriaanse verleden gesneden, want in 1956 ontsloeg ze veertig bedienden omdat ze te veel babbelden. Dat belet niet dat Miss Foyle een uitstekende gastvouw is, haar « bloemhoedlunches » zijn bekend, waarop dan bekende auteurs als « feestvarken » fungeren. Maar of vele mannen een vrouw als Miss Foyle zouden willen hebben betwijfelen we...

H.

Twistzieke vrouwen werden in de middeleeuwen in Duitsland in een soort «viool» met hoofd en handen geblokkeerd, zodat ze niet meer aan haarke pluk konden doen. Of ze daarbij ook zwegen ?

KUNST ALS HANDELSOBJEKT

Onder de titel « Kunst und Kommerz » verschijnt dezer dagen een boek van Willi Bongard, (Gerhard Stalling Verlag, Ollenburg en Hamburg) waarin deze auteur nader ingaat op een tema dat vaak aan allerlei tegenstrijdige bedenkingen onderhevig is. Hoe dikwijls hoort men inderdaad het verwijt niet dat de moderne kunst een samenzwering is tussen kunstenaars, handelaars en kritici, die van de onervarendheid en de dwaasheid van het publiek gebruik maken, om geld en zelfs veel geld te verdienen. De astronomische cijfers die tegenwoordig voor oude en ook moderne kunst betaald worden stemmen inderdaad tot nadenken. In « Kunst und Kommerz » gaat de auteur dan ook de diverse aspekten van de kunsthandel na, waarbij uiteraard ook van handel in vervalsingen sprake is, zodat met dit werk een en ander van bevoegde zijde wordt toegelicht in een handelstak, die ontegensprekelijk sinds de laatste twintig jaar krachtens het verwezenlijkte zakencijfer een van 's werelds belangrijkste ekonomische booms moet genoemd worden.

De kunstmarkt aldus de schrijver mag nochtans niet als een markt zonder meer betiteld worden. Vooreerst echter ontleedt hij het verwijt van sommigen, dat kunst onder geen voorwaarde tot handelsobjekt zou mogen ontaarden. Wie met dergelijke bedenkingen voor de dag komt kan in se wel gelijk hebben, doch anderzijds is het toch zo dat het mecenaat van vroeger niet meer bestaat en dat de kunstenaars ook moeten leven en van de welvaart moeten kunnen genieten zoals de andere producenten, om in het ekonomisch vokabularium te blijven. Het is geen rekening houden met de werkelijkheid van deze tijd, te wensen dat kunst tot geen handel aanleiding zou mogen geven. Dergelijke opvatting zou meteen de meeste kunstenaars tot de bedelstaf veroordelen en dat kan dan toch niet de bedoeling zijn van hen, die de kunst al te puriteins in moreel-ekonomisch opzicht beschouwen. Men mag nog zoveel argumenten bijeen garen als men wil — en niet alle zijn irreëel, irrationeel of pseudo-estetisch — feit is en blijft dat de kunstmarkt ook een markt is, met de klemtoon op ook. Kunstwerken zijn nu eenmaal handelsobjekten geworden, hetzij te koop aangeboden door levende kunstenaars, hetzij door handelaars, die in moderne en oude kunstwerken handel drijven en door middel van drukkingsgroepen waarvan de pers nog steeds de meest adekwate in dit vak is, de markt pogen te beïnvloeden. Ook op de kunstmarkt geldt de wet van vraag en aanbod, altans wat de moderne kunst betreft, de hedendaagse kunstproduktie en in mindere mate wat de oude kunst betreft, waar het aanbod steeds minder groot is dan de vraag, wat meteen verklaart waarom men tegenwoordig duizelingwekkende prijzen voor oude meesters betaalt. De auteur geeft daarvan enkele voorbeelden zoals het rekord voor da Vinci's « Ginevra » (6 miljoen dollar ! of 300 miljoen frank !) aangekocht door een amerikaans muzeum. Het feit dat daardoor Amerika zijn eerste da Vinci in een openbare kollektie verwierf speelde uiteraard een beslissende rol bij het bieden voor dit doek. Meteen is, aldus Bongard, bewezen dat de markt in oude meesters niet zozeer door het verstand dan wel door het gevoel, ja zelfs de passie beheerst wordt. Reeds Cesar was aan deze passie onderhevig toen hij 80 talenten betaalde voor Timomachos « Medea » (in huidige waarde ca. 7 miljoen frank). Paradoksaal genoeg verschilt onze, aan het materialisme verslaafde tijd, in niets met andere tijden, die minder materialistisch heten te zijn. Ook vandaag betaalt men reuzenbedragen voor kunstwerken, voor beschilderde doeken, die als nuttigheidsgraad niets betekenen, hoewel precies onze tijd als een utilitaristische tijd bestempeld wordt. De overschatting van het kunstwerk in deze tijd is een der raadsels van deze tijd, de auteur aarzelt zelfs niet van een misterie te spreken van een tijd die blijkbaar geen misteries meer aanvaardt! Prozaischer zegt het de pop-artiest Claes Oldenburg « Alle voor kunst betaalde prijzen zijn een grap ». In het geval van de laatste (?) op de vrije markt verschenen da Vinci (men beweert dat er van deze meester slechts 15 autentieke werken bestaan) de bovenvermelde « Ginevra » stelt de auteur, dat het hier om een simbool ging, zoals gezegd : het kunstbezit van 's werelds machtigste natie.

Een veiling van schilderijen bij het beroemde veilingshuis Christie te Londen. Een schets « Samson en Dalila » van Rubens werd er voor anderhalf miljoen frank geveild. Een « Oordeel van Paris » van de zelfde meester (op de foto zichtbaar achter het gestoelte van de veilingsmeester) ging er voor de zelfde prijs van de hand.

Interessant in de beschouwingen van de schrijver zijn ook de hoofdstukken gewijd aan de vervalsingen. Hij gaat uit van de stelling, dat het niet lonender is een oude meester te vervalsen dan een hedendaagse of moderne, omdat de opsporingsmiddelen vandaag de dag zo talrijk en efficiënt zijn, dat men er praktisch niet meer in slaagt een oude meester te vervalsen. Daarentegen is vervalsing van moderne meesters gemakkelijker, vooral technisch, omdat de moderne techniek niet zo « alchemistisch » is als deze der oude meesters. Er zijn dan ook heel wat vervalste modernen in zoverre dat een niet gering aantal galerijen en kunsthandels zich liever specializeren in oude dan in moderne kunst, hoezeer dan weer bij meesters van tweede en derde rang de mogelijkheid tot vervalsing blijft bestaan, niet omdat men de vervalsing niet zou kunnen opsporen dan wel omdat de kontrole uiteraard minder scherp is. Qua vervalsingen kan de handelaar zich overigens altijd op zijn goede trouw beroepen, tot bewijs van het tegendeel. Wanneer hij bovendien zo handig is, een werk te verkopen met de vermelding « toegeschreven aan meester X of Y » dan kan men hem wettelijk helemaal niets verwijten. In de wetgeving is het trouwens zo, dat men moet kunnen bewijzen dat een vervalsing werd gemaakt met het inzicht het werk onder de naam van een of andere meester te verkopen. Een werk vervalsen, h.i.t.z. een schilderij of een ander kunstwerk vervaardigen in de stijl van een of andere beroemdheid is op zich zelf niet strafbaar. Vandaar dat de kunsthandelaar zelf bijna steeds buiten schot blijft, want men kan bijna onmogelijk bewijzen, dat hij kunstwerk te koop biedt, waarvan hij zou geweten hebben dat het vals was en dat het met het opzet van verkoop werd gemaakt, tenzij natuurlijk de vervaardiger zou verklaren dat hij in opdracht handelde en dan nog : een dergelijk getuigenis is ten slotte zonder tweede of derde getuigenis weinig waard.

Dit waren enkele beschouwingen over kunst en kunsthandel uit een werk dat op pakkende wijze dit verschijnsel uitdiept, een verschijnsel dat op zich zelf een der boeiendste aspekten van de samenleving omvat en waarbij dan toch twee zeer belangrijke elementen van de menselijke aktiviteit nu eens met mekaar in botsing komen dan weer mekaar dekken, nl. goede smaak (of kultuur zo men wil) en geld. Dat ten slotte ook op de kunstmarkt kunstmatige stromingen opgeroepen worden, niet met de bedoeling de kultuur dan wel de eigen ekonomische doeleinden te dienen is niet het minst onverkwikkelijke van de kunstmarkt, een euvel dat men echter op de koop toe moet nemen, omdat er nu eenmaal een kunstmarkt moet bestaan, wil men de kunstproduktie leefbaar houden.

R. CORTY.

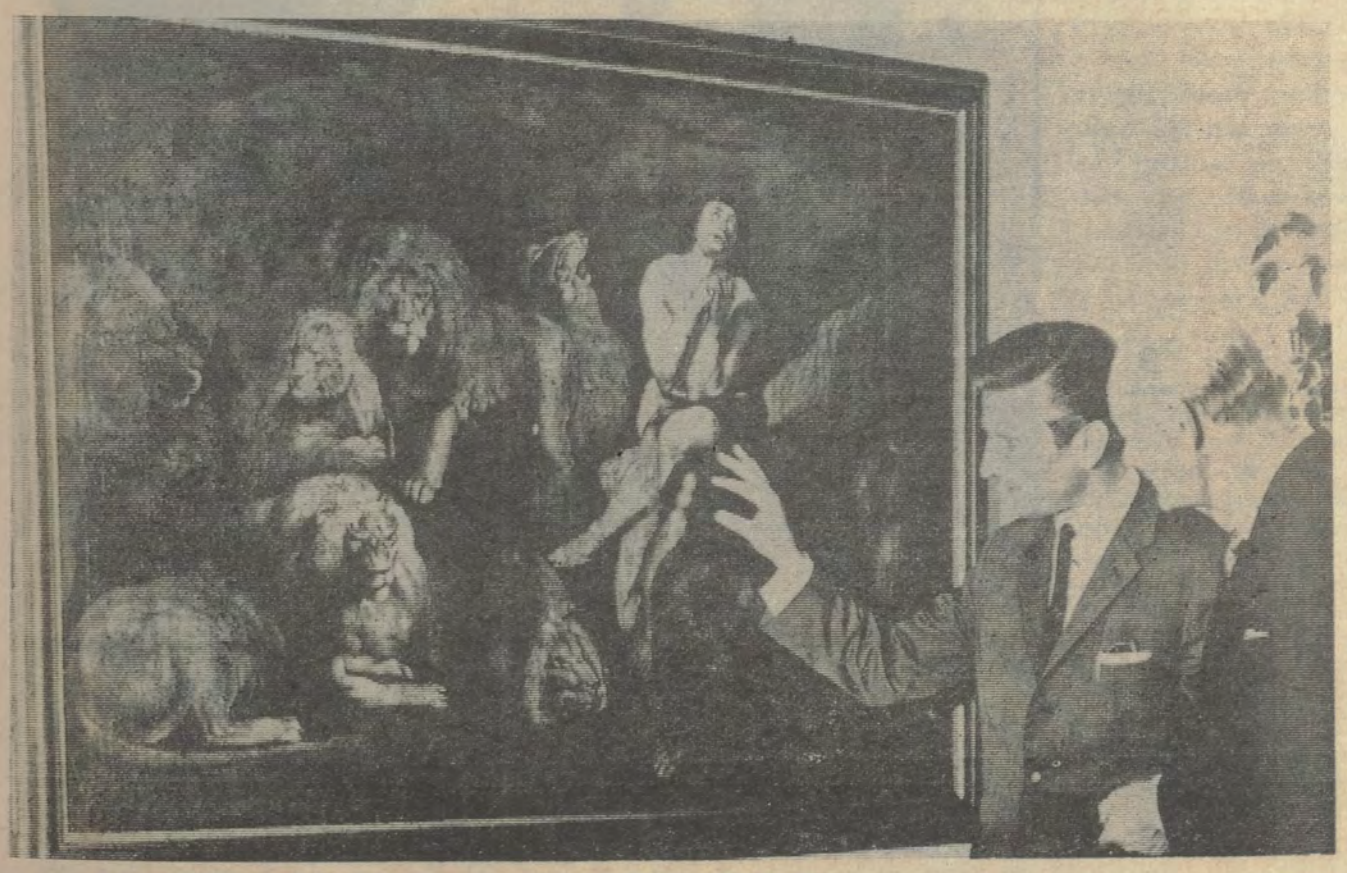

Vervalsing van schilderijen zijn een eeuwig euvel zo estetisch, juridisch als kommercieel. De kunstmarkt wordt er regelmatig door opgeschrikt doch ligt vaak zelf aan de bazis ervan. Is dit doek « Daniel in de Leeuwenkuil » een echte Rubens ? Een expert op doortocht in het Zwarte Woud meende van wel. Het doek in kwestie hing jarenlang onopgemerkt in het Sankt Blasiusgasthof. Zal de eigenaar nu schatrijk worden met de verkoop van dit werk als het een autentieke Rubbens blijkt te zijn of zal hij voorts fortuin maken met zijn gastronomie ?...

VOLTOOID VERLEDEN TIJD

Wij hebben destijds Paul Lebeau hier aan onze lezers « voorgesteld », voor zover dat nodig was, ter gelegenheid van de uitgave in één band van zijn romans « Johanne-Maria » en « De Blauwe Bloem » in de Reinaart-reeks.

Paul Lebeau's wordt geklassificeerd bij de intellektualistische probleemromans. Hij heeft tijdsproblemen behandeld vanuit de optiek van een generatie die jong was tussen de twee oorlogen. De konfrontatie van die jeugd met de wereld en haar problemen vormt de kern van zijn romanoeuvre : zij komt erin aan het woord en krijgt er gestalte. Haar ervaringen en wedervaren, de krisis die zij doormaakt, de dromen die zij droomt, de idealen waarin zij gelooft; de wanhoop en de ontgoocheling tenslotte, de ondergang en de gelijkschakeling, het verraad en de trouw, de liefde en de liefdeloosheid: al wat deze generatie beroerde treedt in de roman op. In « Het Experiment » was het de individuele problematiek van een losgeslagen jeugd, die met de eigen onzekerheid worstelde. In « De Zondebok » tekende Lebeau een jeugd die tussen de waarheid en het gezag moest kiezen, tussen haar liefde voor Vlaanderen en haar geloof in het kerkelijk gezag. Zij die het gezag verkozen, verloren de liefde, ook op een ander vlak. Dat is de tragische geschiedenis van die generatie geweest. Tenslotte heeft Lebeau in « Het Siegriedmotief » de uitlopers van deze generatie-problematiek getekend. Oorlog, kollaboratie en repressie hebben haar tenslotte tot de (na de IJzer-generatie) wellicht meest beproefde uit onze moderne geschiedenis gemaakt...

Lebeau's romanoeuvre bereikte echter een hoogtepunt in de roman « Xanthippe » die als zijn beste werk wordt beschouwd, en als een der beste romans van na de oorlog. De vrouw van Socrates, wier naam sinoniem werd van helleveeg en boze vrouw, wordt hier hertekend, vanuit een andere gezichtshoek. Zo wordt het een veel humaner en begrijpelijker gestalte, en krijgt d' eeuwige dualiteit der menselijke geslachten (die géén emancipatie, géén gelijkheidsteorie ooit zal kunnen wijzigen) naast een historische uitbeelding, een universele betekenis.

Niettegenstaande Lebeau's romans toegespitst zijn op de moderne problematiek — in de drie hogergenoemde romans worden haast chronologisch de problemen van een hele generatie jonge Vlamingen onder de loep genomen, vanaf het individueel zoeken naar evenwicht en het ontgroeien aan de puberteit tot het maatschappelijk (hoofdzakelijk nationaal) engagement, en niettegenstaande de vaak reeds vermelde « intellektualiteit » van Lebeau's romankunst, hebben wij steeds achter deze analyticus de romanticus gevoeld. De spanning tussen intellekt en gevoel is zelfs gedeeltelijk de reden voor de charme van zijn werk : over de nuchtere analyse der mensen en hun problemen ligt het patina van een gevoel van medogen, begrip en liefde.

« Voltooid Verleden Tijd », het jongste boek van Lebeau, is geen roman. Geen problemen hier, geen schildering van het wedervaren van een getekende generatie, maar een boek vol herinneringen en anekdoten. Het levensverhaal van een man die de zestig nadert en die als student, soldaat en leraar dingen heeft beleefd die in de herinnering zijn blijven hangen, en nog natellen. « Ik probeer de schilfertjes vrolijkheid uit mijn bestaan terug te vinden » zegt nu de auteur. Herinnering werkt echter selektief en meestal — gelukkig — ten voordele der blijdere dingen. Wellicht is daarom ook het gedeelte dat gewijd is aan de studentenperiode het meest-uitgebreide. De latere soldatentijd en de leraarsperiode hebben, samen met de ernst des levens en met de wijsheid der jaren op de vrolijkheid der jeugd een domper gezet. Gaat het niet zo met ons allen : zien wij de herinneringen onzer jeugd niet meestal door de enigzins ironisch-objektiverende, maar rooskleurige bril van onze — o ! zoveel wijzere ! — volwassenheid, hoofdschuddend soms om zoveel onnozelheid, maar dan toch met een sprankel weemoed omdat het voorbij is ?

Over het verhaal van Lebeau's studententijd ligt ook deze weemoed, en een zacht-ironizerend humor. Het is met een nooit-aflatende glimlach dat men deze herinneringen leest : herinneringen aan de leuvense periode van de germanist Lebeau, aan vrienden en professoren als de talentrijke jonggestorven akteur Renaat Verhyen, aan Prof. Scharpé, een Prof. Boon, aan de eerste poëtische probeersels. Een speciaal hoofdstuk in dit studentenleven, in deze studentikoze herinneringen, is gewijd aan de pittoreske figuur van een antwerpse « wensstudent » — en de klap op de vuurpijl is wel het fantastische avondfeest bij Flor : daar overtreft de « humorist », met zijn lichtjes-ontheven, na zoveel jaren afstandnemende verteltrant, het komische, humoreske van het geval zelf, wat heel wat wil zeggen.

Het tweede deel, waarin Lebeau herinneringen ophaalt aan zijn soldatentijd, noemde hij : « Een jaar ondergronds » — daarbij zinspelend op de vochtige kazematten der belgische vestingen, die als kazerne dienst deden.

Zoals Lebeau hier het leger anekdotisch beschrijft en de spanning tekent zoals die vaak heerste tussen de niet-bizonder intellektuele vertegenwoordigers van het belgisch leger en de rekruten der schoolkompanies : zo zal menigeen die de eer genoot voor 1940 in een dergelijke elite-eenheid het vaderland te mogen dienen, ook de dingen beleefd hebben. Figuren als adjudant Pilsoedski, de « karikatuur van gemechanizeerd soldatendom » waren geen unicum. Lebeau heeft dit personnage meesterlijk in al zijn tragikomiek getekend.

In het derde deel « Daniël in de leeuwenkuil » spreekt de leraar Lebeau over zijn ervaringen met leerlingen, prefekten, studiemeesters, schoolreizen, oudleerlingen. Weer anekdotisch, met de klemtoon op het humoristische of typerende : de tekening van de prefekt (« prefekt worden is het ergste wat een leraar overkomen kan) in een paar bladzijden getuigt voor Lebeau's typeringsvermogen, ook in het humoristische.

« Voltooid » is de verleden tijd waarvoor Lebeau ons hier boeiend vertelt alleszins niet. De auteur zegt het trouwens in de inleiding : « voorlopig leef ik nog... » Goddank, kunnen wij er aan toevoegen, na dit boek gelezen te hebben.

Lebeau's « memoires » zijn van een andere aard, beperkter en meer geselekteerd, dan die welke wij de jongste tijd van verscheidene auteurs te lezen kregen. Hier geen literatuur, geen verklaringen van eigen werk, geen beschrijving van de « literaire » ontwikkeling of een bepaling van de eigen geestelijke pozitie in de wereld — de literaire en andere — maar een met zachte weemoed overtrokken, humorvolle, licht-ironische terugblik, op « les neiges d'antan...». Een terugblik, die ons echter het humoristische pendant lijkt van het — ernstige — romanoeuvre, waarvoor Lebeau zich eveneens liet inspireren door zijn levenservaring : als student, als soldaat, als leraar...

Wie een aangename zondagnamiddag -zonder televizie - wil beleven, die neme dit boek. Eens er aan begonnen, leest men het uit tot het einde. Of dit een « literaire » kwaliteit is, in een periode waarin auteurs romans schrijven alleen met het oog op literatuurprofessoren en - historici, en waarin het « hoe moeilijker en droger hoe beter » bijna tot richtlijn voor de jongeren werd, weten wij niet. Wij menen echter, dat niemand die dit boek las, het zich zal berouwen ... En dat is ook al wat !

Paul Lebeau : « Voltooid Verleden Tijd » — Boekengilde De Clauwaert, Kessello - leden : 90 fr. niet - leden : 160 fr.

harriet freezer : HUIS AAN VRIJ WATER

Harriet Freezer schrijft kursiefjes in dag- en weekbladen. Er zijn nog mensen die dat doen, met meer of minder sukses, met meer of minder talent. En er zijn er, die ter kompensatie van hun prozaisch uithoudingsvermogen, die stukjes dan bundelen. Wanneer de schrijver-bundelaar tot de eerste kategorie — die met het « meer » — behoort, valt de bundel wel mee. Voorbeelden zijn er in onze literaire joernalistiek wel : Carmiggelt is er een van, en van bij ons in het zuiden noemden wij hier onlangs de bij Heideland « gebundelde » Piet Spanjoot.

Harriet Freezer behoort eveneens tot de kategorie met het « meer ». Haar boekje « Huis aan vrij water » is echter geen verzameling van de meest diverse stukjes uit de krant : hoewel elk hoofdstuk apart als « kursiefje » het er best zou doen, wij weten niet of zij niet als zodanig verschenen zijn, handelen zij nochtans allemaal over een of ander facet van wat het boek tot een eenheid maakt : het intrek nemen en verblijven in een buitenhuis ergens in Friesland met al de ontdekkingen en nieuwigheden al de ervaringen en wederwaardigheden die een stadsdame met intellektuele allures uit de randstad Holland in het 'bima' ongerepte Friesland kan beleven.

Wat het schrijven van Harriet Freezer kenmerkt, is de zachte humor : steeds fijn zonder luidruchtigheid vrouwelijk en toch nuchter (ik hoor al zeggen dat nuchterheid niet precies een mannelijk kenmerk is !), met maat voor de verhoudingen en de betrekkelijkheid der dingen, ook als ze midden ons dagelijks bestaan soms — schijnbaar — belangrijke afmetingen krijgen.

« Huis aan vrij water » is in de eerste plaats een prettig verteld boek : geen grote problematiek, geen grote gebeurtenissen. Het draait allemaal om het genoemde « huis aan vrij water ». In een twintigtal hoofdstukken komt telkens een of ander facet komen de meest diverse aspekten van het landleven aan de beurt, gezien vanuit de optiek van een « randstadse » die haar best doet om zich aan te passen maar die toch wel eens « heimwee naar Holland » heeft.

Over het geheel ligt de charme van een fijnzinnige ironie, van een nooit luidruchtige humor. Moeten anderen het daarbij ontgelden dan is er toch ook de lichte zelfspot, die het evenwicht bewaart. Soms wordt deze ironie scherper maar blijft steeds fijnzinnig. De laatdunkendheid de onbeschofte superioriteit van een bezoekende Hollander die zich in de « provincie » een übermensch waant (dus niet alleen in Vlaanderen !) wordt fijntjes geïronizeerd maar ook de omgeving zelf het dorpse verenigingsleven bijvoorbeeld, geeft aanleiding tot plezierige beschouwingen... Een mooi boekje dat zonder « grote » literatuur te zijn, onbetwistbaar zijn literaire waarde heeft omwille van de hogergenoemde eigenschappen. Waarbij de vlotte leesbaarheid en de onderhoudende toon zeker niet de minste zijn.

Harriet Freezer : « Huis aan vrij water » - 106 fr. 88 blz. Wereldbibliotheek. Ten Eekhovelei 243, Deurne-Antwerpen.

Kunstschilder Mathieu werd door de 26-jarige Alain Perrold uit Sainte Maxime uitgedaagd, het grootste figuratieve schilderij ter wereld te maken. Hij moet nl. als grond voor zijn schilderij een .. vliegveld gebruiken. Het kunstwerk moet pas in zijn geheel overzichtelijk zijn vanuit een hoogte van 1000 meter. « The biggest painting in the world » zal nu eens niet in de States te zien zijn doch in het land van Zijne Majesteit Charles de Gaulle, die wellicht niet weinig zal ingenomen zijn met deze stunt « Als het maar niet in Amerika doch in Frankrijk te zien is » is immers het devies van de ongekroonde koning van het Elysée. Hier zien we de uitdager op het dak van zijn Veeweetje in een garage die voor de gelegenheid als tentoonstellingszaal fungeerde nog een tip-top-nieuwigheid in de kunstwereld. Hoe Mathieu het zal klaar spelen (als hij aanvaardt) weten we niet. Wellicht zal hij al rijdend per auto aan het schilderen gaan. Maar wie zal al die tonnen verf betalen ?...

TV - TV - TV - TV - TV - TV - TV - TV - TV - TV -

Tienerklanken, nederlandse chansons met Elly Nieman, Rikkert Zuiderveld e.a. Brussel Nederlands, donderdag 28 sept. 1967

TOON HERMANS

Vanavond kunnen de kijkers het thuis weer eens in familiekring uitgillen met een der grootste artiesten uit de showwereld : Toon Hermans. De Vlaamse televizie biedt inderdaad het eerste deel aan van zijn optreden in de Arenbergschouwburg te Antwerpen, zoals Jef Bruyninckx het door zijn kamera's zag. (zondag 25 september - 20.40u -Brussel - Ned.).

JANUS

Wat is Janus ? Een blijspel dat uit de pen vloeide van Carolyn Green en vertaald werd door Remco Campert. U ziet het in de versie die Walter van der Kamp ervan maakte voor de kamera's van de N.T.S. (AVRO).

Wie is Janus ? Janus was een romeinse god, die twee hoofden had ; het ene keek naar achteren, het andere naar voren. Maar het is — altans in de verbeelding van Carolyn Green — ook het pseudoniem van twee schrijvers, of liever een schrijver en een schrijfster, die met hun historische romans ongekende suksessen beleven. De vrouwelijke helft van Janus is Jessie ; de mannelijke helft is Denny Rousseau, leraar Frans. De zomermaanden benutten ze om op een zeer geheime manier hun geschiedkundige meesterwerkjes te schrijven en hun uitgeefster te bezoeken. Denny heeft dan het nodige vooronderzoek gedaan en gezamenlijk zoeken ze de meest aantrekkelijke vorm van hun stof.

Rolverdeling :

Bill Gilbert, een ingenieur - Will van Selst. Jessie, zijn vrouw Annet Nieuwenhuysen. DennyRousseau, leraar Frans - Ton Lensink. Adly MacGregor, uitgeefster - Mieke Verstraete. Albert Harper, belastingambtenaar - Henk Molenberg. (dinsdag 26 september-20u25)

KLANKKLAAR NEDERLANDS

Onder deze titel kan u vanavond luisteren naar een recital dat Martine Bijl weggaf voor de N.T.S.-kamera's (AVRO). Korenblonde Martine Bijl, zanglijster uit de Amsterdamse Jan van Eykstraat, vertegenwoordigt een appart genre in het versjesboek van de lichte muze. Martine zingt luisterliedjes. En ze doet dat bijzonder goed. De liedjes van Martine zijn een verademing, wanneer we ze vergelijken met de doorsnee-song die uit de jukebox of op de hit parade klinkt. Martines luisterliedjes worden niet achter de schermen kommercieel-knap in elkaar gezet. Ze worden evenmin met veel fanfaregeschal gelanceerd. Gewoon omdat een zangeres als Martine Bijl dat niet nodig heeft. Sterker, ze zouden anderen gewoon misstaan en belachelijk maken. (vrijdag 20 september - 20u25.).

OSCAR WILDE

In de reeks « Best Sellers » van de Rediffusion Television gewijd aan grote britse schrijvers, prezenteert de vlaamse televizie vanavond Oscar Wilde. Het gezegde «Schiet niet op de pianist, hij doet zijn best », wordt deze omstreden engelse auteur toegeschreven. Dit is een van velen die hem worden toebedeeld, waarvan de meesten scherp en vlijmend waren als een scheermes. Oscar Wilde beheerste heel het literaire leven op het einde van de vorige eeuw, niet alleen in Engeland, doch ook in Frankrijk, waar zijn invloed diepe sporen heeft nagelaten. Zijn meest bekende werken : The Importance of Being Earnest, Lady Windermere's Fan en A Woman of No Importance, blijven nog steeds kasstukken, terwijl zijn Ballad of Reading Gaul een der meest populaire werken is in de engelstalige landen. (vrijdag 29 september - 21u55 - Brussel Ned.).

Ten huize van Joris Minne, beroemd vlaams beeldhouwer en graveur - Brussel-Nederlands maandag 25 sept. 1967.

Op de vlaamse TV

ZATERDAG 23 SEPTEMBER

18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Flipper. 63e afl. : De reuzerog — 19.25 : Autorama — 19.52 : Hier spreekt men Nederlands — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : De Filosoof van Hagem. Eerste afl. - — 21.00 : Wondermooi Kopenhagen. Variétéprogramma rond en met de Deense komiek Dirch Passer — 21.25 : Echo — 21.55 : Geheime opdracht. 1e afl. : Het diner — 22.45 : TV-nieuws.

ZONDAG 24 SEPTEMBER

11.00 : Eucharistieviering vanuit Zoutleeuw — 14.30 : Tienerklanken — 15.05 : Poly of het geheim van het kasteel. 13e en laatste afl. — 15.20 : Joegoslavië danst en zingt in 1967 — 16.20 : Zwemmen. Reportage van de « 1000 m. van Scaldis » te Antwerpen — 17.45 : Even voorstelen : naar aanleiding van de uitzending van het Russisch tv-feuilleton « Wij trekken vuur » — 18.30 : Klein, klein kleutertje — 18.50 : Piste. Variétéprogramma — 19.30 : Liefde onder het dak. 1e afl. : Het appartement zonder ramen — 19.55 : Mededelingen — 20.00 : TV-nieuws — 20.15 : Sportweekend — 20.40 : Toon Hermans. Eerste deel van zijn optreden in de Arenbergschouwburg te Antwerpen — 22.00 : Première-magazine — 22.50 : TV-nieuws.

MAANDAG 25 SEPTEMBER

18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Hobo, de kleine zwerver. 16e afl. : De oude paarden — 19.25 : Jonger dan je denkt — 19.52 : Mededelingen. - De Weerman — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : De vluchteling. 15e afl : Het auto-ongeval — 21.15 : Ten huize van Joris Minne, beeldhouwer en graveur — 22.05 : Gastprogramma. De Liberale gedachte en actie — 22.35 : TV-nieuws.

DINSDAG 26 SEPTEMBER

18.25 : Schooltelevisie — 18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Tienerklanken — 19.35 : Kwart-Eefje — 19.52 : Hier spreekt men Nederlands — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : Janus : blijspel door Carolyn Green — 21.50 : Medium — 22.20 : TV-nieuws

TUINBOUWERS
voor al uw aankopen van
zaden, bloembollen, stekken en jonge planten
wendt U tot
ARTHUR DE SCHRIJVER
Brusselbaan 89 - HEKELGEM
TEL. : 053/67510

WOENSDAG 27 SEPTEMBER

17.00 : Televisum — 18.00 : Schooltelevisie — 18.55 : Zandmannetje — 19.00: Tijd voor u — 19.25 : Arena — 19.52 : Mededelingen. - De Weerman — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : De Dick van Dykeshow. 40e afl. : God zegene u ! — 20.50: Panorama — 22.00 : Gastprogramma. Het vrije woord : het Vermeylenfonds — 22.30 : TV-nieuws.

DONDERDAG 28 SEPTEMBER

18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Zorro. 3e afl. : Het klooster — 19.25 : Tienerklanken — 19.52 : Hier spreekt men Nederlands — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : Mogul. Derde aflevering : Chauffeur van het jaar — 21.15 : The Battle of Britain — 22.05 : Première — 22.35 : TV-nieuws.

VRIJDAG 29 SEPTEMBER

18.25 : Schooltelevisie — 18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Filmmuseum van de schaterlach — 19.10 : Ziet u er wat in ? — 19.35 : Zoeklicht — 19.52 : Mededelingen. - De Weerman — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : Klankklaar Nederlands. Optreden van Martine Bijl met Nederlandse liedjes. — 20.50 : Wij trekken vuur (vierde en laatste deel) — 21.55 : TV-nieuws — 22.00 : Oscar Wilde — 22.25 : Eugene Onegin. Televisiebalet.

Onze selektie

ZATERDAG 23 SEPTEMBER

20.25 BRUSSEL NED.
DE FILOSOOF VAN HAGEM.
21.55 BRUSSEL FR.
CAROUSEL D'ETE.
20.30 NEDERLAND I
ONTSPANNING (met Wim Sonneveld).

ZONDAG 24 SEPTEMBER

20.40 BRUSSEL NED.
TOON HERMANS.
22.00 BRUSSEL NED.
PREMIERE-MAGAZINE.
20.30 NEDERLAND I
BASTIEN ET BASTIENNE (Opera van Mozart).
20.45 FRANKRIJK I
LA TRAVERSEE DE PARIS (Film).

MAANDAG 25 SEPTEMBER

21.15 BRUSSEL NED.
TEN HUIZE VAN JORIS MINNE (Beeldhouwer en graveur).
20.35 BRUSSEL FR.
14 - 18 (Dagboek van de eerste wereldoorlog).
20.20 NEDERLAND I
TELEVIZIER (Magazine).
21.15 FRANKRIJK I
DE VROUWEN OOK.

DINSDAG 26 SEPTEMBER

20.25 BRUSSEL NED.
JANUS (Blijspel).
21.20 BRUSSEL FR.
EEN DAG OP DE WEDRENNEN (U.S.A.-film).

WOENSDAG 27 SEPTEMBER

20.50 BRUSSEL NED.
PANORAMA.
20.30 BRUSSEL FR.
HET GROTE AVONTUUR.
22.15 NEDERLAND I
FAMILY OF MAN.
20.15 DUITSLAND I
FORSCHUNG 1967.

DONDERDAG 28 SEPTEMBER

21.15 BRUSSEL NED.
THE BATTLE OF BRITAIN.
20.30 BRUSSEL FR.
BLOEDBAD TE FORT-APACHE (Film).
20.15 DUITSLAND I
BESTANDAUFNAHME (Russische oktober-revolutie).
20.00 DUITSLAND II
DER GOLDENE SCHUSS (Internationale show).

VRIJDAG 29 SEPTEMBER

21.55 BRUSSEL NED.
OSCAR WILDE.
21.50 BRUSSEL FR.
HET GOUD EN HET SLIJK (Charles Baudelaire).
21.50 NEDERLAND I
VOOR DE VUIST WEG (Met en door Willem Duys).
22.30 FRANKRIJK I
L'ECOLE DES PARENTS (Le vélomoteur).
22.15 DUITSLAND I
DE KONING STERFT.
21.25 DUITSLAND II
ZWISCHEN BACH UND BAET (Duitse volksliederen en internationale folklore).

wij sport

vlaams nationaal

MAGERE JAREN

Gij weet dat er firma's zijn die een groep renners aanwerven, die mannen een trui over de buik trekken met daarop de firmanaam, en ze dan maar koersen laten rijden, aldus reklame makend langs de weg.

Daarvoor worden de renners natuurlijk (min of meer) goed betaald. En dat is een uitstekende zaak voor hen, want op die manier komen zij aan een vast inkomen, en is de dikte van hun dagelijkse boterham niet uitsluitend afhankelijk van hun uitslagen in de koersen.

Of die inmenging van de zg. extra-sportieve firma's de wielersport in haar geheel veel baat heeft bijgebracht, kunnen we hier in het midden laten.

Vergenoegen we ons met te zeggen dat er keerzijden aan zijn.

En in hoeverre de firma's zelf er een goede zaak aan doen, in hoeverre dus die publiciteit rendeert, kunnen we ook al niet uitmaken.

Persoonlijk hebben we altijd gedacht dat er intressantere vormen van publiciteit zijn. Maar het kan best zijn dat we lelijk de bal misslaan. Wat er ook van zij, op dit ogenblik is er sprake van dat verschillende firma's zich zouden terugtrekken. We hoorden al een italiaanse, een belgische en nederlandse noemen. Zij zouden niet langer een « stal » renners in dienst nemen, en van de publiciteit via de rennerstruien afzien.

Er zullen wellicht nog andere firma's in de plaats komen. Toch vrezen wij dat er in de toekomst steeds minder firma's bereid zullen gevonden worden om enkele miljoenen te investeren in de reklame via de wielersport. We vrezen meteen dat de vetste jaren voorbij zijn, en dat er eerder magere op komst zijn. Voor de renners hopen wij dat wij ons vergissen.

EVA

Onze russische « kameraden » hebben te Kiev de atletiekbeker van Europa gewonnen, door Oost- en West-Duitsland te verslaan met precies één punt bij de heren, en met respekties drie en twintig punten bij de dames. Dat Russen wonnen, lag helemaal in de lijn van de verwachtingen. Zij zijn nog de sterksten, en dan vooral in de zg. kampnummers.

Dat ze maar met één puntje verschil wonnen, was een verrassing. Vooral Oost-Duitsland heeft aangenaam verrast. Er wordt daar een geweldige inspanning geleverd op atletiekgebied.

De prestaties kunnen over het algemeen goed genoemd worden. Werkelijk daverende dingen zijn er niet gebeurd. De weersomstandigheden waren trouwens ver van ideaal.

Ook niet voor de toeschouwers, maar die zijn toch met 25.000 opgekomen. Blijkbaar mag de atletiek zich in de oosteuropese landen in een grotere populariteit verheugen dan hier bij ons.

En dan is er natuurlijk weer een incident geweest. De Rus of Russin (maak het zelf maar uit) Eva Klobukowska kreeg geen toelating te starten, omdat bij het geneeskundig onderzoek bleek dat zij niet voor 100% als dame kon aanvaard worden.

Het verhaal wordt eentonig, zou Multatuli gezegd hebben. Maar voor sommige bladen zien wij er toch wat in.

DOORNIJPEN, A.U.B.

't Pallieterke breekt een goedendag (we zullen de klassieke lans voor de gelegenheid maar een aangepast « koleurke » geven) voor het veralgemenen van de straffen voor voetballers.

Het is namelijk zo dat straffen op nationaal vlak, niet gelden op internationaal vlak. Om het met een voorbeeld duidelijk te maken : Kialunda werd een paar weken geleden door de scheidsrechter het veld afgezwierd. Hij zal op het matje komen, en waarschijnlijk gestraft worden. Laten we zeggen dat hij vier zondagen « krijgt ». Hij mag dan gedurende vier weken niet spelen in de belgische kompetitie. Ondertussen moet zijn klub, Anderlecht, spelen in de europese bekerkompetitie. Welnu, die wedstrijden mag Kialunda dan wel spelen.

Er wordt dus onderscheid gemaakt tussen nationaal en internationaal vlak. Wie gestraft wordt op nationaal vlak, mag internationale wedstrijden spelen. Wie gestraft wordt op internationaal vlak, mag de nationale kompetitiewedstrijden spelen.

't Pallieterke merkt terecht op dat zoiets niet opgaat. Wie in de kompetitie de vlegel uithangt, moet zodanig gestraft worden dat hij ook de internationale wedstrijden van zijn klub niet kan meespelen. Wie in internationale wedstrijden de lomperd speelt, is ook niet welkom in de wedstrijden in eigen land. Het is zoals 't Pallieterke het zegt : een vlegelstreek is een vlegelstreek, en moet gestraft worden. Faciliteiten in de aard van dit niet en dat wel zijn totaal overbodig.

DOORGEVEN, ARBITER

Veel is er over de voetbal kompetitie nog niet te vertellen. Ze is pas begonnen. Toch zijn er een drietal zaken die ons opvallen .

Eerst en vooral : er worden veel doelpunten gemaakt. Dat is, denken wij, verheugend, want het bewijst dat vele klubs opnieuw aanvallend gaan spelen. En persoonlijk verkiezen we dat ver boven het afbrekende voetbal, dat we al sedert enkele jaren te genieten krijgen. Een wedstrijd zonder doelpunten is al niet veel zaaks, maar als men daarbij dan nog geen poging wil ondernemen om te scoren, omdat daar altijd risico aan verbonden is in de verdediging dan wordt het helemaal niks.

Een ander opvallend verschijnsel is aan dat meer offensief gerichte spel niet vreemd. Er komt veel volk naar de stadions. Het is begrijpelijk. De meeste voetbalfliefhebbers zien nu eenmaal liever een fris aanvalsspel, gekruid met doelpunten, dan een enerverend stapelspel met bij uitzondering een ongelukkig doelpuntje .

Eveneens stellen wij vast dat de scheidsrechters er nogal met de grove borstel doorgaan. Iedere zondag worden een behoorlijk aantal spelers naar de kleerkamers gestuurd.

F.C.-Mechelen-man doelt tegen Beveren (dat echter 2 doelpunten skoorde). Dergelijke balletsprongen zijn tans voor vele duizenden zondagse ogenkost.

DE STAKING

Had de Charel zijn staminee opnieuw getapisseerd? Of zijn juke-box eindelijk buitengestampt? In ieder geval, toen wij de deur openduwden, overviel ons een onverklaarbaar, feestelijk gevoel. Zo iets als blij te zijn thuis te komen. Maar we wisten rap wat het was. 't Was de Pol die aan de toog hing, precies of hij er al die jaren gehangen had.

Ge kent gij de Pol ook, hé, en ge verstaat dus dat wij daar die avond menige « frisse kelk » geledigd hebben, en lang gepraat over koetjes en kalfjes, en vooral over die schone jaren, toen we samen voetbal speelden. Bij de reserven.

Niet dat we niet goed genoeg waren voor de eerste ploeg, hoor. Neen, want daar hebben we ook jaren gespeeld. Maar op een bepaald ogenblik werd onze klub modern, en toen zijn alle inboorlingen — wij dus ook — naar de reserven versast, en werd hun plaats in de eerste ploeg ingenomen door buitenlandse strijdkrachten. Liefst uit Brussel en fransprekend. Ze zijn bijna afbetaald.

Wij, zoals gezegd, naar de reserven, en daar hebben wij heerlijke jaren beleefd. We zijn er allemaal zo een beetje aan de drank geraakt — tot wij trouwden — en een paar vrienden moesten het verlies van hun lief betreuren — niet al te erg trouwens — en wij verloochenden een paar officiële deugden als zuinigheid en spaarzaamheid met de grootste lichtzinnigheid, en er is er zelfs ene in de bak terechtgekomen. Maar dat waren kleine ongemakken naast het plezier dat wij beleefden. Vooral na trainingen en wedstrijden.

Er was iets dat ons duivels kwaad maakte. Omzeggens iedere week vloog iemand van ons uit de ploeg om plaats te maken voor één van de « Brusseleirs » die dan gewoonlijk nog niet omzag. Wij spraken daarover met het bestuur, wij schreven lange en moeilijke brieven, van onze « kadans » die gebroken werd, en ons « samenspel » geschaad, en onze « moreel » aangetast. Effenaf schone brieven dus, waarin altijd terloops gewezen werd op het feit dat wij met de twintig frank, die wij als premie « opstreken », ook niet veel meer konden aanvangen. Maar nooit kregen wij antwoord, laat staan voldoening.

En toen besloten zij (let op dit voornaamwoord) een proteststaking te houden. Ook al iets dat de provo's niet hebben uitgevonden dus.

Zij. Want wij zelf hadden de plaats moeten ruimen voor Zjean-Marie met zijn grote kletskop.

Het werd een muiterij op grote schaal. Ze lieten de Mon, de serieuze « délégee », het scheidsrechterblad invullen, en ze kleedden zich uit, en toen kleedden ze zich weer aan. Ei zo na viel de Mon steendood van koleire, en dan ijlde hij met lichte pas naar het bestuur. En zij naar de Charel, waar wij weer samen waren.

Wij moesten allemaal te biechten komen. Op een avond overrompelden we met zijn allen de keuken achter het lokaal, waar het bestuur wekelijks vergaderde. Ge zaagt het bestuur niet meer zitten.

De Pol was niet goed meer binnengeraakt, en had het van aan de deur al rap aan de stok met het bestuurslid dat achter de kachel zat.

« Gijlie zijt antikiteiten, zei de Pol, ouwe « deistereirs », en ge verstaat van voetbal de botten ».

« Houd uw manieren, vriendje, zei de stoof, en zie met wie ge spreekt ».

« Hè met ne kweddeleir begot, kriepte de deur, met ne kop lijk de blaas van een voetbal als 't op sport aankomt ».

« Ge gaat zwijgen — de stoof — of ik... ».

« Hier wordt hier niet gezwegen, krijste de Pol, en als 't u niet aanstaat kunde zelf gaan spelen voor uw twintig ballen. Maar dan zulde zoveel sigaren niet moeten paffen ».

De man achter de stoof stond recht, en vroeg nog eens : « Weette nu eigenlijk tegen wie ge bezig zijt, snotter? ».

Dan viel de Pol zijn nikkel.

« Tiens, dat is onze pa », zei hij. Inderdaad, het was « onze pa ».

Na nog een hoop over en weer geroep, werden wij allemaal geschorst voor zes weken. Zonder premies. Wij zelf ook, hoewel wij, want niet opgesteld 's zondags te voren, niets met de zaak te maken hadden. Daar werd solidair op gewezen, maar de voorzitter zei :

« Na, na, hij moet die straf ook maar meepakken. Hij pakt hij toch de pinten met u mee ook, hé. En daarbij, kan hij nu alleen gaan spelen? ».

Tegenover dit salomonsoordeel stonden wij machteloos. Wij gingen mee in schorsing, maar sindsdien begrijpen wij wat het moet zijn onschuldig gehangen te worden, en zijn we tegenstander van de doodstraf.

Nu zouden wij deze ware historie niet verteld hebben, als het niet was om er een zedenles aan vast te knopen : pas op als de mannen met wie ge pinten drinkt in staking gaan, pas op met voetbalstakingen, want daar wordt niet mee gelachen, en pas dubbel op als uwe pa in 't bestuur zit.

HERMES SCHOOL 54 Zuidlaan

211 M. Lemonnierlaan
Tel. 11.00.33.
Brussel.

★

VOLLEDIGE SEKRETARIAAT-KURSUS IN 2 JAAR.

★

Sténo- en daktylografie in vier talen.
Boekhouden.
Sociale wetgeving.
Moderne talen.
Handels-correspondentie.

★

Dag- en avondlessen.
De school waar Vlamingen zich thuis voelen.

★

Beter en voordeliger.

LB 106

DORTMUNDER THIER BRAU HOVEN

Al de grote gekende Duitse en Belgische orkesten zullen er zorgen voor de stemming. In al onze lokalen is er altijd : originele Breugellaanse stemming - deftige leute en plezier - goede bediening - beste dranken goed en niet duur.
N.B. Al onze zalen zijn gans de winter ter beschikking voor Bals - Banketten - Vergaderingen, enz...

— LEUVEN : 1.000 plaatsen.
— AALST : 1.000 plaatsen.
— HULSTE - KORTRIJK : 1.000 pl.
— ANTWERPEN - 700 plaatsen.

DORTMUNDER THIER BRAU

IMPORT A B T S
Tiensesteenweg 128, Korbeek-Lo.
Tel. : (016) 463.11.

Voortverkopers worden gevraagd voor :
— Dortmunder Thier.
— Tonisteiner Sprudel.
— Rijnwijnen St JACOBS-KELLEREI Gau-Algesheim.

DORTMUNDER THIER BRAU

koopt — bouwt en huurt cafés in gans het land. — Medewerkers worden gevraagd.

LB 103

ZEEVIS voor vers gebruik en voor de DIEPVRIEZER

A. BOVIT
Vismijn 44, Oostende
Vraag kosteloos receptenboekje nr 4

WENTELPOORT
type ALUGA

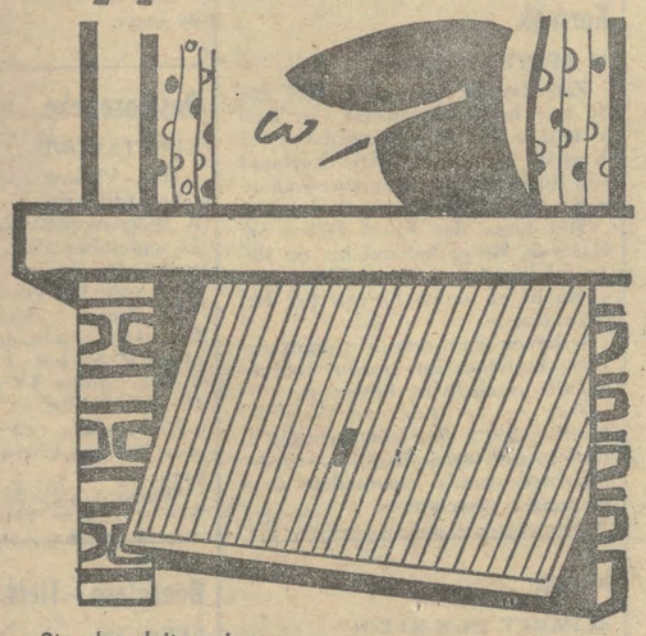

Standaarduitvoering
Poort gans in aluminium. Omlijsting in gephosfateerde staalplaat.
Zeer lichte bediening.
Automatische sluiting.
Voordelige prijzen.

BREVET 23098

JEURCLOO
A. JEURISSEN - CLOOSTERMANS & ZONEN
ZONHOVEN
Weierstraat, 2 — Tel. 011/132.31 & 132.36

CB 108

Dokter Elaut 70 jaar!

Bij Uitgeverij De Roerdomp verschijnen korte geschriften en mijmeringen van Dokter Elaut in boekvorm, dat hem ter gelegenheid van zijn zeventig jaar wordt aangeboden.

ESKULAPERIJEN
mijmeringen van een arts
met een inleiding van Arthur De Bruyne
208 blz. 95 fr.

Stuur onderstaande bon naar
UITGEVERIJ DE ROERDOMP
Van De Reydtlaan 46, Brecht - Antwerpen
Aldus geniet U een prijsvermindering van 15 fr.

Ondergetekende
Naam ...
Adres ...
Woonplaats ...
Wenst ..... exemplaar(en) te ontvangen van
ESKULAPERIJEN aan de voorintekenprijs van 80 fr. (Geldig tot 1 oktober 1967).
Ik wens het boek te ontvangen tegen terugbetaling
Handtekening

WIM MAES

vraagt U zijn militanten in moeilijke ogenblikken (boete en gevang) niet in de steek te laten. Stort onverwijld uw steun op één der twee onderstaande rekeningen bij de Kredietbank van uw gemeente :
— rek. nr. 1100/37.305 van het V.M.O. - Antwerpen of
— rek. nr. 1100/36.971 van het Vlaams Solidariteitsfonds.
ALLEEN DEZE TWEE rekeningen staan onder mijn persoonlijk toezicht.

VERSE ZEEVIS

Visverdelers en diepvrieshouders vraagt inlichtingen en prijslijst

FIRMA DEPREZ
Vismijn 104
OOSTENDE
Tel. : 059 717 15

CB 105

U wordt thuis gratis en zonder verplichting afgehaald

Wildecoratie
Telefoon (03) 75.18.79 wooninrichting

meubelen — 10 %
vloerbekleding
zonneblinden luxaflex
vouwdeuren

INLICHTINGEN : GANZENMEERSTRAAT 30, RUPELMONDE

PERS spiegel

Wij zijn zo wat het stiefkind van de redaktie. Slachtoffer van het opbruisende leven in alle afdelingen uu het zomerverlof een verre herinnering wordt. Door dit bruisende afdelingsleven dat weer ruim uit zijn voorbehouden bedding stroomt is de hoofdredakteur naar pilatusmodel gaan redeneren « het is goed dat er één (de persspiegelaar) geamputeerd wordt om de woede van het volk (de bewegingswijzers) niet op te wekken ». Het zal deze week dus eerder een persflits zijn.

DER FRANKFURTER ALLGEMEINE

Vat het voorbije spiegelgevecht tussen PVV en CVP samen met wat dieper te kijken dan de belgische eendagspolitiekertjes die alleen handelen met elektorale oprispingen.

De kleine regeringscrisis werd vooralsnog bijgelegd. Er werd eigenlijk helemaal nog niets beslist, zo heet het, en zowel voor de autowegen als voor de kleurentelevizie worden nog andere oplossingen onderzocht.

De liberale oppozitie in de koalitie jubelde, zij zag in deze formuleringen een omschrijving van haar overwinning. Toen men dan echter op donderdagavond de Eerste-minister aan het woord hoorde, klonk het helemaal niet zo.

« Andere oplossingen » — het geld moet in elk geval binnenkomen. Men behoeft vooral wel wat tijd om zich met het feit te verzoenen dat ook in België de financiële politiek niet langer van dag tot dag kan gevoerd worden. De schijnbaar geschikte methode om grote projekten door leningen te financieren en op die manier de lasten op de toekomst af te schuiven heeft haar grenzen.

De schuldendelging slokt momenteel reeds een groot deel van het belgisch staatsbudget op en een te groot aantal staatsleningen maakt het de kapitaalmarkt krap want ook de privé- ekonomie heeft op dit vlak zijn noden. Wanneer echter binnenkort de gemeenschappelijke markt een werkelijkheid wordt, moet er een sterk en modern België klaar staan.

DE STANDAARD

Klaagt de struisvogelpolitiek aan van de belgische hogere top die « oplossingen » zoekt in de kringetjes van de lui die het gevestigde spelletje meespelen. Zo geraakt men steeds verder verwijderd van levende krachten die niet tot die « kringetjes » behoren. Voor ons niet gelaten. Vlaanderen zal federaal verder leven als de unitaire struisvogel met zijn kop in zijn drijfzand zal gestikt zijn.

We zouden kunnen verder gaan en vragen waarom de Volksunie uit de commissie Meyers en uit andere commissies wordt geweerd ofschoon zij in 1965 in het Vlaamse landsgedeelte 11,92 t.h. der stemmen behaalde, d.i. meer dan dat de P.V.V. er in 1961 behaalde (11,62 t.h.) en niet zoveel minder dan de Vlaamse P.V.V.-uitslagen in 1965 (16,5 t.h.).

Wie zulke vragen in het openbaar durft te stellen krijgt steeds als antwoord : zij zullen de regels van het spel niet eerbiedigen, dan komen we nooit tot een akkoord, ze zijn te negatief, het is een verschippering... Maar wie er dieper op ingaat merkt dat de gevestigde vakbonden of partijen niemand naast zich dulden.

DOORBRAAK

Op heel wat muren in het Brusselse lazen we in koeien van letters « Republiek Vlaanderen ». Wij verdenken sterk Paul Daels met zijn VVB-kornuiten van dit Sinn Fein-schilderwerk als we volgend artikel over de belgische dinastie te lezen krijgen in het VVB-blad.

Wetend dat de VVB altijd angstvallig de grootste gemene deler van de Vlaamse opinie wil zijn staat het met de akties van Saksen-Koburg niet te best als we dergelijke konkluzie krijgen.

De dynastie is in wezen een anti-Vlaamse macht, omdat zij de opgang van de Vlaamse gemeenschap tot politieke autonomie en de demokratizering van de sociaal-ekonomische orde bewust tegenwerkt. De gedeeltelijke ontvoogding die wij hebben bereikt, hebben wij bereikt ondanks het koningshuis.

Er zijn dus redenen te over, algemeen demokratische en nationaal-politieke, om uit onze apatie tegenover de monarchie te treden. Een Franse revolutie hoeft niet los te branden. Wel zou het langzaam tot ons moeten doordringen dat, van een standpunt uit van primair Vlaams belang, het presidentschap, volgens welke formule dan ook, ontegensprekelijk te verkiezen is boven de erfelijke monarchie. Bij de verkiezing van een president zullen wij een woordje, hoe klein ook, kunnen meepraten. Bovendien is hêt ondenkbaar dat een verkozen president ooit anders dan strikt neutraal zou kunnen optreden in alles wat met het taal- en nationaliteitsprobleem verband houdt. En, last but not least, sleept een president geen hele familie in zijn kielzog mee, zodat wij ons aan de onbenulligheid, de buitennissigheden en de schandalen of schandaaltjes van prinselijke broers, neefjes en nichtjes niet meer hoeven te ergeren.

Naar een nieuwe — nu definitieve — koningskwestie ? De tijd is er nog niet rijp voor. Doch van nu af moeten wij de publieke opinie bewerken, opdat er een politiek klimaat zou ontstaan waarin de verwezenlijking van de republikeinse staatsvorm met grote kans op welslagen zou kunnen worden nagestreefd. Aan prins Karel hebben wij alvast een goede helper !

DE SOCIALISTISCHE STEM

De wringers zijn en blijven onder ons. Rode Vaan, de linkse socialisten, de restantjes van de Vlaamse demokraten, hetzen tegen de betoging van 5 november. En zij zullen hun stoet houden.

Staan we terug in 1902 ? Toen te Kortrijk drie achtereenvolgende herdenkingen 1302 doorgingen : een katolieke, een liberale en een socialistische. Veelzijdig Vlaanderen van onderlinge bekvechters.

Om het niet eens te vergelijken met die soldaat die kwaad was op de koning. Er was eens die inrichter van een nieuwelingenkoers die kwaad was dat de inrichters van de Ronde van Vlaanderen geen rekening hielden met zijn reeds gekozen datum.

« Vooral het feit dat de jongere generatie problemen als Leuven, Brussel en Limburg aanziet als essentieel voor de algemene demokratisering van heel het maatschappelijk leven en dat steeds meer Vlamingen waarde hechten aan het « socialistisch alternatief », heeft de rechtervleugel van de Vlaamse Beweging ongerust gemaakt. De dinamische ontwikkeling van D.A.K. in alle gewesten van het Vlaamse land en het perspektief van een Betoging die in november alle vooruitstrevende Vlamingen op een links programma zou verenigen, heeft die rechtse kringen er toe gebracht een tegenoffensief in te zetten, dat ogenschijnlijk gericht is op een aantal acute vraagstukken van de Belgische politiek, maar dat in feite tot doel heeft de groeiende invloed van D.A.K. in steeds bredere milieu's af te remmen.

De door het Komitee Taalregeling Hoger Onderwijs en het nieuwe Koördinatiekomitee Brussel aangekondigde betoging op 5 november te Antwerpen — juist één week voor de betoging die door D.A.K. al drie maanden geleden werd bekendgemaakt ! — is kenschetsend voor deze geestesgesteldheid. Aan de ware achtergrond en de motieven van die beslissing moet niet getwijfeld worden.

Het Centraal Bestuur van het Demokratisch Aktiekomitee Vlaanderen heeft ten aanzien van deze ontwikkeling, besloten de Betoging voor een links alternatief veertien dagen te vervroegen : zij zal bijgevolg plaats vinden op zondag 29 oktober. »

WALTER LUYTEN.

bewegingsWIJzer

vlaams nationaal

(Vervolg van blz. 22)

OOST-VLAANDEREN

Mere

WIELERWEDSTRIJD WIJ

De VU-afdeling Mere, organizeert zaterdag 23 september om 14 uur de « 3de grote prijs weekblad Wij », een wielerwedstrijd voor internationale liefhebbers. Alle sportvrienden van het omliggende worden ten zeerste uitgenodigd.

Sint-Niklaas

VUJO

Alle propagandisten en kandidaat-medewerkers zijn zondagmorgen 24 september a.s. verwacht op de markt te Sint-Niklaas (stad Nantes) om 9 uur.

In de stad zal een pamflet verspreid worden waarin de voorlichtingsvergadering « Stop een tanker in uw haven » wordt aangekondigd.

Voor iedereen : afspraak op dinsdag 26 september 1967 om 20 uur in de zaal « Mercator », Stationsstraat 35. Ir. Lic. A. Mertens spreekt over de Belgische Havenproblematiek.

Kruibeke : hartelijk dank aan alle propagandisten.

De kolportage van zondag laatst is uitgegroeid tot een sukses : in een minimum van tijd waren de 275 Wij's uitverkocht.

Arr. Sint-Niklaas. zondag 24 september a.s. arr. kolportage te Temse en Tielrode.

De ploegen verzamelen om 9 uur 30 in « Les Ardennes », Grote Kaai 9, Temse.

Merelbeke

KULTURELE WINTERWERKING 1967-68 VOS

Over het tema « Frans Vlaanderen - Zuid - Vlaanderen » met prachtige dia's, houdt lic. G. van Rijckeghem, bestuurslid van het komitee voor Frans Vlaanderen, vrijdag 6 oktober 67 te 20 uur in « Wijnhuis », Hundelgemsestraat 286, de eerste wintervoordracht

Iedereen welkom.

WEST-VLAANDEREN

Brugge - Torhout

ADRESVERANDERINGEN

Mevr. Josiane Van Vlaenderen-Tuyaerts, sekretariaat V.U. afd. St. Kruis, laat nota nemen van haar adresverandering naar : Kastanjelaan 3, St. Kruis; hetzelfde geldt voor dhr Jef Van de Kerckhove, sekretariaat V.U. St. Andries, die verhuisd is naar Filips de Goedelaan 4, Brugge; tenslotte weze er nogmaals aan herinnerd dat G. van In, arr. bestuurslid, is verhuisd naar Predikherenrei 23, Brugge.

NIEUW WERKJAAR « VLAAMSE KRUIS »

Van donderdag 5 okt. af te 20 uur vangt in het VTB-tehuis, Wollestr. (ingang Karthuizerinnestr.) Brugge, een nieuwe kursus aan tot opleiding van ambulancier (-ster). Dit wil zeggen dat tans in het brugse al 2 reeksen kursisten zijn gevormd, zoals trouwens bleek op het tuinfeest dat door de plaatselijke V.K.-voorzitter, Dr. Jos. Speybrouck. dezer dagen werd gegeven.

Inschrijving tot de kursus die op 5 okt. a.s. begint, bij VK-sekretaris: Joris Verstraete, Oude zak 28, Brugge, tel. 326.28.

SOCIAAL DIENSTBETOON

Iedere zaterdagvoormiddag van 11 uur 30 tot 12 uur 30 in « Breydelhof », Suveestr. 2, Brugge, dienstbetoon door volksv. P. Leys, provincieraadslid G. van In en gemeenteraadslid R. Reynaert

Voor de lijst van lokale zitdagen sociaal dienstbetoon, raadplegemen de plaatselijke pers.

VRUCHTBARE ARRONDISSEMENTELE RAADSVERGADERING

Vrijdag 15 september jl. ging te Brugge, als start voor de winterwerking, een vergadering door van de arr. raad. Er werd levendig gediskussieerd over een aantal punten, o.m. over de ledenwerving, de a.s. bestuursherkiezingen, de reorganizatie van het arr., de uitgave van het arr. kontaktblad. Als koordinator voor de arr. werking werd eenstemming Arnoud Van Houteghem aangeduid. Het arr. kontaktblad zal in ieder geval in oktober a.s. verschijnen.

Het arr. bestuur zal tevens een voordrachtenreeks voor kaderleden en simpatizanten inrichten. Deze reeks zal einde april worden besloten met een kunstavond, gekoppeld aan een tentoonstelling.

INSPANNING VOOR LEDEN-WERVING

Het volstaat 50 fr. plus vermelding van naam en adres toe te sturen aan arr. penningmeester, H. Monteyne, A. Bontestraat 23, St. Michiels om de boeking aan lid te doen verzekeren. Voor bijleden (inwonende familie-leden) : 20 fr. Kandidaten-leden voor de VU-jongeren kunnen zich melden bij den h. Gilbert Bauwens, Blankenbergesteenweg 11, Brugge.

5 NOVEMBER BETOGING

Volgens traditie zal het gros van de betogers op 5 november a.s. bestaan uit VU-kiezers. Dit moge een reden te meer zijn om geen verstek te laten gaan want de neuzen worden geteld en onze strijd mag deze gelegenheid, om het parlementair jaar denderend in te zetten, niet laten voorbijgaan.

Voor het arr. Brugge-Torhout zal de prijs voor de verplaatsing per bus 70 fr. bedragen, het herkenningsteken kost 20 fr. Bestellingen nu reeds bij Arnoud Van Houteghem, Invalidenlaan 11, Heist.

Kandidaten voor kern-vorming te Sijsele, Oedelem, Ruddervoorde, Veldegem, Zedelgem en Aartrijke gelieven zich onverwijld met bovenstaand adres in verbinding te stellen.

Diksmuide

CYRIEL VERSCHAEVE-HERDENKING

Op 15 oktober 1967 gaat te Diksmuide een grootse C. Verschaeveherdenking door.

Voorlopig programma :

Zaterdag 14 oktober : plechtige opening van een zeer uitgebreide tentoonstelling van de werken van C. Verschaeve.

Zondag 15 oktober : herdenkingsmis.

Om 15 uur Verschaeveherdenking in het Vlaams Huis.

Sprekers : Antoon Van der Plaetse en prof. dr. J. Demeester.

Deze herdenking wordt ingericht door de Vlaamse Vrienden van de Westhoek in samenwerking met de Verschaevevrienden uit Ardooie en Alveringem. Houdt deze datum vrij.

Jabbeke

DIENSTBETOON

Voor sociaal dienstbetoon kan men terecht bij prov. raadslid Adrien Devriendt, Zandstr., en bij COO-lid George Eeckeloo, Aartrijkestraat 39; ten huize van laatst genoemde houdt volksv. P. Leys ook zitdag iedere 1ste zondag van de maand van 10 tot 11 uur.

Kortrijk

30 SEPTEMBER 1967

Zaterdag 30 september 1967 om 16 uur in de bovenzaal van café « 1302 », A. Reynaertstraat 9, te Kortrijk begint Were Di - Verbond van Nederlandse werkgemeenschappen - zijn cyklus gesprekstonden

Het tema dat Karel Dillen en Raf van Hulse behandelen op deze inleidende studienamiddag is : « Macht en onmacht van het Federalisme ».

Iedereen kan deze vormingscyclus, kosteloos en zonder voorafgaande inschrijving bijwonen.

Mits een berichtje aan Were Di. Koeikop 20, te Kortrijk ontvangt u ons gratis maandelijks mededelingsblad waarin de verdere data en tema's verschijnen.

Menen

ALFABET IN K-KLEIN

Veeg je zorgen weg. Alvast doet Gerard Vermeersch het voor u Donderdag 28 september te 20 uur, in het kollege. Realizatie : Davidsfonds. De moeite overwaard !

Oostende

« DEBAT OVER ZUID-AFRIKA »

Zondag 24 september om 15 uur heeft in de zaal « Noordzee », Wapenplein 14, Oostende, een debat plaats over Zuid-Afrika (de apartheid en andere problemen). Debaters zijn : de heer Andries Bogaert, alg. direkteur van de Erasmusscholen. en de heer Reddy De Mey, redakteur van « Links » en hoofdbestuurslid van de Jongsocialisten. Organizatie : J.V.S.G.

KOLPORTAGES

Zondag 17 jl. hield de afd. Veurne - Adinkerke - De Panne haar eerste plaatselijke kolportage in drie kleine landelijke gemeenten Avekapelle, Steenkerke en Eggewaartskapelle. Met een beperkte ploeg van 4 man werden niet minder dan 37 nummers verkocht. Een flinke prestatie en een stimulerend voorbeeld.

Ook de afd. Oostende hield een plaatselijke kolportage in de gemeenten Klemskerke en Vlissegem. Met een ploeg van 7 man werden een 40 nrs verkocht. Niet zo veel, wat echter werd gekompenseerd door talrijke vruchtbare gesprekken met de inwoners. Ook dat is goede propaganda.

Alle bij elkaar een veelbelovende inzet.

Oostrozebeke

KUNSTAVOND

Het Vlaams ontspanningsgezelschap (direktie : Lode Raman - K. Buggenhouts) brengt op zaterdag 23 september 1967 te 19 uur in de zaal « De Zwarte Leeuw », Kerkplein voor het voetlicht :

Jef Burm : kleinkunstenaar; P. Broeckx : orgelspel; W. Dark : imitator; P. Sarkos : goochelaar H. Viesels : duitse TV-gastzanger en G. Dispo : violiste.

Voorstelling van het programma door het duo Christa Mas-Lode Raman.

Warm aanbevolen !

Roeselare - Tielt

FEESTEN

Op 30.9.1967, om 20 uur te Ooigem, in de feestzaal meisjesschool. Gans het arrondissement dient er een erezaak van te maken om dit avondfeest, in de uiterste oosthoek van ons arrondissement te doen slagen. Onze aanwezigheid moet een stimulans zijn voor onze vrienden inrichters en simpatizanten om te volharden.

Toegangskaarten nu reeds te verkrijgen bij de bestuursleden van iedere afdeling.

14.10.1967 : avondfeest in « De Beurs » te Roeselare.

21.10.1967 : bal van de Vlaamse Vriendenkring, in samenwerking met Krekelsport, te Meulebeke.

11.11.1967 : arrondissementeel propagandistenfeest te Meulebeke. café « Het Park ». Tijdig inschrijven bij Gerard Demeester, Meulebekestr. 4, Roeselare, tel. 051-248.77.

bewegingsWIJzer

ANTWERPEN

Antwerpen-Stad

KOLPORTAGE

Met radiowagen op gebied Luchtbal op zondag 24 sept. om 10 uur 30. Bijeenkomst hoek Manchesterlaan en Noorderlaan.

Vertrek vanuit de stad om 10 uur. Lokaal Tijl, St. Jansplein 22.

STEUN

Alle stortingen voor de afdeling te richten aan onze penningmeester Bergers G., St. Jansvliet 19, Anw. postrek. 617511 Antw. I.

Kunnen ook worden afgegeven onder gesloten omslag bij de voorzitter der afdeling dr. K. Delahaye, St. Jansvliet 16, Antw., of op het sekretariaat zelf Oude Koornmarkt 28, Antw. Maandelijkse kleine bijdragen kunnen onder gesloten en ondoorzichtig omslag opgestuurd worden.

Wees niet krenterig en stort nog deze week.

VOORBEREIDING NATIONALE BETOGING

Het provinciaal komitee Antwerpen doet beroep op de aktieve medewerking van alle overtuigde Vlamingen aan deze gezamenlijke krachtdadige Vlaamse Aktie.

Richt U tot het voorlopig sekretariaat : de h. L. Robroeckx, Kerkelei 33, Wilrijk - Antwerpen. Tel. 272344.

VL. VERBOND DER GEPENSIONEERDEN

Pas gesticht en nu reeds de eerste mooie ééndagsreis met autocar doorheen het Vlaamse land, op zondag 24 september.

Vertrek 8 uur aan KVO, Frankrijklei te Antwerpen.

Langs de Vl. Ardennen over Diksmuide tot Frans Vlaanderen.

JAARLIJKS VOLKSUNIE-HARMONIE BAL

Zaterdag 4 november 1967, 20 uur 30 heeft dit bekende bal plaats met het dansorkest « De Accordonas », in Thierbrauhof, Groenplaats 33, Antwerpen.

Inkom : 30 fr. Voor het bal taptoe van de Volksunie-harmonie door de voornaamste straten van Antwerpen. Ontbinding Groenplein.

Antwerpen-Noord

NIEUW LOKAAL

Op datum van 8 dezer, onder het beleid van de uitbaters « Meentje en Sus », de lieftallige Greta en Luc, werd het nieuwe lokaal café Tyl heropend, St. Jansplein 22, kort bij de grote tunnel.

Bij de officiële opening 's avonds, werd het een gezellig samenzijn van tal van leden, o.a. onze vooraanstaande personaliteiten, als onze volksvertegenwoordiger mr. Schiltz en dr. De Boel.

KOLPORTAGE

Met radiowagen op gebied Luchtbal, zondag 24 sept.

Om 10 uur 30 hoek Manchesterlaan - Noorderlaan.

Vertrekkers vanuit de stad, om 10 uur lokaal Tijl, St. Jansplein 22.

SEKTIE OOST

Daverende kameraadschapsavond met etentje op zat. 28 okt. om 20 uur in lokaal « Scheldehof », Oude Koornmarkt 28, Antw.

Mosselen met fritten of een koude schotel 50 fr.; korte spreekbeurt door Karel Dillen; gedichten door Lieve Cools op tekst Ward Hermans. Gitaarbegeleiding, gezellig samenzijn met tombola; schrijf nu reeds in op het sektieadres Vermeulen L., Transvaalstr. 50, Berchem.

Men kan de prijs voor het etentje onder gesloten omslag toesturen.

SEKTIE CENTRUM

« Poesje »-vertoning op vrijdag 20 oktober om 20 uur 30 door de VU-4de wijk. Gratis inkom, iedereen welkom.

Op het programma : « De Drij Diserteurs », « De Voddenrapers van den Bloedberg » en « De Leeuw van Vlaanderen ».

Verzameling om 20 uur stipt (de harmonikavent wacht niet) in lokaal Tyrol, Nationalestr. 22, Antwerpen.

ALLERLEI

Voor de verdienstelijke ledenwervers (minsten 20 leden) tijdens de ledenslag gratis feestdis op vrijdag 13 oktober om 19 uur 30 lokaal « Scheldehof », Oude Koornmarkt 28, Antwerpen. Iedereen is welkom, inschrijvingsprijs 125 fr., inschrijvingen voor 10 oktober a.s.

Optreden van Jos Ghysen, « Louike » en E. Slosse.

Zaterdag 14 oktober bezoek aan het atelier van kunstglazenier Yvo Bakelants. Samenkomst om 17 uur 30 in café Tijl, St Jansplein 22, Antwerpen. Om 20 uur 30 korte filmvertoning met etentje in lokaal « Scheldehof », Oude Koornmarkt 28. Bezoek en ontspanning georganizeerd door sektie zuid in samenwerking met sektie noord.

Borgerhout

TE KUST EN TE KEUR

Zijn de bewijsgronden aan te voeren om onze tegenstrevers in de hoek en de verdediging te duwen, zodat ieder van ons en in zijn midden het niet moeilijk heeft onze propaganda intens door te voeren.

Dit kunnen wij besluiten na de voordracht van Karel Dillen op onze maandelijkse zeer druk bijgewoonde vergadering van 8 september.

De ogenschijnlijke kalmte der voorbije maanden gaf de leiding van de Volksunie ruim de kans, die ze dan ook aangreep, om haar organizaties verder door te drijven en uit te bouwen, zodat wij goed voorbereid de komende harde strijd kunnen aanvangen over de verlofontwerpen, de uitbreiding Leuven-Brussel, het nederlandstalig onderwijs te Brussel en randgemeenten, de olievlek groot-Brabant.

Langs de andere kant gaven de tegenstanders ons vele troeven in handen, o.a. de prijsstijgingen, verhoging van spoortarieven, (voor de kleine man) radio- en tv-taksen en andere verkapte belastingen, met name het vignet op de autosnelwegen (hoe VdB zich ook wentelt).

Dit liet ons toe ons wapen langs twee kanten te scherpen.

Sinds lang ligt ook het BSP-programma in de vergeethoek en neigen zij het hoofd voor de groot-financie waar Spaak en De Clerck zich vetmesten.

Karel Dillen besloot : wij zijn de beweging waarvan iedereen sinds lang oprecht en onbaatzuchtig ten dienste staat, het vertrouwen is dan ook gewettigd.

MORGEN ZONDAG HERMAN VAN DEN REECK HERDENKING

Wij vergeten dus niet en/of aanwezig te zijn op de zielemis in de H. Anna-kerk (Goedendagstraat), te halfnegen, of op de begraafplaats Schoonselhof te 11 uur (ontvangsthal).

PROPAGANDA

Het plaatselijk bestuur benoemde de h. Storme, Ketstraat 90, te Borgerhout, tot verantwoordelijke voor de propaganda, de h. Willems werd tot adjunkt aangesteld.

Wij rekenen erop dat ieder in de mate van het mogelijke zijn steentje zal bijdragen om de propaganda werkelijk door te voeren.

De getrouwen van de nieuwe wijken kunnen zich ook aanbieden bij Frans Dirks, Karel Van den Oeverstraat 26.

KLEINKUNST AVOND

Volgende vrijdag 29 september, te 20 uur, is er in de zaal « Century » Drink 24 te Borgerhout een kleinkunstavond ingericht door het Davidsfonds afd. Borgerhout.

Treden op : Jos. Ghysen en Miel Cools. Wij maken ook kennis met een nieuwe ster van bij ons : Rachel Frederickx.

Prijzen 70 en 50 fr., leden 50 en 30 fr.

Kaarten bij h. Karel Eykens, Weversfabriekstraat 40 te Borgerhout (tel. 355610 na 19 uur), of de avond van de vertoning aan de kassa.

Deurne

5 NOVEMBER 1967

Met het oog op de nationale betoging die op 5 november 1967 te Antwerpen zal plaats grijpen werd te Deurne een koördinatiekomitee opgericht. Tot op heden sloten talrijke verenigingen zich hierbij aan.

Het koördinatiekomitee stelt zich tot doel een aktieve propaganda te voeren in onze gemeente voor de betoging van 5 november.

Het doet dan ook een oproep tot alle verenigingen, firma's en personen uit Deurne dit initiatief geldelijk te ondersteunen en zo mee te werken aan de demokratizering van het onderwijs en de vrijwaring van Vlaams Brabant tegen de totale verfransing.

Steun kan overgemaakt worden op volgende wijze :

Storten op PR 161.64 Kredietbank Venneborg Deurne met vermelding op strook « voor rekening 595 - Betoging 5 november ».

Onder gesloten omslag naar het sekretariaat : Koördinatiekomitee 5 november - Gen. Slinteneyerlaan 117, Deurne.

Ekeren

ALGEMENE LEDENVERGADERING

Maandag 25 september 1967 te 20 uur stipt ledenvergadering in ons lokaal « Bonten Os », Kapelsesteenweg 351, Ekeren Donk (recht over de kerk). Dagorde : inzet nieuwe werking voor 1968.

Talrijke opkomst verwacht.

Geel

PROTESTVIGNET

De VU afdeling Geel is de regering voor geweest met een A-vignet.

Ons « protest »-vignet is daarenboven spotgoedkoop.

3 fr. per stuk met kleine hoeveelheden (min. 25).

2 fr. per stuk vanaf 100 stuks.

1 fr. per stuk vanaf 500 stuks.

Het is gedrukt op gegomd papier, zwarte letters op gele grond en kan bekomen worden bij Jan De Graaf, Nieuwstraat 27, Geel, tel. 014-59011.

Betaling door storting op PR 594923 van Jo Belmans, Geel.

Kapellen

DANSFEEST

De Vlaamse Verenigingen VVB-VTB en VVK Kapellen nodigen U uit ten dans op zaterdag 23 september a.s. in de zaal « Starrenhof », Kapelsestraat 61 te Kapellen. Opening der deuren te 20 uur.

Algemene inkom 20 fr. Het kapelse orkest « Los Borrachos » speelt ten dans.

Kontich

RALLY

De leeuwenrally der Rupelstreek zal tot een waar sukses uitgroeien. De VU-afdeling Kontich kent reeds een tiental inschrijvingen. De inschrijvingskosten belopen 250 fr. per deelnemende wagen te storten op postrekening nr 143009 van mevr. D. Decreton, Boom (koude schotel als middagmaal voor chauffeur inbegrepen). Mede-inzittenden kunnen koude schotels bestellen tegen 60 fr. Vertrek te Boom, Grote Markt te 9 uur 30.

Voor alle verdere inlichtingen tel. (03)780299.

De kontichse deelnemers kunnen zich laten inschrijven bij Jef Steurs, provincie- en gemeenteraadslid, Edegemsesteenweg 87, Kontich, tel. 531027 of in het lokaal Alcazar, Mechelsesteenweg 29, Kontich, tel. 53.13.52.

Mechelen

HERFSTPARTY

De Volksuniejongeren nodigen U uit op hun herfstparty op 23 september 67 om 20 uur in de zaal « Tijl », Bredabaan 298, Merksem.

Pils : slechts 5 fr. ! Deelname in de onkosten : 20 fr.

STEUN AAN DOUANE

Senator Wim Jorissen bezocht de stakende tolbeamten de eerste dagen dat ze hun werk stopzetten, besprak met hen hun moeilijkheden en beloofde hen de steun van de Volksunie.

Onze persmededeling van vorige week woensdag schonk die partijsteun aan het stakend personeel van financiën.

Dient het te verwonderen dat tijdens de optocht te Brussel van de stakers dat voor ons sekretariaat op de Lemonnierlaan de Volksunie door tolbeamten en financiepersoneel luid toegejuicht werd.

KADERDAG

Bij het begin van het nieuwe politieke werkjaar richt ons arr. een kaderdag in, die van groot belang zal zijn voor de werking in het jaar 1967-68. Deze kaderdag gaat door te Lier zaterdag 30 september, zaal Belgrado, Lisperstraat, Lier (aan barreel van Lisp), begin te 14 uur 30 met volgende agenda:

1) Reeks korte uiteenzettingen « Zo zie ik het » (5 m. per man) : O. Renard : de VU-gemeentemandataris in zijn gemeente. G. Delang : de VU-propagandist en de penetratie in niet politieke organizaties en aktiviteiten. W. Austens : het beeld van de VU-afdeling bij de ganse gemeentebevolking. L. Van Dessel : elektoraal-renderend dienstbetoon in de gemeente. L. Van den Bergh : een VU-bal doen lukken. J. Goris : huisbezoek bij politiek - weinig - belangstellenden. L. Ribbens : kantonnale afgevaardigden - opdracht en noodzaak. De Block : hoe gestrande afdeling opnieuw op gang brengen. B. Dosfel: wat kan en moet een VU-afdeling doen met en voor de omroeper. G. Wagemans : doel en betekenis van verkiezingen in afdeling.

Daarna : korte tijdspanne voor aanvullende vragen en antwoorden.

2) Senator De Paep (Beveren) : « Ervaringen in ons arrondissement ». Pauze.

3) Werkplan van afdelingen met arr. bestuur.

A. Overzicht van de werking : leden - abonn. - aktiviteiten : Ribbens.

B. Financieringsproblemen : boekhoudkundig : L. Huwels. Financ. mobilizatie : W. Jorissen.

C. Dienstbetoon : Ribbens en Sels.

D. Propaganda : kolportage, pamfletten : F. Van Dessel, W. Luyten.

E. Betoging 5 november en slotwoord : E. Bouwens.

Einde tussen 17 uur 30 en 18 uur. Daarom wees stipt om 14 uur 30.

Merksem

BAL

De Vlaamse Kring Groeninghe nodigt alle Vlamingen uit op het prachtig bal, zaterdag 14 oktober vanaf 20 uur in de zaal De Garve, Van Praetlei, Merksem. Dansorkest de Hoveresco's. Toegang 20 fr.

Let wel op, de zaal Sfinx bestaat niet meer. Daarom is het nu in de Garve te doen.

AANDACHT

Zondag 5 november vrijhouden. Ieder plichtbewust Vlaming moet die dag te Antwerpen opstappen.

ZOEKERTJES

Kunstenaarspaar biedt te koop schilderijen, tekeningen, beeldhouwwerk. Portretten op bestelling. Bur. blad T 171.

Uit Kongo weergekeerde mekanieker zoekt plaats. Heb 20 jaar ondervinding diezel - essence en onderhoudsmekaniek. 10 jaar garagechef. Plaatsofferten aan bur. blad onder letters JL - T 175.

1. Handelsvertegenwoordiger voedingswaren 26 jaar.
2. Steno-dactylo - 19 jaar - viertalig.
3. Arbeider voor elk werk - 29 jaar, zoeken passende betrekking.

Allen omgeving Gent. Voor inlichtingen zich wenden : Osw. Van Ooteghem, provincieraadslid, Rode Kruisstraat 7, Gentbrugge, tel. 09-52.72.87. T 179.

Bekwame vr. : bediende gevr. Steno-machineschrijv. sekretariaat. 35 uur p. week. Gd. loon. Te Brussel 15. Schrijv. bur. blad onder letters T 177.

Hotelportier - telefonist 35 j. wegens overtuiging « buitengewerkt » zoekt gelijkaardige betrekking eventueel ook licht magazijnwerk (bezit diploma A3 houtbewerking). Liefst te Brussel. Mogelijks Mechelen of Antwerpen. T 178.

Gebroodroofde omwille van zijn overtuiging, 35 jaar, zoekt betrekking. Wie tegen de in 1967 gevoerde repressie iets doen wil en kan, bezorge ons een werkgelegenheid.

Adres redaktie welke doorstuurt T 176.

WIJ Vlaams nationaal

Hoofdredakteur : W. van Overstraeten.

Alle briefwisseling voor redaktie naar : Rotatyp, Sylv. Dupuislaan 110, Brus. 7. - Tel. 23.11.98

Beheer : Maurice Lemonnierlaan 82, Brussel 1. - Tel. : 11.82.16. Alle klachten voor niet ontvangen van blad op dit Adres.

Jaarabonnement : 280 F.
Halfjaarlijks : 160 F.
Driemaandelijks : 90 F.
Abonnement buitenland : 450 F
Steunabonnement : 750 F. (minimum)
Losse nummers : 8 F.

Alle stortingen voor het blad op postrekening : 17 1139 « WIJ » - Vlaams-nationaal weekblad

Verantw. uitg. Mr. F. Van der Elst, Beizegemstr. 20, Brus. 12.

Aanbevolen Huizen

« PIET POT »
Antwerpen's gezelligste Bierkelder
Grote Pieter Potstraat 4
(bij Suikerrui)
Open van af 8 uur 's avonds.
Maandag en dinsdag gesloten.

REISBUREAU
Vlaams Reisbureau n.v.
Maatsch. zetel : Antwerpen 2
Tel. : 03/49.30.46 - 49.15.94.

Bezoek « De veerman »
te St-Amands a.d. Schelde.
Mosselen - Paling
Uitbater : Jan Brugmans.
LB 110

De specialist der standaarddeuren
J. LEEMANS, Deurne z.
Van Havrelei 70 T. : 35.63.17
Agent : De Coene - Kortrijk
LB 113

EURO-DOMI
Moderne wooninrichting
Kruidtuinlaan 6
(tussen A. Maxlaan en E. Jacqmainlaan) - BRUSSEL
Tel. : 02/18.17.17
LB 114

BLANKENBERGE
« Rubenshof »
Weststr. 79. T. : (050)41571
Lokaal Volksunie
Kamers-pension.
LB 115

« Vlaams Huis » Knokke
Kamers - vol pension
gezellige sfeer.
Vermindering voor groepen.
Elisabethl. 105. Tel. 632.70.
LB 116

Breydelhof BRUGGE
Jozef Suveestraat
Celagzaal - 120 plaatsen
Tel. : 050/350.67
LB 117

bij de meester uurwerkmaker
SLAETS
Dewinterstr 11 Oudergem
T. 72.45.43 Terminus tr. 35.
10 % korting v. leden V.U.
LB 118

Fr PARQUIN P.v.b.a
Lg Lobroekstraat 44
ANTWERPEN.
Telefoon 03/36.16.47.
Kuipen en stapelbakken voor pekel, diepvries, verpakking, stockering.
Polyethyleen : zakken, vellen en folie op rol.
RAADPLEEG ONS.
LB 120

bewegingsWijzer

vlaams nationaal

ANTWERPEN

Merksem

MEDEDELING

Er zijn nog enkele leden van onze afdeling die door omstandigheden, totaal onafhankelijk van onze goede wil, nog steeds niet in het bezit zijn van hun lidmaatschapskaart VU 1967.

Wij verzoeken hen vriendelijk zich op het sekretariaat aan te bieden of op donderdagavond in Tyl, van 20 uur af.

VUJO HERFSTPARTY

De Volksuniejongeren nodigen uit op hun « Herfstparty » op zaterdag 23 september 1967, van 20 uur in de zaal van het Vlaams Huis Tyl, Bredabaan 298. Iedereen welkom. Toegang 20 fr. Lekkere Pils tegen 5 fr.!

KOLPORTAGE

Zaterdag 30 september te 16 uur (4 uur namiddag) kolporteren wij in onze gemeente met ons weekblad « Wij ». Ditmaal zal een mikrowagen de kolportage opluisteren. Bijeenkomst, Gen. Mahieustraat 55, ten huize van Renaat Devriendt, kwartier voor vier. Alleman op post!

Nijlen

ZEVENDE ZOON

De pronostikeerders hebben voor 50 t. h. gelijk gehad. Het is inderdaad een zevende zoon geworden bij Frans Van Dessel, arr. propagandaleider van het arr. Mechelen.

De Boudewijnfans vsisen achter het net. Door de parlementaire vraag van Jorissen blijkt het dat Boudewijn feitelijk Baudouin heet, dat is toch geen naam om aan een zevende zoon van een Vlaams-nationalist te geven. Zondag 24 september zal het dan ook onze senator Wim Jorissen zijn die als peter bij de doopvont staat. Het probleem is dat Frans al een Wim heeft. We zullen de nieuwe spruit dan maar Giljom noemen.

Turnhout

KOLPORTAGES

Op zaterdag a.s. kolportagetocht

Samenkomst om 14 uur in het lokaal « De zwarte Ruiter », Zegeplein 16, Turnhout.

We verwachten alle oude en vele nieuwe gezichten!

Wijnegem

NAAR ANTWERPEN

Op 5 november a.s. gaan de Wijnegemnaars in massa naar de nationale betoging te Antwerpen. In samenwerking met enkele omliggende gemeenten zal op zaterdag 4 november een autokaravaan worden georganizeerd begeleid door onze propagandawagen, uitgerust met splinternieuwe geluidsinstallatie. Waarschijnlijk zal ook de propagandawagen van het kanton Zandhoven de karavaan vervoegen.

BRABANT

Asse

KONTAKTVERGADERING

Op 8 dezer hield het arrondissementsbestuur zijn kontaktvergadering te Asse samen met een twintigtal bestuursleden uit de afdelingen van dit kanton. Na de regeling van een aantal bestuurszaken werd vooral aandacht besteed aan de werking in het kanton.

Brussel - Halle - Vilvoorde

ARRONDISSEMENTSRAAD

De arrondissementsraad vergadert op zaterdag 30 dezer te 15 uur te Strombeek-Bever. Naam en adres van de zaal worden later medegedeeld.

De agenda van de raadsvergadering omvat :

1. Beslissingen van de partijraad. 2. Rondvraag. 3. Aanvullende bestuursverkiezingen. 4. De nieuwe abonnementenslag (spreker T. Van Overstraeten). 5. De VU-uitgave voor Brussel (spreker : dr. V. Anciaux).

Leden van de arrondissementsraad die geen schriftelijke uitnodiging zouden ontvangen dienen huidige mededeling als oproep te beschouwen.

Diest

VOORDRACHT

Na meerdere geslaagde avonden met o.a. G. Walschap, G. Bomans, K. Jonckheere, komt nu André Demedts in de reeks van onze literaire trefpunten spreken over « De mens in de hedendaagse romanliteratuur » op 23 september a.s. in het Kultureel Centrum, Begijnhof te Dienst. Aanvang om 20 uur 15. Leden : 20 fr., groepen (minstens 15) en niet-leden : 30 fr. Rezervatie tel. 013-31368.

Dworp

VU-FEEST

Zaterdag 30 september, zondag 1 oktober en maandag 2 oktober richt de plaatselijke afd. haar jaarlijkse mossel- en frietkermis in. Verder op de spijskaart : tomaten met garnaal. Koffie en taart. Gezellige weinstube. Opbrengst voor ons jaarlijks Kerst- en Sinterklaasfeest en vlaggenaktie.

Zaterdag 30 september verwachten wij alle simpatizanten uit het omliggende.

Zondag 1 oktober van 12 uur af. Tel. 02-565246.

Lokaal : De Leeuwerik, Kerkstraat 34, Dworp.

Eppegem - Weerde

3de VU-NACHT

De afdeling houdt op 30 dezer haar « 3de VU-Nacht » in de zaal Rubenshof te Eppegem. Vanaf 21 uur tot in de vroege morgen speelt het radio- en t.v.-orkest van Stan Philips ten dans, en staat het in voor een sfeervolle feestavond. De afdeling verwacht al haar leden, simpatizanten en vrienden.

Evere

VLAAMS BAL

Heden zaterdag de 23 september houdt de Vlaamse Vriendenkring Evere haar jaarlijks bal.

Deze feestelijkheid gaat door, zoals naar gewoonte, in het ruime Sportkompleks, Oudstrijderslaan, om 20 uur 30.

« Waltra blaaskapelle » onder leiding van Stan Philips speelt ten dans. In de bar zal de virtuoos Jan Denef zorgen voor stemmigheid op het Hammondorgel.

Stadskledij verplichtend, inkomgeld 50 fr.

Grimbergen - Beigem

AKTIVITEITSKALENDER

Vrijdag 6 oktober : alle optimisten gaan met ons mee naar de Wieze oktoberfeesten. Onze autobus (dan kun je een pintje meer drinken) vertrekt te 19 uur 30 te Beigem aan het VOS-lokaal en te 19 uur 45 aan de Abdijkerk te Grimbergen.

Terugkomst voorzien rond 2 uur 30. Reissom 100 fr., inkom en drinkgeld chauffeur inbegrepen.

Spoedig inschrijven want de plaatsen zijn beperkt.

Zaterdag 21 oktober : nonkel Bob en Axel Nort verwachten onze jeugd in het Fenikshof te 14 uur. Nadere bijzonderheden in een volgend nummer.

Zondag 5 november : nationale betoging te Antwerpen — wij leggen een autobus in — nadere bijzonderheden in een volgend nummer.

's Avonds verwachten onze VOS vrienden uit Beigem ons op hun kunstavond. Op het programma : muziek, zang en deklamatie.

Zaterdag 2 december : ons eerste dansfeest in het Fenikshof te Grimbergen met het orkest Waltra van Stan Philips.

POLITIEKE DEBATAVOND

Op vrijdag 27 oktober komt dan eindelijk onze volksvertegenwoordiger Maurits Coppieters voor ons spreken.

SEKRETARIAAT

A. Van den Driessche, Kruipstraat 13, Grimbergen. Tel. 593537.

Leuven

VIERDE LESSEN-CYKLUS EERSTE HULP BIJ ONGEVALLEN

Vanaf 5 oktober en verder elke donderdagavond van de week te 20 uur, in de school van maatschappelijke gezondheidszorg der Leuvense universiteit - Vital Decosterstraat 102, begint en vervolgt de vierde kursus EHBO van het Vlaamse Kruis afdeling Leuven en omgeving, in samenwerking met de VAB-hulp op de weg.

Einde maart 68 zal een bekwaamheidsproef afgenomen worden voor het behalen van het diploma helpster of helper EHBO. Na het behalen van het diploma bestaat er gelegenheid om een vervolmakingsstage te doen in de St. Rafaëlkliniek. Professoren, dokters en verpleegsters van voormelde kliniek verzorgen de lesavonden.

Voorwaarde : leeftijd 16 jaar. Inschrijvingsgeld : 250 fr. (leerboek, leermiddelen en eksamenkosten inbegrepen).

Meer inlichtingen bij de plaatselijke verantwoordelijken :

G. Instael, Naamsestraat 52, Leuven, tel. 25058.

L. Hertogs, Populierenlaan 8, Heverlee, tel. 20882.

Molenbeek

HUWELIJK

De afdeling Molenbeek wenst veel geluk aan de h. Herman Schietse, penningmeester der afd. die op 23-9 in het huweljksbootje stapt met mej. Vera Wijmeersch uit Melle.

De kanton-instantie, alsook de zusterafdelingen uit het kanton wensen zich van harte aan te sluiten bij de gelukwensen voor het nieuwe paar.

Steenokkerzeel

GESPREKSAVONDEN

De nieuwe cyclus der kantonnale gespreksavonden start voor het het kanton Schaarbeek op donderdag 19 oktober a.s. in de zaal «Bonte Os» (tegenover de kerk) te Steenokkerzeel. Aanvang : 20 uur.

Kamerlid dr. Vic Anciaux zal er de huidige politieke toestand ontleden.

Zoals altijd kunnen ook de aanwezigen hun eigen meningen of problemen naar voren brengen.

De kaderleden der afdelingen Diegem, Evere, Nederokkerzeel, Nossegem, Schaarbeek, Steenokkerzeel en Zaventem dienen aanwezig te zijn. Ook alle belangstellenden uit deze en andere gemeenten zijn van harte welkom.

St Martens-Bodegem

NIEUW BESTUUR

De afdeling ging over tot het herkiezen van een nieuw bestuur : voorzitter : Renaat Hellinckx; sekretaris : Ghislain Verheyen; bestuursleden : Renaat Vandenhoute, Roger De Bruyne en Frans De Rijbel.

St Agatha-Berchem

VLAAMS BAL

Zaterdag 30 september e.k. om 20 uur geeft het Verbond van Vlaamse Verenigingen Sint Aagatha Berchem haar 3de jaarlijks bal dat zal doorgaan in de zaal van deKajotterscentrale, Poincarélaan te Brussel. Cardinal Kwintet, onder leiding van Dan Ellery met vedette « Rocco Granata ».

Plaatsbespreking : H. Smets, Gentsesteenweg 1118, tel. 260796.

L. Van Opdenbosch, Openveld 43 tel. 251095.

Wezembeek - Oppem

KOLPORTAGE

De arrondissementsploeg kolporteert op 24 september te Wezembeek-Oppem. Gezien het uitzonderlijk belang van deze werftocht verwachten we een talrijke opkomst, ook van de plaatselijke en omliggende afdelingen. Bijeenkomst om 8 uur 45 achter de KVS, Lakenstr. Brussel, of om 9 uur 30 aan de St. Pieterskerk te Wezembeek.

Zaventem

VU-BAL

Het jaarlijks bal van de Volksunie-afdeling Zaventem - Nossegem heeft plaats op zaterdag 14 oktober a.s. Onder het motto « Knal Breughelfeest » dansen jong en oud op de tonen van het orkest van Stan Nico.

Het zou geen Breugheliaans feest zijn, als er geen pensen en rijstvlaaien aan te pas kwamen. Evenals verleden jaar zullen er meer dan tweehonderd prijzen verloot worden. Het sukses van vorig jaar indachtig, zal iedereen er terug willen bij zijn!

Wij verwachten dus al onze leden en simpatizanten en alle andere danslustigen in de zaal « St. Michiel », Stationsstraat 103, Zaventem.

Aanvang : 20 uur 30.

OOST-VLAANDEREN

Aalst

KAMERADENBAL

Op zaterdag 7.10.1967, kameradenbal van het Sint Maartensfonds gewest Aalst in de zaal van de heer Gilbos, te Herdersem. Alle leden en hun familie, vrienden en simpatizanten worden uitgenodigd. Aanvang 21 uur.

RAAKPUNT

Zeer binnen kort verschijnt het volgende nummer van het arrondissementeel kontaktblad « Raakpunt ».

De afdelingen welke wensen hun komende aktiviteiten te zien verschijnen, worden dringend verzocht deze binnen te sturen naar de redaktieraad, p-a De Vriendschap, Kerkstraat 9, te Aalst.

KOLPORTAGE

17 man om een stad zoals Aalst te bewerken is natuurlijk te weinig. Op 2 uur tijd nochtans brachten deze mensen 514 nummers van ons weekblad aan de man wat een schitterend rezultaat is. Het spijt ons te moeten vaststellen dat een paar afdelingen, niettegenstaande de formele beloften afgelegd op de arrondissementsraad, hun kat gestuurd hebben. We hopen dat ze op de volgende arrondissementele kolportage een dubbele afvaardiging zullen sturen. Deze kolportage heeft plaats op zondag 15 oktober te Geraardsbergen en omliggende gemeenten Volgt dan Denderleeuw op 19 november en Zottegem, Elene, Strijpen op 17 december. Houdt deze data vrij en maak nu reeds persoonlijke propaganda. Uitnodigingen volgen.

Dendermonde

CENTRUM DIENSTBETOON

Weet gij dat ge steeds gratis gebruik kunt maken van het « Centrum voor Dienstbetoon », VU-arr. Dendermonde, sekretariaat, Stuifstraat 7, Appels, tel. 052-24776.

Ieder Vlaming heeft als plicht elkaar te helpen, het volstaat alleen kontakt te nemen met onze sekretaris : Meert R. of dr. Van Boxelaer J., provincieraadslid.

DOKUMENTATIE BESCHIKBAAR OP SEKRETARIAAT

« Sociaal-ekonomisch ontwikkelingsplan voor Vlaanderen », 25 fr.

« Die man moet hangen », het proces oud-sen. Diependaele, 50 fr.

« Nota in verband met studiebeurzen voor sekundaire, niet univ. en universitaire hogere studies » door de heren provincieraadsleden dr. Van Boxelaer J. en De Grave Urb.; gratis.

« De gemeentewet », bestendig bijgehouden door de uitgeverij, 100 fr

Tussenkomsten bij begrotingen door onze volksvertegenwoordigers de h. Van der Elst, Coppieters en Van Leemputten, gratis.

Gent

AKTIVITEITSKALENDER

Volgende kolportages met het weekblad « Wij » zullen in de maand september plaats hebben.

Zaterdag 30 september Gent-Veldstraat.

Bijeenkomst voor de zaterdagkolportages telkens om 14 uur 30 in het Vlaams huis Roeland.

VOLKSUNIEJONGEREN

VUJO - Gent werkt voort :

Elke dinsdagavond : van zes uur af dokumentatiecentrum (boeren, tijdschriften allerhande gevraagd!).

Elke woensdagavond : redaktieraad « Durf » vanaf half acht.

Elke vrijdagavond : vanaf acht uur werkvergadering.

Nu zondag namiddag : werkvergadering in de kelder, vrijwilligers gevraagd.

Elke zaterdagavond : van 8 tot 1 kelderopening!

Elke zondagavond : van 7 tot 11: kelderopening!

BROODROOF

Wie denken mocht dat België's grootste bank veranderd is omdat zij zich nu een nederlandse benoeming koos, is er voor de zoveelste maal weeral eens aan voor zijn moeite. Een der Gentse militanten reeds verscheiden jaren aldaar tewerk gesteld, kreeg uit hoofde van zijn overtuiging vorige week zonder pardon zijn afdankingsbriefje!

IN MEMORIAM LEO VINDEVOGEL

Om zondag 24 dezer om 11 uur 30 wordt in de kerk der EE. PP. Dominikanen te Gent, Holstraat, de jaarlijkse zielemis gelezen tot nagedachtenis van wijlen Leo Vindevogel en echtgenote.

Gentbrugge - Ledeberg

DANSFEEST

De V.U.-afdeling nodigt U uit op het 3de dansfeest dat doorgaat op zaterdag 7 oktober in de grote feestzaal van het gemeentehuis, Kerkplein, Ledeberg.

Orkest : Bert Brent in grote formatie; prezentator : Walter Capian van TV-Tienerklanken; toegangsprijzen : per persoon 50 fr., gezinskaart (tot 5 personen) 150 fr.

Kaarten op voorhand : door storting op PR 887251 van A. Jacobs, Veldstraat 51, Gentbrugge.

Deuren : 20 uur. Eerste dans : 20 uur 30.

KOLPORTAGE

Op zondag 24 september wordt er gekolporteert op de gemeente Gentbrugge met het weekblad Wij.

Bijeenkomst : om 9 uur lokaal « Onder de toren » bij St. Jacobs, Gent om 9 uur 15 café «Lunapark», Brusselse stwg, Gentbrugge (rechtover Gantoise-stadium).

Herzele

2de VU-BAL

Zaterdag 23 september, zaal Breugelpaleis; begin 21 uur, inkom 50 fr.

Werken mede : het antwerps orkest Eddy Bo met hammondorgel en zuidamerikaanse ritmen. Faryt voor de plezante noot.

Animator John Rowald.

Impe

SOCIAAL DIENSTBETOON

Zaterdag 30 september e.k. te 15 uur houdt de Volksunieafdeling van Impe een zitdag voor sociaal dienstbetoon in café « Edelweiss » op het Dorp.

Provincieraadslid Urbain De Grave van Aaigem staat er ten uwen dienste voor het oplossen van al uw problemen.

Waarschoot

F. GRAMMENS SPREEKT

Zaterdag 30 september 67 te 20 uur in het gemeentehuis te Waarschoot spreekt Flor. Grammens over « 40 jaar harde Uilenspiegelkamp ».

Deze vergadering wordt ingericht door een koördinatiekomitee van Waarschootse verenigingen, waaronder het Davidsfonds, de Vlaamse Toeristenbond, de Jongerengemeenschap « Trefpunt » en de Jonge gezinnenaktie.

De bijeenkomst heeft tevens de bedoeling een direkte aansporing te zijn tot massale deelname aan de 5 november - eenheidsbetoging te Antwerpen.

Uw gebouw met "persoonlijkheid" en geen "stempel"

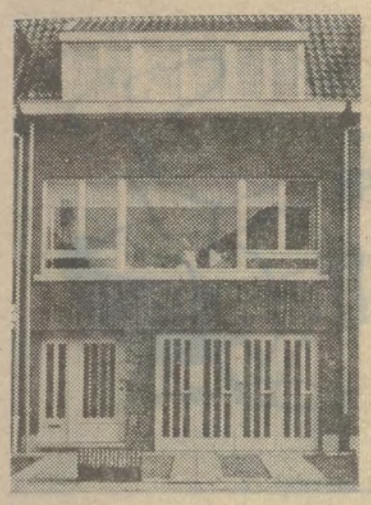

ENIG MOOIE MEESTERWONING

indeling en uitwerking zoals U zelf verkiest : grote hall, garage, bergplaats of bureel, ruime L-vormige living-eetkamer, keuken, geïnstalleerde badkamer, 3 ruime slaapkamers.
— **Bouwprijs: vanaf 655.00 fr.**
— Bouwtermijn slechts 120 werkdagen en dat in de oerstevige klassieke materialen : nooit préfab.

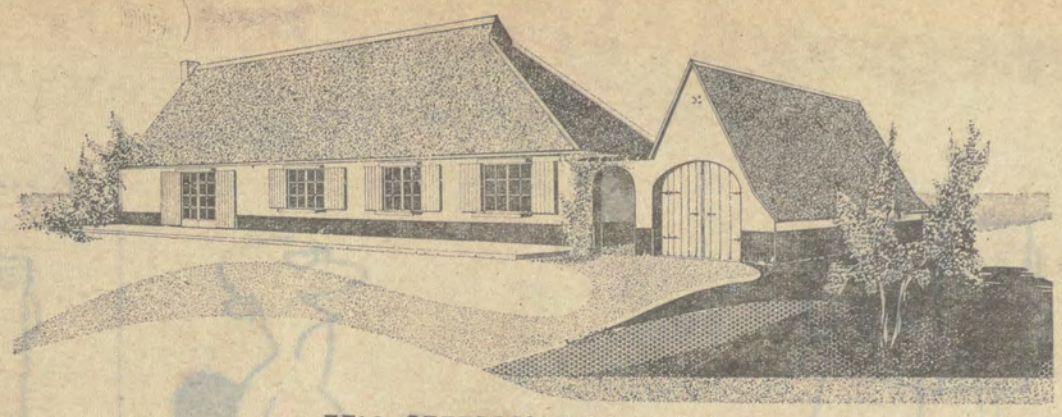

EEN SFEERVOLLE « HOEVE »

door originele ontwerpen, tipisch en autentiek : robuste eiken balken, ruime open haard, stevige binnendeuren over prachtige rode of blauwe tegels, 2, 3 of meer slaapkamers, met/zonder garage.
Wij hebben voor U ontwerpen die realizeerbaar zijn vanaf 750.000 fr.

U ZIET HET RUIMER

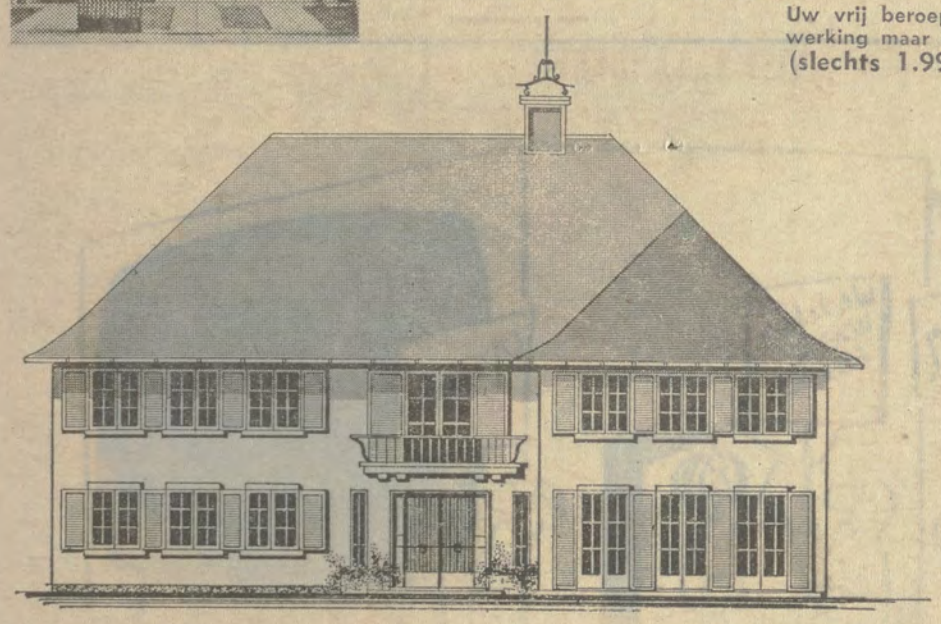

Uw vrij beroep eist ruime ontvangstplaatsen... een hoogste luxe-afwerking maar in verhouding niet noodzakelijk duurder (slechts 1.990.000 fr.).

U heeft weinig tijd. Maak U geen zorgen : wij doen alles voor U

- ideeën die uw architekt voor U uitwerkt;
- uitzonderlijk grote grondenkeuze;
- administratie is onze zorg;
- technisch bestudeerde uitvoering;
- technisch studiebureel tot uw dienst;
- kunstenaars voor uw interieur en open haard.

15 % aan kontanten volstaan

INFORMEER NOG VANDAAG BIJ

ALGEMEEN BOUWBEDRIJF KUNNEN N.V.

ANTWERPEN	GENT	GENK	BRABANT
MEIR 18	ONDERBERGEN 43	WINTERSLAGSTRAAT 22	Voorl. bureel : ROTSELAARSEBAAN 37
03/31.78.20	09/25.19.23	011/544.42	HOLSBEEK. · 016/459.28.

Kantoren open van 9 u tot 12.30 u en van 14 u tot 18 u. Zaterdag van 9 u tot 12 u en van 14 u tot 17 u.

Tot uw dienst

MET PRACHTIGE BOUWGRONDEN ...te ANTWERPEN :

met duizende mooie bouwgronden te Brasschaat, Ekeren, Edegem, Mariaburg, Mortsel, Kapellen, Kontich, Wilrijk, enz...

...te GENT :

met een reeks zeer rezidentiële villagronden te Drongen, Mariakerke, De Pinte, Lochristi, enz...

...te GENK :

de streek der uitzonderlijke beleggingsgronden met prachtige toekomst, percelen van alle maten, uitzonderlijke natuur en goede liggingen : een Rezidentieel Park in 't mooiste landschap, zeer heuvelachtig, volledig uitgerust met mooie brede lanen te OPOETEREN !!!
ONGELOOFLIJK GOEDKOOP !

...te LEUVEN :

met mooie en voordelige gronden dicht bij Centrum, Kessel-Lo, Bertem, Linden, Rotselaar.

Vraag gratis meer details aan onze inlichtingsdiensten.

WERE DI

VORMINGSCYKLUS

A. INLEIDENDE STUDIEMIDDAG :

tema :
« MACHT EN ONMACHT VAN HET FEDERALISME »
referaten :
1. De slechte belgische oneindigheid (Raf van Hulse)
2. Federalisme en Heelnederland (Karel Dillen)

B. LESSENCYCLUS :

1. Geboorte van het Nederlandse volk (tot ca 1500) (Gerhard)
2. Nederland van 1500 tot 1814 (Dries Bogaert)
3. Hereniging en muiterij (1815-1830) (Dries Bogaert)
4. De romantische Vlaamse Beweging (1830-1900) (Karel Dillen)
5. Frontbeweging en aktivisme (1900-1920) (Ward Hermans)
6. Vlaamsnationalisme van 1920 tot 1940. Dietse beweging in noord en zuid. (Arthur de Bruyne)
7. De « los van Frankrijk »-beweging in het raam van de internationale politiek (Versailles tot 1939) (Ward Hermans)
8. 1940-1945 (Arthur de Bruyne)
9. Het vlaams-nationalisme van 1945 tot heden (Karel Dillen)
10. Onze taal : dialekten - ABN - strijdobjekt (Pol van Caeneghem)

C. SLOTSTUDIEMIDDAG :

tema :
« ONZE NEDERLANDSE TOEKOMST »
referaten :
1. Het Europa der volkeren (Roeland Raes)
2. Ons Nederland (Karel Dillen)

Deze vormingscyklus gaat in meerdere plaatsen door. In samenwerking met plaatselijke kringen kunnen hetzij de gehele cyklus, hetzij afzonderlijke tema's behandeld worden. Het hoofdsekretariaat verstrekt graag alle gewenste inlichtingen. (Jordaenskaai 3, Antwerpen. Telefoon : 03-32.21.53).

JAZZ JAMBOREE 23-24.9.1967 AALST

EEN GREEP UIT HET PROGRAMMA :

— DUTCH SWING COLLEGE BAND ;
— THE NEW SADI QUARTET ;
— COTTON CITY JAZZ BAND ;
— TRIO AL JONES ;
— THE FREE SOUND COMMUNITY SINGERS ;
— MARC GOFF, USA ;
— POL BESS en THE BELGIAN RYTM COMBO ;
— PHIL RAPHAEL, USA ;
— SEXTET ALBRIC FRANK ;
— JEGGPAP NEW ORLEANS JAZZ BAND ;
— VERSCHILLENDE VERRASSINGSVEDETTEN.
— MAICSS SKIFFLE GROUP ;

JAZZ JAMBOREE wordt ingericht ten bate van LEVENSVREUGDE en staat onder de bescherming van ROTARY CLUB, LIONS CLUB en RONDE TAFEL. JAZZ JAMBOREE gaat door met de steun van de stad Aalst, PALL MALL EXPORT, ETRIMO en NOORDSTARFONDS, kulturele stichting van de vlaamse verzekeringsmaatschappij DE NOORDSTAR EN BOERHAAVE, Groot Brittaniëlaan 47, Gent.

Managers : Jan Caudron en Willem Marnix De Vidts, Vrijheidstraat, Aalst.

KOOP BIJ ONZE ADVERTEERDERS

BRASSER ZIET DE TV STAKING

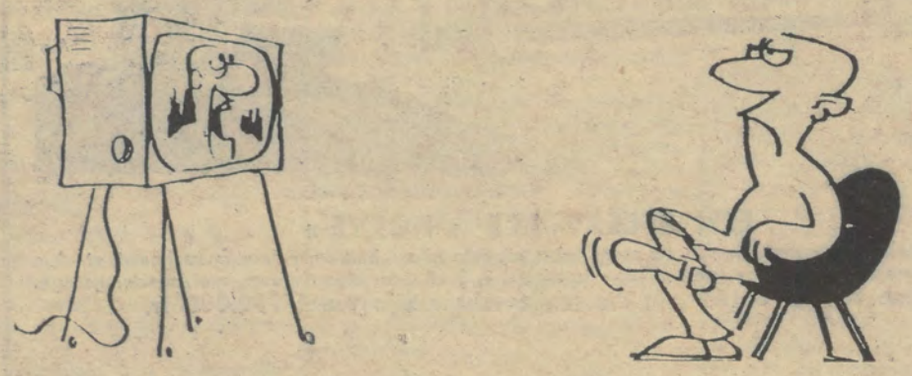

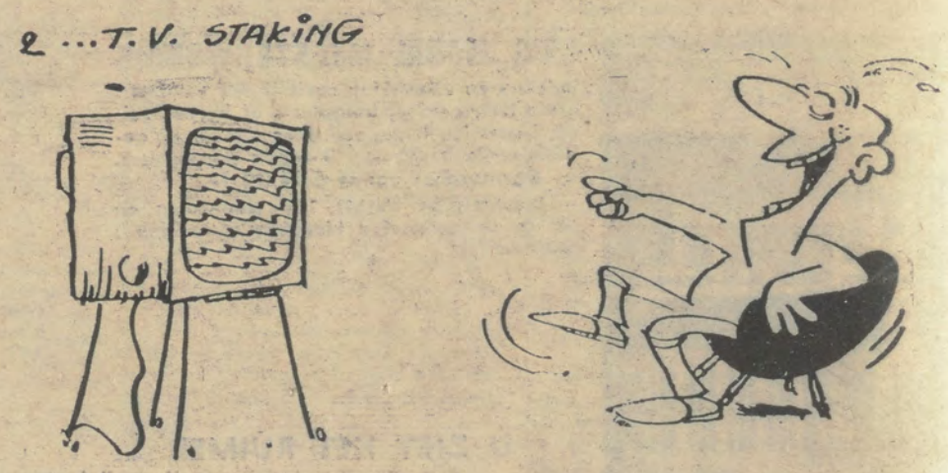

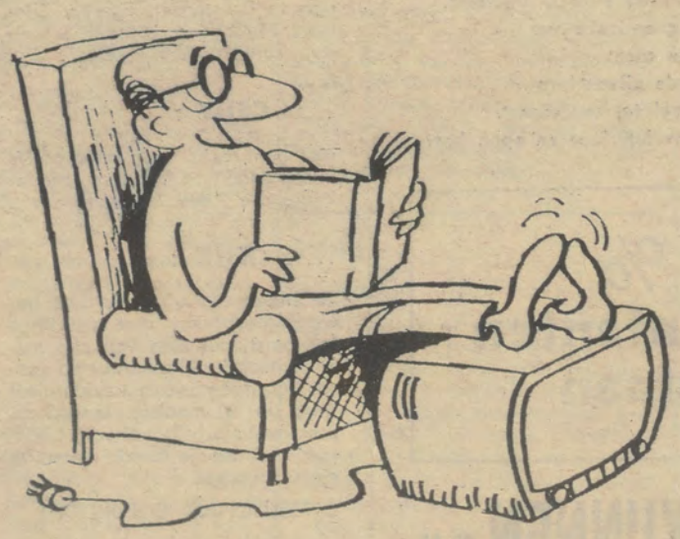

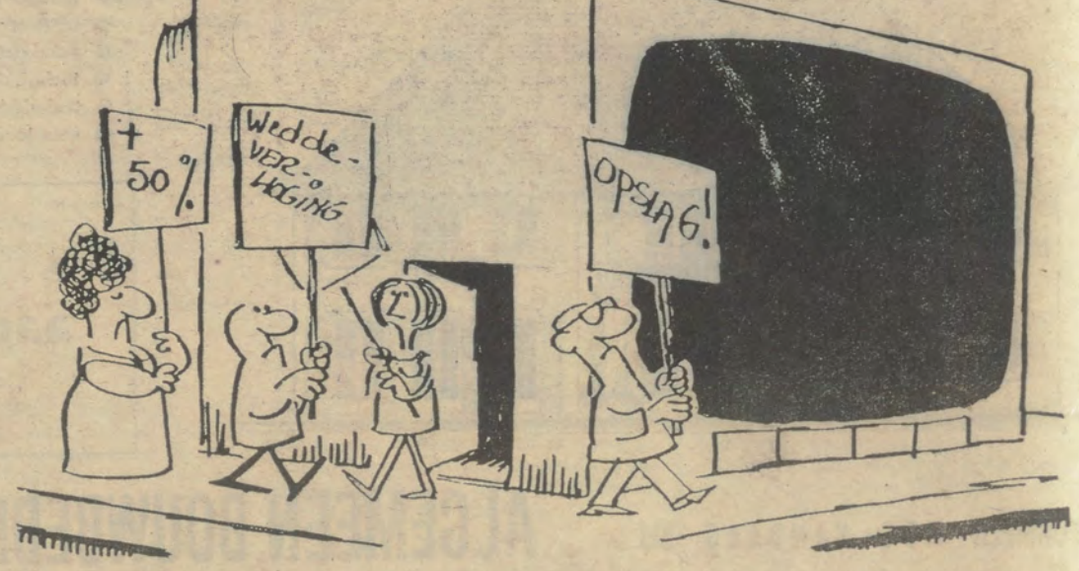

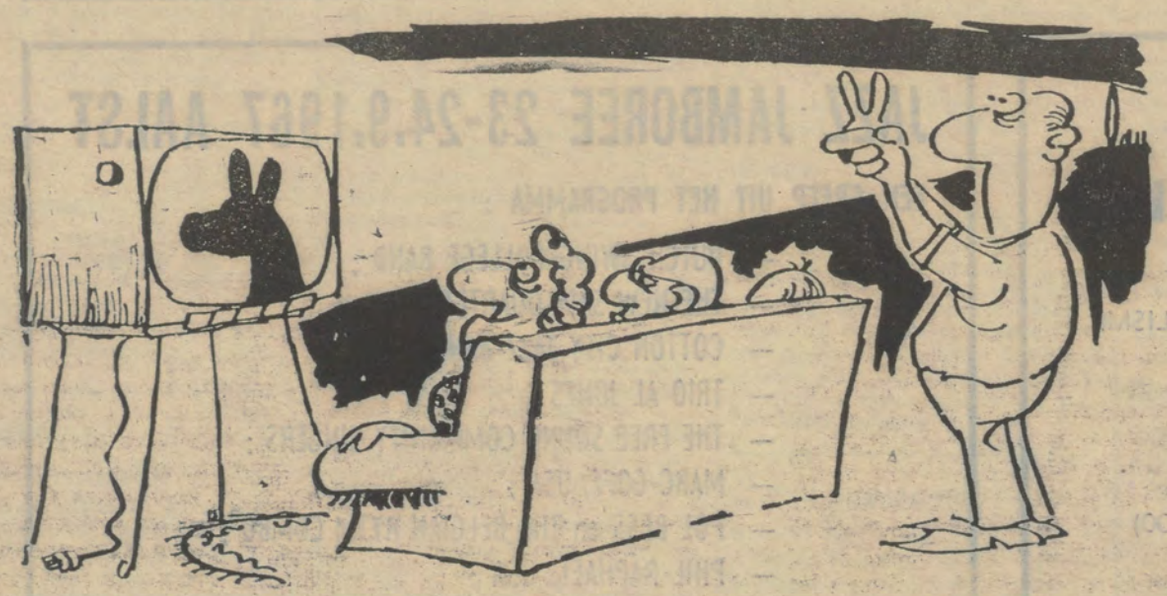

— « ...Hortence... 't is weeral zonder onderschriften ! ! !

DE WRAAK

De oorlogsweduwe rookte stijlvol een sigaret na een koffie besteld te hebben. Ze leunde behaaglijk achterover en sloeg de zonnige drukte op straat gade. Haar vis-à-vis keek belangstellend toe en luisterde naar het verhaal van kwaadsprekend Chloé. Het was een lang verhaal over de hypokrizie van de wereld, waar wellevendheid en goede opvoeding volgens de elegante vertelster een noodzakelijk kwaad zijn. « Waar zou het heen gaan moesten we onze werkelijke gedachten verwoorden, er zou geen enkele konversatie meer mogelijk zijn, nietwaar cher ami ? ». De man knikte entoeziast en vroeg meer details over Chloé. « Ze was een venijnige tong, een intrigante, die mij het leven onmogelijk heeft gemaakt. Ze hebben me allemaal gepest, twintig jaar lang, maar zij was de ergste. Ogenschijnlijk een dame van de wereld, weet U, die over van alles oppervlakkig kon meepraten en zelfs over ezoterische dingen, Indië, het Boeddisme en zo. Maar in werkelijkheid wist ze weinig of niets. Maar een handig kreng, daar heb je geen idee van, een berekende feeks met één groot wapen: haar vlijmscherpe tong, ze maakte en brak er series reputaties mee ». De ogen van de oorlogsweduwe werden donker en ze nipte nerveus haar sigaret in het asbakje. « Zwijg me van de vrouwen, cher ami, geef mij maar liever de mannen, daar kun je ten minste vriendschap mee hebben, met vrouwen gaat dat niet, er komt altijd een kink in de kabel en jaloers ». Haar armgebaar drukte walg uit.

Het gesprek stokte en beiden sloegen het gaan en komen in het café gade. Het was het uur van het apéritief en alle tafeltjes waren bezet. De kelners liepen haastig heen en weer, het gerinkel van glazen en het geroezemoes overstemde het lawaai van het verkeer, dat door de open deur de gelagzaal poogde te veroveren doch daar niet in slaagde. Toen viel zijn blik op haar armband. Het was een loshangende gouden ketting met ivoorstukjes. Het stond haar goed, hij dacht aan Afrika. « In Stan droegen de inheemsen ook zulke armbanden » zei hij schijnbaar achteloos doch met de wijsvinger naar het kleinood. « Niet wijzen » zei de oorlogsweduwe « dat doet een gentleman nooit ». Het klonk betweterig en hij slikte even. Ze glimlachte heel lief. « Je dacht dat het ivoor was, nee beste vriend, het zijn tanden, mensentanden, ik heb ze met de oude engelse butler van mijn vriendin Maggy opgedolven op een oud, verwaarloosd kerkhof ». Ze genoot van zijn ongelovige verbazing en kirde van genoegen. « Daarvoor moet je Brit zijn » zei hij gemelijk. « Maar ik geloof er niets van, laat eens zien ». Hij betastte de lichtgele kralen en telde ze : 21. Het waren tanden, zonder wortel, mooi ingewerkt. « Knap werk, heb je dat zelf gedaan ? ». Ze knikte en fleurde nog meer op, met een strelend gebaar over het rode haar. « Dat van dat kerkhof is niet waar hoor, maar of je me nu gelooft of niet, er zijn een paar tanden bij van Chloé, hier zie, die twee, die zullen nu geen kwaad meer kunnen artikuleren ». Het ongeloof groeide in zijn ogen maar iets zei hem dat ze niet loog. « En die andere tanden dan, waar komen die vandaan ? ». « Ik verzamel minnaars, zei ze onschuldig, die hier is van Guillaume, die van Drake, en die twee zijn van Hugo. Ik herken ze niet allemaal meer. Hoofdzaak is dat ik van ze allen een souvenir heb ». Hij lachte zijn gebit bloot. « Hé zeg wat heb jij mooie snijtanden, laat eens zien ».

DE RAAF.